

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **32**
zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 5 mei 2010

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot spoedbehandeling	5
ACTUALITEITSDEBAT over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies	5
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	6
ACTUALITEITSDEBAT over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies (<i>Voortzetting</i>)	6
Actualiteitsmoties	34
ACTUALITEITSDEBAT over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen	34
Actualiteitsmoties	58
ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het akkoord binnen de regering rond de visienota kinderopvang als aanloop naar het kaderdecreet ter zake	
ACTUELE VRAAG van de heer Tom Dehaene tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de visienota voor het kaderdecreet inzake kinderopvang	58
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de groeiende sociale gezondheidskloof	63
VERZOEKSCHRIFT over een uniforme evaluatieregeling voor het personeel van intergemeentelijke verenigingen – 495 (2009-2010) – Nr. 1	
Verslag	65
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Gwenny De Vroe, de heer Sven Gatz, mevrouw Mercedes Van Volcem en de heren Lode Vereeck, Ivan Sabbe, Filip Watteeuw en Hermes Sanctorum betreffende diplomatieke initiatieven tijdens het EU-voorzitterschap om nieuwe olierampen met olieplatforms in de diepzee te vermijden – 512 (2009-2010) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	66
MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER	68

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Erik Tack, Felix Strackx, Christian Verougstraete en Frank Creyelman tot besluit van de op 20 april 2010 door de heren Johan Deckmyn en Filip Watteeuw in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de stand van zaken in het actieplan Vlaanderen in Actie en over de monitoring van het Pact 2020 en de resultaten van Vlaanderen in Actie – 490 (2009-2010) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	68
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Koen Van den Heuvel en Eric Van Rompuy, mevrouw Griet Smaers en de heren Kris Van Dijck, Jan Peumans en Peter Vanvelthoven tot besluit van de op 20 april 2010 door de heren Johan Deckmyn en Filip Watteeuw in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de stand van zaken in het actieplan Vlaanderen in Actie en over de monitoring van het Pact 2020 en de resultaten van Vlaanderen in Actie – 496 (2009-2010) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	69
ACTUALITEITSMOTIE van de heer Sas van Rouveroi, mevrouw Annick De Ridder en de heren Marnic De Meulemeester en Sven Gatz tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies – 515 (2009-2010) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	69
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Lieven Dehandschutter, Jan Verfaillie en Kurt De Loor tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies – 517 (2009-2010) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	70
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Peter Reekmans, Lode Vereeck, Boudewijn Bouckaert en Marc Vanden Bussche tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies – 518 (2009-2010) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	70
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Bart Caron en Filip Watteeuw tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies – 519 (2009-2010) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	71

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jan Penris, Chris Janssens en Wim Wienen en de dames Marleen Van den Eynde en Marijke Dillen tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 516 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	71
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Peter Reekmans, Lode Vereeck en Jurgen Verstrepen en mevrouw Patricia De Waele tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 520 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	72
ACTUALITEITSMOTIE van de dames Mercedes Van Volcem en Irina De Knop en de heer Sven Gatz tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 521 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	72
ACTUALITEITSMOTIE van de heer Hermes Sanctorum tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 522 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	72
ACTUALITEITSMOTIE van de heer Bart Martens, mevrouw Liesbeth Homans en de heer Carl Decaluwe tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 523 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	73
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	73
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	76
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	76

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Ivan Sabbe, Bart Tommelein: ambtsverplichtingen;

Vera Jans, Sabine Poleyn, Ulla Werbrouck: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 60/25*)

■

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Gatz bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Voorzitter, zoals gisteren bij u al schriftelijk aangekondigd, zou ik graag de spoedbehandeling willen vragen van een voorstel van resolutie betreffende diplomatieke initiatieven tijdens het EU-voorzitterschap om nieuwe olierampen met olieplatforms in de diepzee te vermijden. (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 512/1*)

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

ACTUALITEITSDEBAT over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies

De voorzitter: Dames en heren, het debat is geopend.

Ik stel voor dat we de volgorde van de sprekers omgooien. Ik zou Open Vld eerst aan het woord willen laten, vervolgens LDD en als derde CD&V. De heer Gatz heeft dat maandag op het Uitgebreid Bureau aangekaart. Het Uitgebreid Bureau is niet op zijn vraag ingegaan, maar ik ga er nu wel op in. Is iedereen het daarmee eens? (*Instemming*)

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Voorzitter, ik zit hier met blauwe kaken. Ik aanvaard uw voorstel in dank, maar onze spreker, de heer van Rouveroij, is nog niet op post. Hij steekt op dit moment de tunnel tussen beide gebouwen over.

Mag ik vragen om een korte schorsing?

De heer Ludwig Caluwé: Ik dacht dat u zo lang zou spreken tot de heer van Rouveroij hier binnenstapte.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.02 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 14.03 uur.*

■

ACTUALITEITSDEBAT over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies (*Voortzetting*)

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Mijn verontschuldigingen, collega's, ik dacht dat ik pas de derde spreker was.

De vaststelling van de Vlaamse Regering dat de bestuurskracht van sommige gemeenten te zwak is om de vele opdrachten goed aan te kunnen, treedt Open Vld bij. Dit wordt een steeds groter wordend probleem, aangezien meer en meer wordt uitgegaan van het zogenaamde subsidiariteitsbeginsel: dicht besturen bij burgers en bedrijven om tegen de laagst mogelijke kost de beste diensten te verstrekken. Er is dus een beleid nodig maar wat de Vlaamse Regering nu voorlegt, lijkt ons een valse start.

Mijnheer de minister, u hebt ons vrijdag verrast door in de Vlaamse Regering de modaliteiten van de bonus te laten vastleggen die steden en gemeenten ertoe moet aanzetten een vrijwillige fusie te overwegen. En met 'ons' bedoel ik niet alleen Open Vld. Met ons bedoel ik ook de steden en gemeenten, verenigd in de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

In uw beleidsnota staat onder de rubriek 'ondersteunen van vrijwillige fusies van gemeenten' letterlijk te lezen: "Samen met de VVSG zal ik nagaan hoe de Vlaamse Regering op de beste wijze vorm kan geven aan deze ondersteuningsmaatregelen". Alhoewel u dus zegt te kiezen voor de dialoog en het overleg met de lokale besturen, hebt u met de VVSG geen enkele onderhandeling gevoerd – en u weet dat ik goed geplaatst ben om dit te beoordelen. U hebt geen onderhandeling gevoerd over het kader waarbinnen de vrijwillige fusie zal worden gestimuleerd. Nochtans vormen die voorwaarden en dat kader de kritische succesfactor voor dit bestuurlijke instrument.

Met 'ons' bedoel ik naast de steden en gemeenten ook het parlement als geheel, wij met zijn allen. Alhoewel u zegt te kiezen voor de dialoog en het overleg met het parlement over de interne staatshervorming – in de vorm van een groenboek tegen eind juni en vervolgens een witboek tegen eind 2010 –, moeten we vaststellen dat over dit deel van de interne staatshervorming geïsoleerd wordt beslist, zonder dat we het grote verhaal kennen, het grote verhaal over de dringend noodzakelijke interne Vlaamse staatshervorming. Maar laten we constructief meedenken.

Minister, u wilt vooruit, maar u neemt een valse start en de beslissing ruikt naar rubber. U geeft gas met de handrem dicht en dat is gevaarlijk. De wortel die u voorhoudt, is zo onzeker

dat het mij sterk zou verbazen mocht er ook maar één gemeente zijn die zich door deze wortel laat verleiden en die hiervoor haar bestuurlijke identiteit zou willen opgeven. Tot 2018 behouden de beide gemeenten hun eigen aandeel in het Gemeentefonds en genieten ze een bonus. Tot zover is alles goed, maar een legislatuur is zo voorbij en wat daarna? Vlaanderen kijkt met ViA vooruit tot 2020 en dat is goed. Gemeentebesturen die willen fusioneren, doen dat best ook.

Wat zien zij in 2020? Enkel onzekerheid, onzekerheid bovendien over hun belangrijkste inkomstenbron: het Gemeentefonds. En let op, want het wordt erger, niet alleen de kandidaat-gemeenten die willen fusioneren, kijken tegen deze onzekerheid aan, maar, en ik zal dit zo dadelijk toelichten, ook alle andere Vlaamse gemeenten. Vooral de clusterindeling van het Gemeentefonds zal onder druk komen te staan.

In uw persmededeling stelt u in abstracto een gemeente A met 15.000 inwoners en een gemeente B met 45.000 inwoners voor. Laat rustig de camouflage vallen, minister, want het gaat hier over het gekende huwelijksaanzoek van Kruibeke, 15.489 inwoners, ten overstaan van Beveren, 45.887 inwoners. Dit kan geen toeval zijn!

Op basis van dit voorbeeld heb ik even een rekensom gemaakt. In het Gemeentefonds is Kruibeke goed voor 2,6 miljoen euro. Beveren staat daar in voor 7,1 miljoen euro. Samen is dat 9,7 miljoen euro. Beveren Plus – als ik het zo mag noemen – heeft iets meer dan 60.000 inwoners en dat is meer dan alle provinciale steden die in de vierde cluster zitten van de voorafnames van het Gemeentefonds. Dat is zelfs meer dan twee gemeenten die in cluster drie zitten, de cluster van de centrumsteden, want Beveren Plus telt meer inwoners dan Turnhout en dan Roeselare. U zult dus niet kunnen vermijden dat Beveren Plus in deze voorafnameregeling terechtkomt, hetzij in cluster drie, hetzij in cluster vier.

Als dat gebeurt zonder wijzigingen aan het Gemeentefonds, dan pakt Beveren Plus alleszins de poen. Dit is absoluut de Lotto, want het aandeel in het Gemeentefonds van Beveren Plus ten overstaan van de prefusiegemeenten, zou maar liefst verdubbelen, en dan is zelfs het smeergoed niet nodig, want verdubbelen betekent hier maar liefst meer dan 9 miljoen euro.

Als dat in het achterhoofd zit van beide gemeenten of van Kruibeke in het bijzonder, kan ik me heel goed voorstellen waarom ze kandidaat zijn. Dan vermoed ik ook wel dat Kruibeke en Beveren tot deze fusie zouden kunnen overgaan.

Maar er is geen garantie dat dit ook zo zal gebeuren, integendeel zelfs. In de nota van de Vlaamse administratie staat dat ongewenste effecten in de clusters moeten worden vermeden en dat die ongewenste effecten zullen worden geneutraliseerd. Ik ben 20 jaar bezig met het lokale bestuur en ik vraag me af hoe u dat gaat doen. Is een toetreding tot een cluster, die het gevolg is van twee gemeenten die voorafgaand aan de fusie niet tot een cluster behoorden, volgens u een ongewenst effect? Dat is een preciaire vraag.

Minister, nu wordt de hefboom van de vrijwillige fusie geïsoleerd in stelling gebracht. U geeft gas met de handrem op. Dat kun je ook politiek duiden. Dit zou kunnen wijzen op een gebrek aan eensgezindheid in de Vlaamse Regering over het grote verhaal van de interne staatshervorming. U zult waarschijnlijk in uw antwoord stellen dat u hier snel wilt gaan omdat de fusies best plaatsvinden voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2012, maar dat is geen afdoend argument. Hetzelfde geldt voor vele andere onderdelen van die interne staatshervorming, niet het minst en misschien zelfs vooral voor de positie van de provincies. Daarover is het de laatste tijd oorverdovend stil. Wij vrezen dat de noodzakelijke hervorming op deze manier halfslachtig wordt en zal verzanden in de marge.

Is de vrijwillige fusie überhaupt een oplossing? Daarvoor moeten we de oorzaken van de bestuurszwakte van die steden en gemeenten goed in beeld brengen. Uit niets, ook niet uit de nota, blijkt dat de Vlaamse Regering dit heeft gedaan. Vandaag enkel een beslissing nemen over het stimuleren van vrijwillige fusies toont aan dat de Vlaamse Regering worstelt met een totaalvisie, want er is veel meer nodig dan deze fragmentaire aanpak.

Een versterkend Vlaams beleid, minister, moet vele hefbomen hanteren. De fusie is maar één middel om de bestuurszwakte om te buigen. Voor Open Vld moet dus werk worden gemaakt van een totaalvisie waarbij de Vlaamse overheid voor eigen deur veegt. De allereerste oorzaak van de bestuurszwakte is: te veel en te gedetailleerde Vlaamse regelgeving, te veel planlasten, te veel sturen op middelen en te weinig op resultaat, te veel verkokering, te veel nood aan bijstand van studiebureaus. Wij vragen een terughoudende Vlaamse overheid, die vertrouwen stelt in haar gemeentebesturen, burgers en bedrijven.

We zijn bereid om het debat van de schaalvergroting aan te gaan. Het is duidelijk dat gemiddeld 20.000 inwoners per gemeente in Vlaanderen erg laag is ten opzichte van het Europese gemiddelde. Dat geldt evenzeer voor het aandeel van de gemeenten in de welvaartscreatie in Vlaanderen. Het Vlaamse gemiddelde is 6,9 procent en het Europese 13 procent. Het moet en het kan beter. Daarvoor moeten we meer subsidiariteit hebben en hebben we meer maatregelen nodig, geen halve, voor de verbetering van de lokale bestuurskracht.

Minister, elke fusie is op lokaal vlak een emotionele en dus fel betwiste beslissing. De minste onzekerheid wordt afgestraft. In het belang van de gemeenten, die u wilt verleiden tot deze fusieoperatie, stel ik voor dat u even terugschakelt in vrije gang, ‘in ralenti’ zoals we in Vlaanderen zeggen. Ik stel voor dat u in onderhandeling treedt met de VVSG en dat u deze maatregel inpast in een interne staatshervorming in dialoog en in overleg met het Vlaams Parlement. (*Applaus bij Open Vld en van de heer Bart Caron*)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, proficiat, want de Vlaamse Regering heeft vorige vrijdag beslist dat de Vlaamse gemeenten die fuseren, voortaan kunnen rekenen op een financiële bonus. Mijn felicitaties slaan niet zozeer op de inhoud van de beslissing – ik kom daar nog op terug –, maar vooral op het feit dat de Vlaamse Regering eens iets heeft beslist. Dat laatste is immers al even geleden. Ik ben blij dat er na veel praten en palaveren nog iets uit de bus is gekomen.

Wat er dan wel uit de bus is gekomen, is een ander paar mouwen. U hebt ons verbaasd met uw beslissing. Wij dachten dat u zoals wij van mening zijn dat een interne staatshervorming begint bij de afschaffing van de provincies. En met het geld dat u zo uitspaart, kunt u de gemeenten dan bijvoorbeeld motiveren om te fuseren. Nu doet u het omgekeerde. U voorziet centen om de gemeenten te laten samenwerken, maar de 18de-eeuwse, belgicistische provincies laat u gewoon verder betijen. Als er verkiezingen in aantocht zijn, is de verleiding blijkbaar bijzonder groot om een mijter op te zetten en sinterklaas te spelen. U kondigde immers aan dat gemeenten die vrijwillig willen fuseren, voortaan een extra financiële bonus zullen krijgen. Als sinterklaaspolitiek kan dan tellen!

Nochtans is de tijd rijper dan ooit om de provincies af te schaffen. Al jaren voeren we hier een debat over de zin en onzin van de provincies. LDD heeft ook in dit debat zeer duidelijk stelling genomen door er resoluut voor te pleiten om dit overbodige, ouderwetse, belgicistische bestuursniveau af te schaffen. De Vlaamse overheid en de Vlaamse steden en gemeenten kunnen deze bevoegdheden immers moeiteloos overnemen. Op die manier versterken we bovendien de slagkracht van de lokale besturen, die zonder enige twijfel het dichtst bij de mensen staan.

Het vertrouwen in de lokale overheid is immers groot. Het volstaat dan ook om tussen het Vlaamse Gewest en de lokale besturen concrete, resultaatgerichte afspraken te maken om als loyale partners de maatschappelijke problemen samen aan te pakken. Op die manier zouden we een echte interbestuurlijke samenwerking zonder betutteling kunnen realiseren, op voorwaarde dat we – dankzij de toepassing van het subsidiariteitsprincipe – zorgen voor een maximale lokale autonomie, een correcte financiering én de Vlaamse administratie verder

blijven heroriënteren van een rol van toezichthouder naar die van meer coaching en ondersteuning.

Nu de N-VA in de regering zit, hadden we toch verwacht dat u zich aan uw verkiezingsbelofte van bestuurlijke vereenvoudiging zou houden en dus eerst de provincies zou afschaffen en dan met voorstellen voor de fusies van gemeenten zou komen. Maar u doet het niet. U zou nochtans met de afschaffing van de provincies een bom geld kunnen besparen. De provincies kosten jaarlijks 1,1 miljard euro en oefenen bevoegdheden uit die gemakkelijk kunnen worden overgenomen door de gewesten of de gemeenten. Schrap dus die provincies. Ik ben me ervan bewust dat dit in Vlaanderen een nettobesparing kan opleveren – niet van 1,1 miljard euro, maar van 450 miljoen euro. Dat is ongeveer de helft van het geld dat u van de mensen afpakt door de jobkorting af te schaffen.

Legt u mij bijvoorbeeld eens uit wat de meerwaarde is van een verkeersveiligheidsbeleid op provinciaal niveau, terwijl we dat al op federaal niveau, op Vlaams niveau en in de politiezones kennen. Legt u mij eens uit wat de meerwaarde is van provinciaal onderwijs terwijl we ook gemeentelijk, gemeenschaps- en vrij onderwijs hebben. De slogan ‘Walen boven’ schiet me te binnen wanneer ik over de taalgrens ga kijken. Daar legt uw evenknie, minister Paul Furlan, van de PS, een Franstalige socialist dus, vandaag op de Waalse regeringstafel een fors afslankingsplan voor de provincies op tafel. Afschaffen van de provincies is voorlopig niet aan de orde. Wallonië kan dat niet zelf, want daarvoor is een staatshervorming nodig. Maar op dit ogenblik is het wel zo dat uw evenknie daar die afslanking voorstelt, terwijl u geld wilt uitgeven, aan fusies.

Hij wil maar liefst een derde van het aantal provincieraadsleden afschaffen. In 2012 zouden er nog 56 zijn in Luik en Henegouwen en 37 in de drie andere Waalse provincies.

Het aantal gedeputeerden zal in Wallonië verminderen van 30 naar 20. Sterker nog, in Wallonië doet men wel aan bestuurlijke vereenvoudiging: men gaat er de bevoegdheden die vandaag op twee niveaus zitten, bij provincie en gewest, stroomlijnen en overhevelen naar het gewest. Minister, dit staat in schril contrast met wat in het N-VA-verkiezingsprogramma stond. Ik zou het schaamrood op de wangen krijgen omdat een PS'er een vereenvoudiging doorvoert in Wallonië, dat op bestuurlijk vlak toch niet altijd zuinig met de centen omspringt.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik wist niet dat LDD een grote fan is geworden van de PS in Wallonië. Dat weten we nu ook.

Het debat gaat in hoofdzaak over een vrijwillige fusie van gemeenten, de rol van de provincies en de uitvoering van het regeerakkoord. We zijn daar volop mee bezig in de commissie. Mocht u de commissiewerkzaamheden volgen, dan zou u actief kunnen deelnemen aan de debatten om op termijn tot het groenboek en witboek van de minister te kunnen komen.

In het regeerakkoord staat een heel duidelijke passage over het aantal provincieraadsleden. In West-Vlaanderen wordt dat aantal verminderd. Ik wil uw uitspraak dat de provincies een belgicistisch en ouderwets systeem zouden zijn, ten stelligste ontkrachten. De rol en het nut van de provincies voor de kleinere lokale besturen zijn niet min.

Degenen die een pleidooi houden voor de afschaffing van de provincies, pleiten voor een invoering van de federatie van gemeenten. Ik zou wel eens willen weten wat de winst daarvan is.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het debat ten gronde gaat inderdaad over de vrijwillige fusies van gemeenten. Onze Ecolo-vrienden zitten in de Waalse gewestregering. Het voorstel voor de provinciale omvorming komt van hen. Dit is te uwer informatie, mijnheer Reekmans.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Mijnheer Verfaillie en mijnheer Caron, u hebt wellicht de mededeling van de voorzitter gelezen. Het actualiteitsdebat gaat wel degelijk over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies. Ik denk dat de verwijzingen van mijn collega heel terecht zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb tot mijn grote verrassing vastgesteld dat het actualiteitsdebat gaat over de rol van de provincies. Ik wil dat debat aangaan, maar het is niet netjes dat de heer Reekmans totaal uit de toon valt ten opzichte van wat we doen in de commissie. Daar hebben we duidelijke afspraken gemaakt. Het regeerakkoord is gekend. We hebben dit besproken ter gelegenheid van het regeerakkoord en van mijn beleidsnota. Ik heb me geëngageerd om in drie grote stappen naar de commissie te komen en daar in alle openheid over te discussiëren. Ik ben met een stappenplan gekomen, we hebben dat grondig besproken, we hebben er afspraken over gemaakt om dat in open dialoog te doen, met de oppositie erbij. Ik heb me geëngageerd om voor het reces met een groenboek te komen, met de oppositie erbij, en daarna met een witboek. Ik wil daar best een apart debat over voeren als dat wordt gevraagd, maar niet in 2 minuten over de rol van de provincies. De actualiteit gaat over de fusiebonus.

Mijnheer Reekmans, u doet een beetje meewarig over de beslissingskracht van de Vlaamse Regering. Ondertussen hebben we wel beslist over Antwerpen, we hebben een goede begrotingscontrole en een meerjarenbegroting gemaakt, maar vorige vrijdag hebben we geen enkele beslissing genomen over de provincies. We hebben een beslissing genomen over de vrijwillige fusiebonus. Ik wil het debat opentrekken. U sleurt er Wallonië bij, dat met streekbesturen gaat werken, dat hele sterke intercommunales heeft die enorm veel geld opsorpen. Men wil dat niveau versterken, maar niet met een rechtstreeks verkozen raad. In een bestek van 10 minuten kunnen we niet heel het debat op een andere manier voeren. We hadden afspraken gemaakt in de commissie, ook met de oppositie. Ik neem er akte van dat u uit de toon springt.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik wil u ten stelligste tegenspreken. U bent er zelf verantwoordelijk voor, als er al verwarring is over het thema van dit debat. We hadden in de commissie afgesproken dat we op een heel rustige manier aan de interne staatsvorming gingen werken met groenboeken en witboeken. Nu u met één voorstel komt, is dat net de vlucht vooruit. Daardoor loopt u vooruit op het inhoudelijke debat.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Ik beaam volledig wat de minister zegt. Er is een duidelijke procedure afgesproken. Mijnheer Reekmans, ik nodig u uit in de commissie, waar wij degelijk werk verrichten, waarbij de oppositie actief wordt betrokken. De minister zal een wit- en een groenboek voorleggen. Ik nodig u uit om daar uw theorieën uiteen te zetten. U kunt die dan aftoetsen bij professoren.

Als u dan toch zegt dat het debat wordt opengetrokken naar de provincies, dan is dat geen enkel probleem. Ook de minister is bereid om daarop in te gaan. Ik zou u dan wel willen vragen, mijnheer Reekmans, de moeite te doen om te vertrekken van een juiste basis. U hebt daarnet gezegd dat in het regeerakkoord en in de beleidsnota staat dat de provincies worden afgeschafte. Dat staat daar niet in. In het regeerakkoord en in de beleidsnota staat dat we naar grondgebonden bevoegdheden gaan voor de provincies. Vertrek dan toch van juiste informatie!

De heer Peter Reekmans: Er hebben nu al vijf collega's gereageerd op mijn uiteenzetting. Ik kan veel registeren maar ik zou graag eerst antwoorden.

De voorzitter: Als u niet meer dan vijf reacties kunt registreren, zal ik u eerst laten antwoorden. Ik heb daar alle begrip voor.

De heer Peter Reekmans: Wanneer heel de meerderheid op mij mag beginnen kappen, dan lijkt het me evident dat ik eerst mag reageren wanneer het over de procedures gaat.

Ecolo heeft in Wallonië wel begrepen dat er vernieuwing moet komen. Collega van de sp.a, ik citeerde uit het verkiezingsprogramma van N-VA, niet uit dat van LDD. Er is één ding waar ik heel blij om ben: ik heb vandaag het debat over die provincies kunnen openen. Het is al oorverdovend stil.

Minister, u hebt het ook over de intercommunales in Wallonië. Breek me de mond niet open over de intercommunales in Vlaanderen. U hebt inderdaad een procedure afgesproken in de commissie. Ik dacht echter dat niet in de commissie was afgesproken dat u al bij een eerste plannetje onmiddellijk naar de media zou lopen en uw fusieplan van de gemeente zou lanceren. LDD zegt alleen dat u uw bestuurlijke hervormingen verkeerd start. U vertrekt van uitgaven. Wij willen vertrekken van besparingen en bestuurlijke efficiëntie. U doet het omgekeerd.

Mijnheer Verfaillie, het is toch toegelaten om te kijken hoe er in Wallonië wordt gewerkt zonder dat ik hier door u als aanbieder van de PS wordt uitgemaakt. Er zijn er anderen die vandaag met de PS in de regering zitten.

Het is duidelijk dat men het in Wallonië begrepen heeft. Dat is inderdaad onder impuls van Ecolo. Gelukkig zijn er in Vlaanderen nog vernieuwende partijen die dit ook effectief op de agenda willen zetten en die komaf willen maken met die provinciebesturen. Ik begrijp echter dat de drie grote partijen, en nu ook N-VA, niet graag de provinciebesturen afschaffen. Wanneer morgen de drie grote partijen de provinciebesturen moeten afschaffen, is de sociale vrede in hun partij verloren. Dan moet u mensen naar huis sturen zonder een pak mandaten, mijnheer Verfaillie. Ik wil dan eens zien hoe goed de sociale vrede behouden blijft in die drie traditionele partijen.

In Wallonië durven ze het tenminste aan het aantal gedeputeerden en provincieraadsleden te verminderen. Nu ligt dit op de Waalse regeringstafel. Minister, in Vlaanderen blijft het sinds uw beslissing rommelen in de marge. Blijkbaar is de mening van N-VA over de overtollige provinciebesturen veranderd sinds de partij zelf een gedeputeerde heeft in Antwerpen of sinds de voorzitter begerig uitkijkt naar een gouverneurspostje. Misschien zullen enkele Vlaamse gemeenten ingaan op uw financieel voorstel. Maar wat blijft er over van een interne bestuurshervorming wanneer men niet aan de provincies durft te raken?

In Wallonië legt een PS'er plannen op tafel voor afslanking. U imiteert liever de heer Daerden met wit- en groenboeken. U hebt nog altijd geen concrete plannen op de regeringstafel liggen en wilde enkel scoren bij de media in deze pre-electurale periode. *(Applaus bij LDD)*

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, welke voorzitter bedoelt u als u het hebt over die gouverneursstoel?

De heer Peter Reekmans: Ik richtte me tot de minister. Tot nader order is zijn partij nog altijd de N-VA.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

De heer Jan Verfaillie: Daarvoor ben ik nog veel te jong. Ik wil nog werken in het leven. *(Opmerkingen)*

Voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, collega's, ik zal het vandaag vooral hebben over de vrijwillige fusies en niet spreken over de rol van de provincies. Ik heb al duidelijk gesteld waarom ik dat niet zal doen. In de commissie zijn we volop bezig met hoorzittingen

onder leiding van de voorzitter. De minister zal binnenkort een concreet initiatief nemen. Al degenen die kritiek hebben op de provincies nodig ik uit om de werkzaamheden in de commissie van nabij te volgen en hier niet zomaar iets te zeggen zonder kennis van zaken.

Voorzitter, geachte collega's, we zijn ervan overtuigd dat het belangrijk is eens terug te gaan in de tijd. Vandaag hebben ongeveer twee derde van de Vlaamse gemeenten minder dan 15.000 inwoners. Er zijn 6 miljoen Vlamingen in 308 gemeenten. Dat geeft een gemiddelde van net geen 20.000 inwoners. Dat is inderdaad minder dan in het Verenigd Koninkrijk, waar het aantal inwoners per gemeente gemiddeld 139.000 bedraagt, maar dan weer gevoelig meer dan in Frankrijk, waar een gemeente gemiddeld 1.722 inwoners telt. De laatste grote fusieoperatie dateert van 1976. Sindsdien blijft het uiterst rustig. Allerhande studies en peilingen tonen aan dat de mensen en de inwoners het meest vertrouwen hebben in een lokaal bestuur. Onzorgvuldig daarmee omspringen en onzorgvuldige beslissingen nemen, zou onverantwoord en lichtzinnig zijn.

De financiële ondersteuning van vrijwillige fusies zijn een opvallend item in het regeerakkoord en in de beleidsnota van de minister. Aan dat item heeft de regering vrijdag een uitvoerige discussie gewijd. Vorige vrijdag heeft de regering een beslissing genomen. CD&V is en blijft tegen verplichte fusies. Ze is wel bereid vrijwillige fusies financieel mee te ondersteunen. Die subsidiebonus kan variëren van 1,3 tot 4,1 miljoen euro gespreid over 6 jaar, met behoud van de middelen uit het Gemeentefonds.

In de persmededeling van de minister lezen we dat hij de slagkracht van de overheden in Vlaanderen wil versterken en de burgers en de ondernemingen een nog betere dienstverlening wil garanderen. Daartoe zijn sterke gemeenten een onontbeerlijk instrument, zo staat er. De minister wil blijkbaar ook snel gaan. Tegen mei volgend jaar zouden de gemeenten die de fusie in 2013 willen doen ingaan hun aanvraag tot fusie moeten indienen. Minister, uit uw persmededeling heb ik ook begrepen dat u zeer binnenkort een decretaal initiatief zult nemen, zodat we daarop nog uitgebreid kunnen ingaan in de commissie.

Het leidt geen twijfel dat de slagkracht van de gemeenten vergroot moet worden. De verwachtingen van de burgers ten aanzien van hun gemeentebestuur worden alsmaar groter en voor kleinere gemeenten is het verre van evident om aan alle vragen en verzuchtingen tegemoet te komen.

Minister, een van de problemen in dezen is de basisfinanciering van Vlaanderen. Ik denk dat we binnenkort de parameters van het Gemeentefonds zullen moeten herbekijken om te vermijden dat we in een Vlaanderen terechtkomen met twee snelheden: enerzijds de grote steden die zeer veel middelen krijgen uit het Gemeentefonds, en anderzijds de kleinere en plattelandsgemeenten die veel minder centen krijgen uit dat fonds.

Daarom is er het initiatief van de Vlaamse Regering uit het regeerakkoord, namelijk de oprichting van het Plattelandsfonds, die binnenkort op de agenda staat van de commissie Landbouw, om de kleinere steden en gemeenten wat extra financiële ruimte te geven. In Vlaanderen zijn er immers een aantal regio's waar de gevolgen van een fusie zeer minimaal zullen zijn. Wat voor nut heeft het om een gemeente van 2000 inwoners te fusioneren met een gemeente van 3000 inwoners die ernaast ligt? Daarmee los je de fundamentele problemen van de bestuurskracht niet op.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Verfaillie, u zegt dat CD&V voor vrijwillige fusies is en niet voor gedwongen fusies. Ik heb altijd begrepen uit de geschiedenis van onze structuren dat destijds kleine gemeentebesturen met weinig slagkracht, zich via intergemeentelijke samenwerking fuseerden in intercommunales. Nu roept ook uw partij op tot een vrijwillige fusie van gemeentebesturen. Wil dat zeggen dat u beaamt dat het hele verhaal van de intercommunales als intergemeentelijke samenwerking voor de gemeenten zelf mislukt is?

De heer Jan Verfaillie: Dat zijn twee totaal verschillende debatten. We kunnen dat debat uitvoerig in de commissie houden.

De heer Peter Reekmans: Het is één vraag.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Reekmans, u spreekt over de intercommunale structuren. Als we spreken over water, elektriciteit, afvalverwerking enzovoort, of je nu een gemeente bent met 20.000 inwoners, 50.000 inwoners of 100.000 inwoners, die problemen kan men nog altijd niet alleen aanpakken en moet men aanpakken in een groter geheel.

Ik wil het volgende aan uw redenering toevoegen. Wij hebben niet alleen intercommunale structuren maar ook een aantal andere structuren. Als we het debat voeren, kunnen we vrij ver gaan. Vandaag bestaan de gemeentebegrotingen voor een groot stuk uit pure dotaties. Er zijn dotaties aan het OCMW, aan de kerkfabrieken, aan de politiezones, aan de brandweezones die er zullen komen. Wij hebben nood aan bredere en ruimere structuren, maar dat impliceert niet automatisch dat je grotere fusiebewegingen moet doorvoeren.

Wat betreft de brandweezones bijvoorbeeld, zou men in West-Vlaanderen werken met vier zones. Betekent dat, mijnheer Reekmans, dat u geneigd bent ervoor te zorgen dat West-Vlaanderen maar uit vier gemeenten meer zou bestaan? Dat kan toch niet het geval zijn. Laat ons de krachten bundelen zodat we samen sterk kunnen zijn. Laat elk brandweerkorps zich specialiseren in één brandweertem en dan de verschillende zwaartekrachten van alle korpsen bundelen om tot de meest efficiënte veiligheid te komen.

Ik denk inderdaad dat we nood hebben aan grotere gehelen om een aantal maatschappelijke problemen aan te kunnen, maar dat los je zeker niet op door een fusieoperatie door te voeren.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Verfaillie, ik had u een heel simpele vraag gesteld, maar u bent al 9 minuten bezig met rond de pot te draaien om een regeringsbeslissing te verdedigen. *(Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie)*

Respect was ooit een politieke slogan van CD&V. Probeer die nu ook even te respecteren als een collega het woord heeft.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Reekmans, over dit item zet u in de plenaire vergadering altijd een grote mond op, maar in de commissie hebben we u daarover nog geen enkele keer gehoord.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Verfaillie, u staat vandaag achter het principe van de vrijwillige fusies. Stel dat die een groot succes worden, wat wordt dan het vernieuwde standpunt van CD&V over de rol van de provincies in de toekomst? Kan ik daarop een antwoord krijgen van u, als expert binnenlands bestuur van CD&V?

De heer Jan Verfaillie: De regering geeft gemeenten de mogelijkheid en financiële stimulansen om over te gaan tot een vrijwillige fusie. Ik wil niet vooruitlopen op dit debat. Daarvoor is het te vroeg. Bij de aanvang van het debat heb ik gezegd dat we over de rol en de taken van de provincies volop bezig zijn in de commissie. Ik heb nog 2 minuten en 36 seconden de tijd. Ik zal geen uitspraken doen over iets waarover we met de geïnteresseerde leden in de commissie al uren hebben gediscussieerd. Mijnheer Reekmans, ik raad u aan om in het vervolg op dinsdagnamiddag naar de commissie Binnenlands Bestuur te komen en de debatten mee te volgen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Verfaillie, qua actief zijn in dit parlement heb ik van u geen lessen te krijgen. Ik herhaal mijn vraag: wat is het standpunt van CD&V, van uw partij over de rol van de provincies bij het slagen van een vrijwillige fusie? Ik vraag niet het standpunt van de Vlaamse Regering. Ik kan de verslagen van de ministerraad lezen. Dit is toch een heel eenvoudige vraag. U, die uren doorbrengt in de commissie Binnenlands Bestuur, hebt daar toch zeker een antwoord op.

De heer Jan Verfaillie: Ik heb gezegd wat ik heb gezegd en zal daar niets meer aan toevoegen.

De heer Peter Reekmans: Maar u hebt niets gezegd, mijnheer Verfaillie.

De heer Jan Verfaillie: Ik nodig u uit om op dinsdagnamiddag naar de commissie te komen.

Voorzitter, CD&V staat achter vrijwillige fusieoperaties, maar wij willen geen initiatief steunen van een aantal leden of krachten om tot verplichte fusies over te gaan. Het is in eerste instantie aan de lokale besturen om hun eigen taak en rol te vervullen. Zijn ze de overtuiging toegedaan dat ze dat moeten doen in een groter kader, samen met een aantal andere gemeenten, dan willen we de mogelijkheid scheppen om dat te realiseren. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, geachte leden, sommige leden doen alsof ze uit de lucht vallen, alsof deze regeringsbeslissing uit het niets komt. Ik wil eraan herinneren dat we hier 2 à 3 maanden geleden een aantal actuele vragen hebben behandeld over een heel concrete vraag. Twee gemeenten uit mijn streek, Beveren en Kruibeke, hadden de intentie te kennen gegeven een mogelijke fusie te willen onderzoeken. De namen zijn hier al genoemd. Ikzelf, de heer Van den Heuvel en een aantal andere leden hebben de minister toen deze zaak voor de voeten geworpen. We hebben hem gevraagd wat hij zou doen met die vraag. Het Gemeentedecreet voorziet nu eenmaal in de mogelijkheid van vrijwillige fusies. We weten ook dat in het regeerakkoord en de beleidsnota staat dat die zullen worden aangemoedigd, maar wat staat daar concreet tegenover?

Ik stel vast dat minister Bourgeois en de Vlaamse Regering vrijdag een beslissing hebben genomen. Ze scheppen een duidelijk kader. Er wordt enerzijds een procedure, een termijn, een planning uitgetekend om tegen 1 januari 2013 tot een aantal nieuwe, gefuseerde gemeenten in Vlaanderen te komen. Anderzijds is er de omkadering, met een fusie-begeleidingsteam per mogelijke fusie die tot stand zal komen. Daarin zullen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, de betrokken gemeenten en de betrokken OCMW's vertegenwoordigd zijn. Ik denk dat de minister heeft gedaan wat de sprekers van enkele maanden geleden wilden.

De beslissing van de Vlaamse Regering strookt ook met het regeerakkoord en de beleidsnota Binnenlands Bestuur. De N-VA is voorstander van het subsidiariteitsprincipe. We zijn van oordeel dat we moeten streven naar een democratische en transparante bestuurlijke organisatie, gebaseerd op echte subsidiariteit, waarbij de gemeenten eigenlijk de kernen, de basisstenen moeten zijn van democratisch, transparant, effectief en efficiënt besturen.

Sedert de fusieoperatie van 1976, die op 1 januari 1977 is ingegaan, met uitzondering van de fusie van Antwerpen 6 jaar later, is er in Vlaanderen wezenlijk niets veranderd. In de ons omringende landen – ik denk in eerste instantie aan Nederland maar ook aan het Verenigd Koninkrijk – zijn er de voorbije 33 jaar meerdere opeenvolgende bestuurlijke herschikkingen gebeurd.

We moeten ook voor ogen houden dat in die voorbije 33 jaar de problemen, de uitdagingen en de complexiteit van het lokaal bestuur, enorm zijn toegenomen. De 308 Vlaamse gemeenten zijn niet allemaal even goed geschikt om die uitdagingen en problemen aan te gaan. Van Antwerpen tot Herstappe: je kunt die 308 vehikels moeilijk op eenzelfde noemer plaatsen. De problematiek in Vlaanderen is dus vergroot.

Bovendien zijn de mogelijkheden van steden en gemeenten meer verschillend geworden sinds de goedkeuring van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waar wij – zeer terecht en ook met de steun van de N-VA – het stedelijk karakter en de groeimogelijkheden van de steden hebben versterkt en tegelijkertijd maatregelen hebben genomen om het landelijk karakter van de plattelandsgemeenten en dorpen te bewaren.

Dat heeft bepaalde consequenties. Door de planlast en de rapportagelast – die vooral zeer zwaar weegt op die kleinere steden en gemeenten – te verhogen, kan en mag de Vlaamse overheid niet lijdzaam toezien en de gemeenten aan hun lot overlaten. Collega Verfaillie

heeft reeds gezegd dat twee derde van de Vlaamse gemeenten minder dan 15.000 inwoners telt. 30 percent van die gemeenten heeft zelfs minder dan 10.000 inwoners. Enige schaalvergroting is dus absoluut nodig. Of het dan gaat via fusies, vrijwillige fusies van gemeenten, of een vorm van federatievorming die ook door de minister en de regering als mogelijkheid wordt gesuggereerd, daar zullen ze zelf – wanneer het gaat over vrijwillige fusies – over moeten oordelen.

Ik denk dat met dit concreet voorstel van de Vlaamse Regering ook een taboe in Vlaanderen wordt doorbroken. Naast Kruibeke en Beveren zijn er nog een aantal gemeenten die binnenskamers en binnensmonds denken aan een mogelijke fusieoperatie. Welnu, nu hebben ze iets meer duidelijkheid over het traject en over de mogelijkheden die ze tot 2013 hebben om tot zo'n fusieoperatie over te gaan. De komende weken en maanden zullen er misschien een aantal gemeenten uit de kast komen.

Na de aankondiging en de mededeling van de Vlaamse Regering heb ik de kritiek gelezen van Open Vld en van vooral Groen!. Open Vld vond het eigenlijk een geïsoleerd voorstel, wat ik dus bij dezen wens tegen te spreken. De heer Caron van Groen! vond het eigenlijk te weinig. Het debat over de herverdeling van het Gemeentefonds is een debat op zich. Maar als men de financiële impulsen en stimuli die in de beslissing van de Vlaamse Regering staan, onderzoekt, dan merk je dat ze zeer, zeer aanzienlijk zijn en veel zwaarder en substantiëler dan wat er in Nederland wordt geboden bij het aangaan van vrijwillige fusies.

De heer Sas van Rouveroij: Collega Dehandschutter, heeft de Vlaamse Regering vrijdag nog iets anders beslist behoudens de bonus voor vrijwillige fusionering?

De heer Lieven Dehandschutter: Er staat ook in de beslissing van de Vlaamse Regering dat er omkaderingsteams zullen worden opgericht om de fusieprocessen te begeleiden. Dat moet nog verder worden uitgewerkt.

De heer Sas van Rouveroij: Maar andere maatregelen?

De heer Lieven Dehandschutter: U weet ook dat de minister en de regering hebben aangekondigd dat er een speciaal decreet zal komen om een en ander te regelen.

De heer Sas van Rouveroij: Aankondigen, dat kennen we!

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Dehandschutter, ook u zie ik hier heel vurig de beslissing van de Vlaamse Regering verdedigen. Ik vind verkiezingsprogramma's altijd heel belangrijk. In het verkiezingsprogramma van de N-VA staat 'bestuurlijke vereenvoudiging'. Hoe rijmt u dit plan met bestuurlijke vereenvoudiging?

Ik ben ervan overtuigd dat ook de N-VA naar Wallonië kijkt zoals ik naar Wallonië kijk. Wat vindt u ervan dat ze daar zouden starten met besparingen en wij hier met uitgaven? Als het de bedoeling is om bestuurlijke vereenvoudiging door te voeren en minder uit te geven en efficiënter te besturen, dan moeten wij meer de portemonnee openzetten terwijl de Walen er de knip moeten op zetten. U als N-VA'er moet daar toch moeite mee hebben, hoop ik?

De heer Lieven Dehandschutter: Mijnheer Reekmans, ik ga u het volgende zeggen. Als twee gemeenten beslissen om samen te gaan, is dat een vorm van bestuurlijke vereenvoudiging.

Wat de besparingen betreft: de minister en de regering hebben aangekondigd dat er een aantal financiële stimuli zullen zijn. Dat is natuurlijk een extra kost, maar ik denk dat er op termijn en door de fusie een terugverdieneffect zal zijn.

U verwijst naar Wallonië en naar ons verkiezingsprogramma. Ik zeg u, mijnheer Reekmans, dat wat de minister en de regering nu voorstellen, perfect kadert binnen het regeerakkoord en de beleidsnota. Wij moeten tot in den treure herhalen dat wij daarover in de commissie Binnenlands Bestuur zeer goede en constructieve debatten voeren met meerderheid en oppositie. Ook uw collega de heer Vanden Bussche is wat dat betreft een zeer gewaardeerd

iemand. De manier waarop u er hier in de plenaire vergadering tussenfietst, is geen voorbeeld van zindelijk en gestructureerd debat. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Sven Gatz: Mijnheer Dehandschutter, iedereen in dit parlement heeft recht op een eigen mening. Het is niet de meerderheid alleen die bepaalt waar, wanneer en waarover hier wordt gesproken. De heer van Rouveroij heeft duidelijk aangegeven waarom hij het belangrijk vindt om hier dit debat te voeren. Dat moet u ons als oppositie nog laten. We zouden het echt op prijs stellen dat we af en toe in dit parlement nog eens mogen debatteren over datgene waarover wij graag zouden willen debatteren. Als we het daarover eens kunnen zijn, ben ik tevreden. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De heer Lieven Dehandschutter: Mijnheer Gatz, er is een klein misverstand. Ik had zelf ook een vraag ingediend over dit actuele onderwerp. Ik apprecieer het ten zeerste dat de heer van Rouveroij hetzelfde heeft gedaan. Onze meningen over de beslissing van de regering verschillen. Ik was er alleszins een voorstander van om deze zaak hier te bespreken omdat ik enkele maanden geleden samen met de heer Van den Heuvel naar aanleiding van de kwestie Beveren-Kruibeke vragende partij was. Nu de regering een beslissing heeft genomen, wou ik daarover wat meer vernemen. Ik denk dat daarmee het misverstand uit de weg is geruimd.

Ik betwist ook niet het recht van de heer Reekmans om te zeggen wat hij meent te moeten zeggen. Ik vind alleen – maar dat is zijn manier van doen – dat het geen verstandige, ordelijke, gestructureerde manier van debatteren is over de interne Vlaamse staatshervorming als men voortdurend het ene met het andere door elkaar gooit.

Voorzitter, de N-VA is er een voorstander van dat het Vlaanderen van morgen moet steunen op sterke, bestuurskrachtige gemeenten en een Vlaamse overheid die met die gemeenten kan omgaan, niet als betuttelende en controlerende overheid maar als partners die op een gelijkwaardige basis met elkaar omgaan, in een geest van vertrouwen en samenwerking, waarbij er geen hogere overheid en geen ondergeschikte besturen meer zijn maar alleen bestuurlijke instanties die samen in het belang van de burger, van de gemeenschap en van 6 miljoen Vlamingen op een democratische en transparante willen besturen en op een effectieve en efficiënte manier dienstverlening willen geven aan de burgers. Voorzitter en collega's, daarom is de beslissing van de regering van vorige vrijdag een stap in de goede richting. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, collega's, de heer van Rouveroij stelde al de vraag of deze beslissing nu moet worden gezien in het licht van de staatshervorming dan wel als een geïsoleerde maatregel die een begin van uitvoering geeft aan een principe dat in het Gemeentedecreet van 2005 staat: gemeenten of delen van gemeenten kunnen fusioneren en gemeenten kunnen defusioneren. De vraag is nu: geeft datgene wat de Vlaamse Regering afgelopen vrijdag heeft beslist, daaraan een bepaalde appreciatie of niet? Moeten we dat al dan niet zien in het kader van die hele discussie over de interne staatshervorming? Te meer, minister, daar we dit naar mijn bescheiden mening niet los van elkaar kunnen zien. In uw regeerakkoord staat dat u precies in het kader van die interne staatshervorming dat principe, dat al jaren in het Gemeentedecreet stond, wilt gebruiken en daar zelfs financiële stimuli aan wilt geven in het kader van de interne staatshervorming. Ik denk dus dat deze beslissing niet los kan worden gezien van het debat over de interne staatshervorming. Daarom vragen wij ook of dit geen voorafname is en hoe dit past in de totaalvisie.

We kennen de uitgangspunten van de interne staatshervorming. Er komen twee beleidsniveaus per beleidssector. De gemeenten krijgen een grotere slagkracht. De vrijwillige fusies van gemeenten zal financieel worden gestimuleerd. Het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerking zal worden geëvalueerd. Die evaluatie is ons trouwens al tijdens de vorige legislatuur beloofd. Om een of andere reden is dat er toen niet van gekomen. De rol van de provincies zal worden herzien.

Ik wil hier onze visie op de provincies niet helemaal opnieuw uit de doeken doen. Dat hebben we al eens gedaan. Daarnet heeft iemand verklaard dat hij hier voor het eerst de provincies in vraag kon stellen. Het Provinciedecreet is hier in de loop van de vorige legislatuur nochtans uitvoerig besproken. Iedereen kent ons standpunt hierover.

De vraag is waar dit in de globale visie moet worden gesitueerd. Volgens de minister zijn onze gemeenten te klein om de brede waaier aan diensten aan te bieden. Dat klopt. Hij wil grotere gemeenten tot stand brengen. Ik geloof niet, zelfs als hier een financiële bonus aan wordt verbonden, dat dit ooit op vrijwillige basis zal kunnen gebeuren.

Dit heeft natuurlijk alles met politieke krachtsverhoudingen te maken. De heer Verfaillie heeft het hier al duidelijk uiteengezet. Er is op dit vlak aan duidelijkheid geen gebrek. Volgens de heer Verfaillie is CD&V tegen verplichte fusies en voor vrijwillige fusies. Het is natuurlijk de bedoeling eerst partijpolitieke berekeningen uit te voeren. Laten we elkaar geen Liesbeth noemen.

Ik ken de visie van de minister en van zijn partij op de provincies. In het Vlaams regeerakkoord staat te lezen dat de rol van de provincie in herziening wordt gesteld. In het Vlaams regeerakkoord en in de beleidsnota van de minister staat dat de rol van de provincies tot de grondgebonden materies zou worden beperkt. In het Provinciedecreet staat het provinciaal belang in feite omschreven als alles wat van bovenlokaal belang is. Dit komt erop neer dat alles van provinciaal belang is.

We waren blij dat er een eerste aanzet zou komen om in het licht van de interne staatshervorming ten minste eens over de rol, de zin en de onzin van dit beleidsniveau te debatteren. De minister heeft oorspronkelijk verklaard dat hij de rol en de bevoegdheden van de provincies tot de grondgebonden materies wilde beperken. Voor ons was dit verre van voldoende. Het was echter een eerste aanzet.

Het verbaast ons dan ook dat de minister in maart 2010 in de commissie iets heel anders heeft verklaard. Tijdens die vergadering ging het niet enkel over de grondgebonden materies. Volgens de minister sloten de grondgebonden materies het lijstje met provinciale opdrachten af. Er kwam echter nog heel wat bij, met name de niet-grondgebonden materies. Het zou gaan om een beperkte lijst van bevoegdheden die rekening hield met de historisch gegroeide taakinfilling. Voor elke provincie zou maatwerk worden geleverd. Er zou respect worden getoond voor de grote lijnen van de interne staatshervorming.

Hierop heb ik geantwoord dat dit duidelijk iets nieuws is. Het is duidelijk dat CD&V heeft laten weten dat aan de provincies niet mag worden geraakt. Zelfs de inperking van een aantal bevoegdheden volgens het principe van de grondgebonden materies gaat voor CD&V al te ver. Hier komt de politiek natuurlijk om de hoek kijken. We weten dat het hier om machtsbastions gaat. Niemand wil zijn machtsbastions afgeven.

De rol van de provincies is wat hij is. De minister heeft ons een tijdpad gegeven. We zullen de concrete invulling in de commissie verder bekijken. Het verwondert me evenwel dat nu al beslissingen over de vrijwillige fusies van gemeenten worden genomen. Die beslissingen hebben financiële gevolgen. Volgens mij werkt de minister hier in een omgekeerde volgorde.

In de persmededeling van de minister staat heel gedetailleerd te lezen waarop gemeenten op financieel vlak kunnen rekenen indien ze tot een vrijwillige fusie overgaan. Gedurende het eerste jaar bedraagt de bonus 100 percent van het basisbedrag. Tijdens het tweede jaar wordt dit 50 percent van het basisbedrag en gaat het verder. Op het einde van het persbericht staat echter het volgende: “Minister Bourgeois bereidt nog een fusiedecreet voor dat de procedure, de modaliteiten en de gevolgen van een fusie op het vlak van politieke organisatie, personeel, financiën, intergemeentelijke samenwerking en gemeentelijke dienstverlening regelt.”

Men spant hier nu toch wel de kar voor het paard. Eerst gaat men aan de gemeenten zeggen wat de financiële bonus is als ze fusioneren. Maar hoe dat dan eventueel moet gebeuren, daar

moet nog even een Fusiedecreet voor worden uitgewerkt. U werkt nu dus nog aan een uitvoeringsdecreet van het Gemeentedecreet, als ik het zo mag noemen, in uitvoering van de bepaling dat men vrijwillig kan fuseren indien men dat zou willen. Maar de financiën zijn er wel al. Dat is toch de omgekeerde wereld?

Het zou toch niet onlogisch zijn dat u eerst met een ontwerp van decreet naar dit parlement komt waarin staat hoe en volgens welke modaliteiten gemeenten kunnen fuseren of defuseren, en dan pas met de financiële consequenties – of in dit geval: financiële bonussen – zou komen. Nu hangt u de financiële bonus als wortel voor de neus, maar als gemeenten dat dan ook doen, zegt u: wacht even, ik moet nog met een decreet komen dat uitvoering geeft aan dat principe.

Minister, naar mijn mening is dit wel degelijk een voorafname op de globale visie van de Vlaamse Regering op die interne staatshervorming. We hebben al een beetje een richting gekregen. Waar u voor de provincies een beperkte rol had voorzien, bent u al teruggefloten door CD&V. Voorlopig hebben we nog het raden naar wat u gaat doen met betrekking tot de intermediaire structuren. CD&V is hier heel duidelijk komen zeggen dat zij tegen verplichte fusies zijn. Als dat uw piste zou zijn, dat u gemeenten met een grotere slagkracht en dus met een groter aantal inwoners moet hebben, zult u dat nooit op vrijwillige kunnen doen. Maar de gemeenten zijn nu eenmaal de machtsbastions van CD&V, en zelfs u mag daar niet aan raken. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, minister, collega's, ik zal voornamelijk focussen op het debat over de vrijwillige fusies van gemeenten, en niet zozeer op de toekomstige rol van de provincies.

Minister, wat voor ons centraal moet staan in dit debat, is de dienstverlening aan de burger en niet het financiële plaatje en/of het eergevoel van de burgemeester. Ik zal dan ook niet de rekening maken van deze of gene gemeente, en ook niet de optelsom van een aantal potentiële gemeenten die bereid werden gevonden om met elkaar in het huwelijk te treden. We moeten de werkelijkheid onder ogen durven te zien en stellen dat de schaal van de gemeente op sommige plaatsen een probleem wordt. Op die plaatsen wordt vaak niet voldaan aan de basisdienstverlening. Dat is een onrechtvaardige behandeling voor de burger. De dienstverlening waar elke inwoner recht op heeft – of die nu in Lanaken, Zottegem, Gent, Antwerpen, Veurne, Horebeke, Niel of Zuienkerke woont – dient overal aanwezig en op niveau te zijn.

Het regeerakkoord 2009-2014 en uw beleidsnota gaan uit van een interne Vlaamse staatshervorming die de slag- en bestuurskracht van de overheden wil versterken en de burger nog een betere dienstverlening wil garanderen. Daarvoor zijn sterke overheden nodig: sterke lokale overheden, provinciale overheden, regionale overheden en een federale overheid. Het voorbije decennium werd een groot aantal nieuwe bevoegdheden en opdrachten echter naar de gemeenten en de OCMW's toegeschoven, wat de complexiteit, maar ook de specialiteit van de taken heeft verhoogd.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mijnheer De Loor, als in sommige gemeenten de dienstverlening benedenmaats is door de kleine schaal van de gemeente, dan hebben de burgers er belang bij dat er een schaalvergroting van de gemeente komt. Daar bent u het mee eens. Waarom zouden we dat dan, in plaats van de gemeentebesturen te laten beslissen over fusie of niet, wat volgens mij een utopie is, niet via referenda kunnen organiseren? Dan zullen de burgers, die zien dat hen tekort wordt gedaan door de kleine schaal, in een referendum automatisch stemmen voor schaalvergroting. Wat is uw standpunt daarover?

De heer Kurt De Loor: Ik ben tegen referenda.

De heer Boudewijn Bouckaert: Dat wist ik.

De heer Kurt De Loor: Waarom vraagt u het dan?

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik hoor het u graag zeggen.

De heer Kurt De Loor: Ik ben geen voorstander van referenda. We willen wel de rechten van de burger laten gelden. Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen heeft een project gestart specifiek naar plattelandsgemeenten rond onderbescherming. Dat zegt veel. Onderbescherming betekent dat mensen die hun rechten niet uitputten, daarin worden bijgestaan. Dat fenomeen wordt in de plattelandsgemeenten gelokaliseerd. Dat staft wat ik net heb gezegd. De basisdienstverlening is niet in alle plattelandsdorpen aanwezig. De specialiteit en complexiteit van die nieuwe taken en bevoegdheden worden niet in elke gemeente even goed en even snel verwerkt.

Het Gemeentedecreet, het regeerakkoord en de beleidsnota bevatten modellen, mechanismen en voorstellen om de slagkracht van gemeenten te verhogen. Meer en betere samenwerking tussen gemeenten is één optie. Evolueren naar grotere gemeenten is mijns inziens onontbeerlijk in deze evolutie. De aanmoediging van vrijwillige fusies met een financiële bonus is een goed instrument. Positief daarbij is dat ook juridische en organisatorische ondersteuning mogelijk is. Dat zal echter geen overbodige luxe zijn. Hoe zal die ondersteuning concreet worden opgevat, minister?

Ik ben ervan overtuigd dat het instrument technisch goed in elkaar zit. Alleen, ik vrees dat er andere obstakels zijn: hoe krijg je bepaalde gemeenten zover dat ze vrijwillig gaan fusioneren? Wat moet er gebeuren met ‘minder aantrekkelijke’ gemeenten? Daarmee doel ik op grote sociale problematieken, financieel zwakke gemeenten enzovoort. Ze vinden geen partner vanwege hun specifieke problemen. Het zullen opnieuw de burgers van die gemeenten zijn die in de kou blijven staan.

We moeten als politici op lange termijn denken. Het instrument van de fusiebonus kan een aanzet zijn voor een denkproces dat door de nog te onderhandelen principes van het Plattelandsfonds niet mag tenietgedaan worden door bijvoorbeeld alleen te focussen op extra basisfinanciering. Ik stel dan ook voor dat de verschillende instrumenten die nu voorhanden zijn en zullen worden uitgewerkt – onder andere de financiële bonus en de organisatorische ondersteuning, het Plattelandsfonds dat in ontwikkeling is, samenwerking tussen gemeenten enzovoort – worden ingezet in functie van grotere lokale besturen die meer bestuurs- en slagkracht hebben, en niet op het in stand houden van de huidige kleine gemeenten. Op die manier kunnen we de ‘aantrekkelijkheid’ en de ‘goesting’ van fusioneren sterk verhogen, en hoeven we de verplichte fusie van gemeenten voorlopig niet uit de kast te halen.

De heer Sas van Rouveroij: Mijnheer De Loor, ik meen te begrijpen dat uw fractie de oprichting van een Plattelandsfonds niet ondersteunt.

De heer Kurt De Loor: Dat heb ik niet gezegd.

De heer Sas van Rouveroij: Toch wel, het is puur ter ondersteuning van wat klein is, zodat het klein blijft.

De heer Kurt De Loor: Neen, het is afhankelijk van de invulling van dat Plattelandsfonds. Daar ligt de nuance. Ik heb gezegd dat het Plattelandsfonds niet zo mag worden ingevuld dat het een extra basisfinanciering betekent voor kleinere gemeenten. We moeten op lange termijn denken en ervoor zorgen dat het Plattelandsfonds erop gefocust is dat het er mee in opgenomen kan worden en dat het er mee voor zorgt dat we naar meer slagkrachtige en bestuurskrachtige gemeenten gaan.

We zijn dus absoluut niet tegen een plattelandsfonds, maar de invulling die eraan gegeven wordt, is belangrijk.

Ik ben ervan overtuigd dat de dienstverlening van de gemeente centraal moet worden geplaatst. Deze dienstverlening dient goed te worden uitgebouwd en op niveau te zijn. Elke inwoner heeft immers recht op een kwaliteitsvolle dienstverlening van zijn lokaal bestuur en daar zijn we als politici allemaal verantwoordelijk voor. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, ministers, collega's, ik wil vooraf even opmerken dat ik het gevoel heb dat we in snelheid werden gepakt. Ik heb u in de commissie gelukgewenst met het feit dat u voor de interne staatshervorming een heel proces wou doorlopen met een groenboek en een witboek en met publieke discussiemomenten waarbij u naast de meerderheid, ook de oppositie wou betrekken. Ik heb u gelukgewenst omdat ik het een heel interessante fasering vind van hoe u beleid voert en hoe u ook tot een goed resultaat kunt komen.

Sorry dat ik het zeg, maar ik was verrast toen ik vrijdag in de persberichten van de Vlaamse Regering plots het voorstel zag over de vrijwillige fusies van gemeenten. U pleitte daarnet zelf nog voor een fundamentele discussie inzake deze procedure. Ik begrijp niet waarom u hier een soort van voorafname op de discussie doet. Het is een voldongen feit, niet alleen voor ons – en wie zijn wij, ochot, parlementsleden – maar ook voor de betrokken spelers, de gemeenten, de VVSG, want zij zijn evengoed verrast.

Ik kom tot de grond van de zaak en ik zal me daarbij beperken tot de vrijwillige fusies van gemeenten, want er is nu geen tijd om het fundamentele brede debat te voeren, maar als u toch een voorafname doet, dan zal ik die ook becommentariëren.

U geeft een bonus van een half tot anderhalf miljoen euro aan gemeenten die fuseren. U wilt die gemeenten stimuleren. Ik zal duidelijk zijn: Groen! vindt het goed dat de Vlaamse Regering dit stimuleert, wij zijn voor de fusies van gemeenten en we vinden het concept van de vrijwillige fusies ook een goede aanzet, maar dan moet u dit ernstig doen. Ik zal de financiële gegevens daarvan analyseren.

In mijn perstekstje van zaterdag schreef ik dat het erop lijkt dat u vist op een walvis met een lijn waarmee men normaal een karper vangt. Er is immers een onevenwicht tussen het bedrag dat u wilt inzetten en het bedrag dat u wilt realiseren.

Ik zal de redenering cijfermatig onderbouwen. U vertrekt bij de kleinste gemeenten en bij de helft van het bedrag dat die gemeenten uit het Gemeentefonds ontvangen. Het gaat om een minimum van 500.000 euro en een maximum van 1,5 miljoen euro. Als u dat doet, dan komt u uit bij een klein bedrag vanuit het standpunt van de grote gemeenten. Daarenboven is het uitdovend: na één jaar wordt de bonus al gehalveerd, na drie jaar op een kwart gezet en na zes jaar is het uit. U kunt dan wel zeggen dat het Gemeentefonds voorziet in schaalvoordelen omwille van de verordeningsfuncties, maar het is in ieder geval wel snel afgelopen.

Dus, even rekenen: voor een willekeurige kleine gemeente van 5000 inwoners komt de minimale bonus van 500.000 euro op tafel – want ik ga even niet in op het particuliere geval van Kruibeke en Beveren, laat ons zeggen dat we het in dit parlement kunnen overstijgen. De gemeente krijgt die bonus omdat ze minder dan 1 miljoen euro uit het Gemeentefonds krijgt. Zo'n kleine gemeente heeft een omzet, een budget in gewone dienst van ongeveer 5,5 miljoen euro – uiteraard is dat niet altijd een identiek bedrag. Nemen we nu een gemeente van 10.000 inwoners, want daar komt ook 500.000 euro per jaar bij. Zo'n gemeente heeft een jaarbudget van ongeveer 10 miljoen euro. Voor een gemeente van 20.000 inwoners – want grotere gemeenten zullen allicht niet willen fuseren – zal de bonus tussen 500.000 en 800.000 euro bedragen en zo'n gemeente heeft een jaarbudget van 20 miljoen euro. Als we op dat jaarbudget alleen de verhouding van de bonus ten opzichte van het jaarbudget nemen, dan komt u op hele lage percentages uit. De stimulus is dus heel klein en varieert tussen 9,5 percent voor hele kleine gemeenten en 2,5 percent voor de grootste gemeente uit mijn voorbeeld.

De vraag is of dat volstaat als stimulus. De aandelen bij Publigas brengen meer op dan dat.

De grootste gemeenten zullen wel nog eens nadenken. Neem een ontvangende gemeente van 30.000 inwoners. Die heeft een jaarbudget van ongeveer 40 miljoen euro. Als er een kleine gemeente bij komt, brengt die een bonus binnen van 500.000 euro. Dat is bijzonder weinig ten opzichte van de 40 miljoen euro jaaromzet van de grote gemeente. Waarom zou die grote gemeente dat doen? Misschien als die gemeente reusachtige belastingopbrengsten zou hebben, maar dat zou in de omzet zichtbaar zijn. Een gemeente met grote belastingopbrengsten zal trouwens veel minder geneigd zijn te fuseren. Eerder de kleinere gemeenten zullen ertoe bereid zijn omdat ze bijvoorbeeld moeite hebben om hun wegennet te onderhouden.

Een bonus van 500.000 euro is voor die kleine gemeenten beperkt. In verhouding tot de dotatie uit de fondsen, vooral het Gemeentefonds, is dat verwaarloosbaar, minister. Een gemeente van 30.000 inwoners krijgt een dotatie tussen 6 en 7 miljoen euro per jaar. In vergelijking daarmee is 500.000 euro geen reusachtig bedrag.

Wij staan achter de vrijwillige fusie en de stimulus, maar die moet krachtiger zijn. Minister, ik denk dat die niet louter en alleen een wiskundige berekening mag zijn, die daarbij nog eens met haken en ogen aan elkaar hangt. Er moet rekening worden gehouden met kenmerken van streken.

Neem de omgeving van de heer Verfaillie. Het is een reusachtig gebied met een lage bevolkingsdichtheid, met hele hoge kosten voor het openbaar domein: wegen, grachten, waterlopen. Die prijs rijst de pan uit. Er zijn allerlei handicaps bij het organiseren van onderwijs en ouderenzorg. Er zijn grote afstanden voor thuiszorg. Dat wordt allemaal niet in rekening gebracht in dit verhaal. Kleine gemeenten hebben daar al geen grote budgetten. Als je die samenvoegt, worden de problemen groter. Misschien moet het gewogen worden. Misschien moet die streek met die kenmerken een andere aanpak krijgen. Met die specificiteit is tot mijn spijt geen rekening gehouden. Gebiedskenmerken zouden echt moeten kunnen spelen.

Minister, u zei dus dat u gaat voor krachtige gemeenten en dat steunen we. Maar we willen niet dat er een schijnoperatie wordt uitgevoerd waarbij gemeenten niet echt worden geholpen om hun bevoegdheden efficiënt en doeltreffend uit te oefenen.

Ik beaam wat sprekers voor mij hebben gezegd. Niet elke kleine gemeente is in staat de complexe materies van diensten en voorzieningen aan te bieden, dus is een bundeling van krachten noodzakelijk. Er zijn nog andere bundelingen van krachten mogelijk dan enkel die vrijwillige fusie. Die hadden wij graag meegenomen in dit verhaal.

Neem bijvoorbeeld de actievere samenwerking tussen de OCMW's en de gemeenten voor ondersteunende diensten, zoals groenonderhoud en kunnen samenwerken om hun groen en hun wegen te onderhouden. Op dat vlak zou je diensten kunnen laten samenvloeien en onder één beheer brengen, terwijl het toch over aparte gemeenten gaat. We zouden graag hebben dat andere modellen ook worden onderzocht, want daar kunnen kleine gemeenten een heel groot voordeel mee doen.

Minister, wij zullen het Fusiedecreet met een fusiebonus en een begeleidingsbonus, dat u aankondigt, kritisch bekijken wanneer u het indient in het parlement. We dringen aan op een stevigere en langdurige financiële stimulus, op het betrekken van de OCMW's en de samenwerking van gemeenten. Daar zien we meer voordelen. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, bedankt voor alle mogelijke insteken. Ik heb daarstraks een opmerking gemaakt over de zijsprong die naar mijn aanvoelen in dit debat gemaakt is. Over de provincies is momenteel geen enkele beslissing genomen door de regering. Ik blijf bij mijn aanbod en bij de afspraak die we hebben gemaakt in de commissie,

over de grenzen tussen meerderheid en oppositie heen, om over de hele interne staatshervorming op die manier verder te werken, met een groenboek en een witboek waarbij telkens het hele parlement betrokken wordt.

Ik dank de collega's, ook die van de oppositie, die op dat elan willen doorgaan. Ik zou niet graag hebben dat het debat over de fusiebonus de gemaakte goede afspraken zou doorkruisen. In elk geval is het niet zo dat deze beslissing die afspraken doorkruist, mijnheer Caron. Ik heb er geen probleem mee dat daarover vragen worden gesteld, maar ik zie niet in waarom we daar nu de provincies bij moeten betrekken, dat is niet actueel.

Het uitgangspunt van de meerderheid is en blijft het regeerakkoord. Wij opteren daarin voor een belangrijke rol voor de gemeenten, volgens het subsidiariteitsprincipe. Wij willen sterkere, slagkrachtigere, efficiëntere gemeenten. Naarmate het debat over de verdere staats-hervorming zich ontwikkelt, ontmoet ik steeds meer gemeentebesturen die vragende partij zijn voor meer autonomie en bijkomende bevoegdheden en mogelijkheden, maar ook gemeentebesturen die stellen dat ze daarvoor onvoldoende draagkracht hebben. Sommigen stellen dat ze de draagkracht hebben, anderen dan weer niet.

Veel oplossingen zijn er niet, tenzij een inbreng vanuit het Gemeentefonds, een schaalvergroting van de gemeenten via fusering en intergemeentelijke samenwerking. Het vergroten van de effectiviteit, de efficiëntie en de professionaliteit is hoe dan ook een doelstelling. De fusies zijn daar niet voor bedoeld. Ze zijn ook niet bedoeld om de financiële problemen op te lossen. Dat laatste is een ander debat, dat in de commissie zal worden gevoerd. Dit debat wordt ook elders in Europa gevoerd: in Frankrijk, dat meer dan 20.000 gemeenten telt, in Nederland, Denemarken en elders.

Waarom komt die bonus er nu, en niet in het kader van het grote debat, als het groen- en het witboek aan de orde zijn? Ik heb er geen probleem mee om te stellen dat dit behoort tot het probleem van de interne staatshervorming – de kwestie staat daar trouwens in de oplijsting. Men kan echter ook zeggen dat dit niets te maken heeft met de grote bevoegdheidsverdeling. Dankzij de interne staatshervorming zullen bevoegdheden, middelen en mensen worden overgedragen, in verschillende richtingen. Of die nu gaan naar grote of kleine gemeenten doet er niet toe. Het zou intellectueel oneerlijk zijn als men zou zeggen dat dit niet in dat kader aan bod komt. Ik stel wel dat we niet kunnen wachten tot het witboek af is vooraleer we een regeling kunnen uitwerken.

Als de regeling er is – en dat is een bevoegdheid van de regering, want zij moet beslissen over de financiële middelen –, komt er een decretale verankering die natuurlijk in het parlement wordt besproken. Dat wordt een kaderdecreet waarin een en ander moet worden uitgewerkt. En als er zich fusies voordoen, dan wordt er per fusie een decreet goedgekeurd. In mijn nota aan de regering heb ik niet-limitatief de zaken opgesomd die in het kaderdecreet moeten worden geregeld. Het is ook evident dat we goed moeten regelen wat er gebeurt met de OCMW's en de participaties in intercommunales van gemeenten die fuseren. U herinnert zich dat in de nasleep van de vorige fusies bepaalde gemeenten worden geconfronteerd met deelgemeenten die participeerden aan totaal andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden dan andere deelgemeenten. Dat is een van de elementen waarvoor een decretale oplossing moet worden uitgewerkt.

De heer Joris Van Hauthem: Ik heb een concrete, technische vraag. U zegt dat de regering voor de financiering zorgt. Ik vraag me af of dat niet met een decreet moet. De werkingsprincipes van het Gemeentefonds en het Stedenfonds zijn decretaal geregeld. Nu wilt u, op basis van een bepaling in het Gemeentedecreet waarin staat dat men kan fuseren, in een besluit van de Vlaamse Regering een financieringswijze uitdokteren, maar zonder dat er een decreet is waarop u dat kunt steunen.

Dat is een eigenaardige manier van werken, los van de vraag of de regering de principes van de financiering alleen bij uitvoeringsbesluit kan nemen.

Minister Geert Bourgeois: Zo is het althans van bij de administratie gekomen. Ik wil dat specifieke punt nog eens onderzoeken, maar mij is op geen enkele manier gesignaleerd dat daarvoor een aparte decretale regeling nodig is. Het Gemeentedecreet bepaalt dat er voor een fusie een decretale regeling moet zijn. We zullen ook een kaderdecreet moeten uitwerken. We konden niet wachten. Er zijn gemeenten die nu in een fusie zijn geïnteresseerd, die vragen naar een kader, naar wat de frictiekost zal zijn, zoals men dat in Nederland noemt.

Er zijn collega's die in het verleden, tijdens de actuele vragen over het concrete geval van de twee gemeenten, hebben aangedrongen op een spoedige regeling van de financiële bonus. We doen dit om terug te koppelen inzake tijd. In de nota kunt u lezen dat we ervan uitgaan dat het best is dat de gemeenten dat nu doen met het oog op de nieuwe bestuursperiode na 1 januari 2013, omdat het Gemeentedecreet bepaalt dat wanneer twee gemeenten fuseren, en wanneer de optelsom van hun raadsleden groter is dan deze die een fusiegemeente zou hebben, er nieuwe verkiezingen moeten komen.

Als je dat doet op het moment dat alle gemeenteraden worden vernieuwd, ben je veel beter bezig dan dat er na 1 januari 2013 een reeks nieuwe verkiezingen moeten komen. Daarom hebben we beslist dat gemeenten die dat van plan zijn, voor eind april 2011 hun intenties kenbaar moeten maken, zodat de Vlaamse overheid dit kan begeleiden en dat we er kunnen voor zorgen dat de verkiezingen op dat moment gebeuren in de fusiegemeenten. Dit is een goede maatregel.

De heer Bart Caron: Minister, u haalt urgentie aan of de noodzaak om op tijd te beslissen om dat proces goed te laten begeleiden. Ik begrijp dat niet heel goed. Het bijsturen van de bevoegdheden van de provincies, zoals in het regeerakkoord en in uw beleidsnota staat, is toch ook een ingrijpende materie. Is dat dan minder urgent? Dreigen we niet de samenhang der dingen te verliezen van de interne staatshervorming? Ik ben het ermee eens dat het relatief urgent is, maar moet dat nu plots een jaar voor de gemeenten moeten beslissen? De andere zaken moeten ook op tijd rondgeraken.

Minister Geert Bourgeois: Dit is urgent voor de gemeenten die eventueel van plan zijn op vrijwillige basis te fuseren met het oog op de volgende bestuursperiode. Ze moeten nu weten binnen welk kader ze gaan opereren. Als je dan terugtelt, moet je tijdig zorgen dat die maatregelen genomen zijn. Anders moeten ze nieuwe tussentijdse verkiezingen organiseren.

Het is de bedoeling dat we met de interne staatshervorming klaar zijn met het oog op de volgende bestuursperiode. We gaan die vanaf 1 januari 2013 gefaseerd invoeren voor de bevoegdheden van het intermediaire veld, en voor die van de gemeenten en de provincies. Op dat moment zullen we moeten weten waar ze naartoe gaan, maar het zal een gefaseerde invoering zijn. Het is niet nodig dat we nu al een proces van fusiegesprekken opstarten, wat heel veel voeten in de aarde heeft en heel veel voorbereiding en begeleiding vraagt. We kunnen niet wachten tot na 1 januari 2013. Zo eenvoudig is dat. Dat is de terugkoppelings-termijn die de administratie heeft vooropgezet.

De heer Peter Reekmans: Minister, de opmerking van de heer Caron is heel terecht. U haalde de vergelijking aan met andere landen, zoals Frankrijk, waar ook een debat over de departementen en de gemeenten bezig is. Daar wordt dat debat samen gevoerd. Als we het behoorlijk en verstandig zouden doen, dan zouden we vandaag het debat over de gemeenten en de provincies samen behandelen. U kiest daar niet voor en ik weet niet waarom. Misschien is het de druk van de coalitiepartners.

Vandaag staat hier wel degelijk op de agenda: "Actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies." U zei dat de provincies er niets mee te maken hebben. Minister, lees de agenda van dit parlement even alstublieft.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Reekmans, ik heb daarstraks al uw wijze van debatteren kunnen appreciëren, ook met argumenten in persona die er niet toe doen. Ik ben

nog niet aan de provincies toegekomen want u onderbreekt me voortdurend. Wanneer u daaruit afleidt dat ik geen woord zal zeggen over de provincies, dan laat ik dat opnieuw aan uw wijze van debatteren.

Wat uw opmerking ten gronde betreft: het zou pas van slecht bestuur getuigen als ik zou zeggen dat we dit mee zouden opnemen in die grote interne staats hervorming die klaar moet zijn voor 1 januari 2013. Dan zult u zeggen dat het te laat is om nog op een decente manier verkiezingen te organiseren in die gemeenten die willen fuseren. We moeten daar nu een kader voor creëren.

De heer Sas van Rouveroj: Minister, u hebt het telkens over het creëren van een kader. U creëert dat kader inderdaad tot 2018. In dat kader is er een zekerheid dat de gemeenten die willen fuseren, er niet op achteruit gaan. De heer Caron zei terecht dat die bonus bescheiden is. Het is dus een verhaal in meer: een plus een is meer dan twee. Maar vanaf 2018 is er totale onzekerheid. De fusie waarover u vandaag of de komende weken moet beslissen, geldt niet voor 6 jaar maar in principe ad aeternam. Met die onzekerheid moeten die gemeenten omgaan. Minister, zullen die gemeenten er met zekerheid ook na 2018 op vooruit gaan? Zo ja, dan zegt u nu impliciet ook dat het Gemeentefonds bijkomend zal worden gestijfd.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Rouveroj, ik kom straks bij het Gemeentefonds. Ik wil een antwoord geven op alle punten die zijn opgeworpen. Maar ik word voortdurend onderbroken.

De voorzitter: Wij hebben ongeduldige parlementsleden.

Minister Geert Bourgeois: In Nederland krijgen gefuseerde gemeenten minder uit het Gemeentefonds. Hier leeft de vraag om meer te geven. Ik kom daar straks nog op terug.

Mijnheer Van Rouveroj, ik heb over dit aspect van de financiële bonus informeel overleg gehad met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Het formeel overleg waar de VVSG op aandringt, is het overleg over de begeleiding, het kaderdecreet en over alle andere maatregelen. De VVSG dringt aan op een draaiboek, op een kader en op overleg daarover. Dat zal ook gebeuren.

De heer Sas van Rouveroj: Dat ene contact dat er is geweest, was telefonisch. Minister, dat kunt u niet ernstig menen.

De voorzitter: We hadden net afgesproken de minister niet meer te onderbreken.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Rouveroj, ik heb een e-mail. Ik ga die niet bekendmaken omwille van de vertrouwelijkheid. Ik wil hem u wel persoonlijk tonen.

De heer Sas van Rouveroj: En dat noemt u onderhandelen?

Minister Geert Bourgeois: Neen, ik heb niets gezegd over onderhandelen. Ik heb gezegd dat er een informeel overleg is geweest. Ik heb u gezegd dat de VVSG vragende partij is voor het overleg over de structurele aanpak, over het draaiboek, over de omkadering. We zullen dat overleg ook organiseren.

Ik heb vanaf het begin gezegd dat die bonus een regeringsbeslissing is en dat de regering moet instaan voor de financiële omkadering. Ik doe dat ook. Ik zal straks de vergelijking maken met de bonus in Nederland. Ik heb er geen moeite mee om dit systeem hier te verdedigen, vooral niet omdat de essentie van deze bonus iets anders is dan wat een aantal collega's daarin willen zien.

Ik ga nog even verder in op de zaak van de interne staats hervorming. De heer Reekmans verwijst naar Wallonië. We kennen de plannen van Wallonië. We weten dat Wallonië inderdaad de provinciebesturen wil afschaffen. Daarvoor moet er eerst een grondwets herziening komen. De afschaffing wordt eventueel mogelijk aan de hand van de lijst van de voor herziening vatbare artikelen in de Grondwet. Deze Vlaamse Regering opteert daar niet voor. U kent de plannen van de regering. Elke partij heeft zijn programma. Ik heb er

geen moeite mee om te zeggen wat er in het regeerakkoord staat. Elke partner van de regering wordt verondersteld daarachter te staan.

Of dit in Wallonië ook leidt tot meer efficiëntie en minder structuren, valt nog af te wachten. U weet evenzeer als ik dat er in Wallonië enorme bedragen gaan naar de tussenstructuren, naar de intercommunales. Er gaan enorme bedragen naar de provincies, waar enorm veel mensen tewerkgesteld zijn, veel meer dan in onze provincies.

Ik zie dat Wallonië plannen heeft voor de opmaak van een soort streekbesturen, die, collega's, niet rechtstreeks verkozen zullen worden. Het zal weer gebeuren via een getrapte verkiezing. Het zal weer gaan om een vertegenwoordiging, een optelsom van lokale mandatarissen. Dat is ook nog een discussie die gevoerd moet worden. Wallonië heeft een autonomie en neemt zijn beslissingen. Vlaanderen doet dat ook. Daarvoor staan we hier.

Ik zal iets minder lang ingaan op de interne staatshervorming. De heer Van Hauthem heeft al uitvoerig toegelicht wat in het plan van aanpak staat. Ik wil alleen maar zeggen dat we op schema zitten, dat de eerste fase, de inventarisatie van de processen, achter de rug is, dat de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en de VVSG ook hun inbreng hebben gedaan, dat het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) in een aantal beleidsraden wil spreken over de doorbraken en de quick wins. Maar ook daar verwacht ik de bijdrage van het CAG in de komende dagen. Dat moet ook opgeleverd worden. We zitten op dat vlak op schema.

U kent het plan van aanpak. U kent de afspraken die ik heb gemaakt met het parlement. Ik wil me daar ook aan houden. Dan wil ik echter ook dat we daar wederzijds afspraken over kunnen maken, waarbij uiteraard elke partij haar visie, kritiek, voorstellen heeft. Daar heb ik geen moeite mee. We hebben een afspraak gemaakt om dat in heel grote openheid te doen, met een groenboek, met een witboek. Dat zal een test zijn voor de manier waarop we met elkaar in dialoog kunnen treden. Ik herhaal dat de interne staatshervorming zal neerkomen op een verschuiving van bevoegdheden, middelen en mensen. Dat traject zal lopen over verschillende jaren.

Men vraagt me wat de ideale schaalgrootte is van gemeenten. Collega's, Duitsland heeft een poging gedaan om daarover wetenschappelijk onderzoek te doen. Men komt er niet uit. Men maakt er ingewikkelde en geleerde studies over. Maar die perfecte schaal kan men niet theoretisch vastleggen. Men kan dat ook niet doen per gemeente. Wat wel duidelijk is, is dat de schaalgrootte in Vlaanderen te klein is. 73 percent van de gemeenten in Vlaanderen, bijna drie vierde, heeft minder dan 20.000 inwoners. 29 percent van de gemeenten, bijna een derde, heeft minder dan 10.000 inwoners. Dan is er nog eens 5 percent van de gemeenten met minder dan 5000 inwoners. De helft van onze gemeenten heeft minder dan 14.000 inwoners. De mediaan ligt op ongeveer 14.000. De helft van de gemeenten zit op die schaal. Dat is een heel kleine schaal.

Er zijn hier mensen die dagelijks in de gemeentelijke realiteit staan. Als men in dialoog gaat met de gemeentebesturen, dan zeggen ze dat ze wel willen, dat ze vragende partij zijn, dat ze willen zorgen voor kinderopvang, overgaan naar een noordelijk model met arbeidsbemiddeling, met gezondheidszorg enzovoort. Veel mensen dromen daarvan. Ze voegen er echter aan toe dat ze daar niet de draagkracht voor hebben. U kent allemaal alle bevoegdheden die in de loop van de decennia bij de diverse gemeenten zijn bijgekomen: Ruimtelijke ordening, Milieu, Cultuur, Sport, Mobiliteit, Economie, Jeugd, Duurzaamheid, Erfgoed, noem maar op. Bijna om de 2 à 3 jaar komt er een nieuwe, fundamentele bevoegdheid bij.

Andere collega's hebben erop gewezen dat de gemeentenaar geen onderscheid maakt. Hij wil dienstverlening. Hij gaat ervan uit dat hij een dienst krijgt in een grote gemeente, in een kleinere gemeente, in een middelgrote gemeenten. Hij vindt dat hij die diensten niet altijd op een gelijkwaardige manier krijgt. Dat is een debat waarover wij bekommerd moeten zijn.

In het debat over de fusies zijn er een aantal criteria die belangrijk zijn, belangrijker dan de mathematische. Ik heb het dan over het draagvlak van de fusie bij de inwoners, de mate

waarin de fusie bijdraagt tot een echte capaciteitsversterking van de gemeentelijke administratie, de interne samenhang van die gemeenten, het regionale evenwicht en het effect van een fusie daarop, de mate waarin een nieuwe fusiegemeente ook voor voldoende lange tijd capaciteit heeft, zodat ze niet elk jaar opnieuw moet fusioneren.

In Denemarken dateert de eerste hervorming van de jaren 70. Men is daar van 1389 gemeenten gegaan naar 275 gemeenten. In 2003-2007 is men gestart met een nieuwe, een soort gemengde operatie. Het ging niet om een verplichte fusie. Men heeft wel aan de gemeenten gezegd dat ze tot die schaal moesten komen. Hoe dat gebeurde, met wie de fusie gebeurde, dat was op basis van vrijwilligheid. Op die manier is het aantal verminderd van 275 naar 98 gemeenten. De gemeenten moeten een minimum aantal inwoners halen, namelijk 20.000. Het richtcijfer was 30.000.

Ik constateer dat de gemeenten daar een gemiddeld aantal inwoners hebben van 56.000, op basis van vrijwilligheid, want ze moeten maar tot 20.000 komen.

Nederland heeft een continu proces van herindeling. Gemiddeld heeft Nederland 38.250 inwoners per gemeente. Het land evolueerde van 1236 naar 430 gemeenten en wil het aantal nog laten dalen. Men doet dat ook op basis van vrijwilligheid. Een recent rapport van de heroverwegingscommissie zegt dat de schaal van een aantal gemeenten nog altijd niet voldoet.

In Nederland is er ook een evolutie. Vroeger werkte men daar met het aantal inwoners als richtinggevend criterium. Men is daarvan afgestapt en gegaan naar de criteria die ik daarstraks heb opgesomd. Er is een brede set van criteria: het draagvlak, de bestuurskracht van de ambtelijke organisatie, de duurzaamheid, de interne en externe samenhang. Het volgende is belangrijk voor u, collega's: onderzoek in Nederland heeft uitgewezen dat de herindelingen hebben geleid tot een sterke professionalisering van het ambtelijke apparaat en een verbetering van de dienstverlening aan de inwoners. Dat zijn belangrijke zaken die vast zijn komen te staan na de fusies.

Het is al gezegd door sommige collega's en ik heb het gezegd bij vroegere gelegenheden: dit is een debat voor de komende twee regeerperiodes. Dit debat zal niet meer uit de weg kunnen worden gegaan. In dit regeerakkoord staat een begin van aanpak met vrijwillige fusies. Dat systeem werkt in Nederland en, weliswaar met een gemengde vorm, werkt in Denemarken. Wel, wij zullen daar nu mee starten. Nu moeten wij ook met die bonus klaar zijn, willen we het systeem een kans geven.

Men vraagt me of er nog andere initiatieven komen. Ik zal de vrijwillige fusies omkaderen en stimuleren waar mogelijk. Er vertrekt een brief naar alle gemeenten met de inhoud van het besluit dat is genomen. Ik ontmoet binnenkort de gouverneurs en zal hen vragen om de nodige ondersteuning te geven. Sommigen onder hen hebben zich daarvoor trouwens zelf al ten dienste gesteld. Mijn kabinet en mijn agentschap zijn klaar om vertrouwelijke gesprekken te ondersteunen waar dat mogelijk is. We moeten dat soms faciliteren en we doen dat als dat gevraagd wordt. Daaromtrent heb ik ook overleg met de VVSG en het agentschap.

Concreet zullen we dat doen op de volgende manier. De gemeenten die willen fuseren, moeten een beslissing nemen op twee momenten. Een eerste beslissing is een principiële beslissing om tot een vrijwillige fusie te komen. Wij vragen om dat te doen uiterlijk op 30 april 2011. Zijn daarna geen fusies meer mogelijk op basis van het kaderdecreet? Dat kan natuurlijk wel. Ik heb u gezegd waarom het belangrijk is dat het nu gebeurt, namelijk om in oktober 2012 te kunnen komen tot een verkiezing voor de nieuwe fusiegemeenten. Dat is een goede zaak. Er wordt een definitieve beslissing van de gemeenten gevraagd uiterlijk eind 2011.

Er zal een fusiebegeleidingsteam worden geïnstalleerd. Juridisch-technisch alsook organisatorisch zullen we dat begeleiden. Dat team zal rapporteren aan mij en aan de regering. Het team kent, volgens de nota die u hebt kunnen lezen, volgende niet-limitatieve samenstelling:

de betrokken gemeente en haar OCMW, de VVSG, het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, het provinciebestuur. Ik sluit, zeker in een beginfase, externe juridische en financiële ondersteuning niet uit. Er komen immers tal van ingewikkelde zaken bij te pas. Uiteraard komt er een decreet dat dat allemaal begeleidt en omkadert.

Ik kom tot de financiële bonus en de casus van het Gemeentefonds. Het doel van die bonus is om de vrijwillige fusie te stimuleren. Het is niet de bedoeling van die bonus om eventuele scheeftrekkingen, aberraties of onvolkomenheden van de gemeentelijke financiering en het Gemeentefonds recht te trekken. Het zou dwaas zijn te denken dat je dat daarmee kunt doen. Ik heb in de commissie al aangekondigd hoe ik dat wil aanpakken, ik kom daar straks op terug.

Het is de bedoeling om wat men in Nederland de frictiebonus noemt, te geven. Wij geven een bonus ter ondersteuning van de kostprijs van de operatie zelf. Een dergelijke operatie kost geld. Je hebt daar mankracht voor nodig. In eerste instantie heb je daar kosten mee, later krijg je daar de baten van. Het is de bedoeling om dit te ondersteunen en te faciliteren en te zorgen dat die extra inspanningen die moeten worden geleverd, niet ten koste gaan van de efficiëntie van de gemeenten in de periode dat ze die diensten moeten samenvoegen.

Het is de bedoeling dat er vanaf het begin kan worden gewerkt aan efficiëntie. We zullen er dus voor zorgen dat ze tijdens de fusieoperatie, de eerste jaren, hun lokale bestuurskracht kunnen vergroten.

Wat zijn de criteria? Ik heb me laten leiden door een aantal zaken. Zo moet er duidelijkheid zijn. Elke gemeente die dat gesprek wil aangaan, kan meteen berekenen hoeveel geld er zal binnenkomen om die fusie te financieren. Het is ook een eenvoudig systeem. Het is altijd de helft van het aandeel van de kleinste gemeente, met een minimum. Dat is interessanter voor de kleinere gemeenten: zij weten meteen dat ze altijd minimaal 100 procent of 500.000 euro op jaarbasis krijgen. Dit is bedoeld om de transitiekosten te financieren. Het heeft niets te maken met een blijvende financiering door het Gemeentefonds. Het is enigszins vergelijkbaar met het Nederlandse systeem. Daar zijn de bedragen echter lager dan in Vlaanderen. Het is een eenvoudige bonus, die meteen duidelijk is voor iedereen en minimale bedragen kent.

Dit is inderdaad variabel: een fusie met een grotere gemeente kost immers meer dan fusie met een kleinere. Als die kleinere gemeente groter is, zal de kostprijs ook iets hoger liggen. De eerste jaren is er een groter bedrag, omdat die eerste jaren het meeste kosten. Het is een vrije bonus: het bestuur zal die zelf kunnen aanwenden voor datgene dat het prioritair vindt. U kent ondertussen het systeem. Het vertrekpunt is de helft van het bedrag dat de gemeente met het kleinste aantal inwoners krijgt uit het Gemeentefonds voor 2011, evenwel met toepassing van een minimumbedrag van 500.000 euro en maximumbedrag van 1,5 miljoen euro. Dit bedrag wordt dan gedurende 6 jaar toegekend, naar rato van 100 procent, 50 procent, 50 procent en driemaal 25 procent. In het door de heer Caron aangehaalde voorbeeld komt dit neer op een bedrag van 4,125 miljoen euro om die transitiekosten te financieren. In Nederland, met hetzelfde inwoneraantal, leidt dit tot een bedrag van 3.044.790 euro. Dat is dus ongeveer 1 miljoen euro minder dan wat wij ervoor willen uittrekken. Uiteraard, als er meerdere kleine gemeenten zijn, wordt die bonus telkens opnieuw berekend: het is evident dat we die niet beperken tot twee gemeenten, tot de grote en de kleinste. Ze komen allemaal in aanmerking. Ik heb tabellen met die bedragen. Ik zal u daar nu niet mee lastigvallen.

Nederland is geëvolueerd van wat in 1984 een royale financiële regeling werd genoemd naar een sobere variant in 1997, omdat ze zich vooral toespitsen op de bestuurlijke argumenten en veeleer de efficiëntie voor ogen hebben dan er veel geld aan te willen besteden. In 2001 heeft het land dan een nieuwe maatstaf ingevoerd, de maatstaf herindelingen. Daarbij krijgen de gemeenten samen minder uit het Gemeentefonds dan voorheen. Er is immers efficiëntiewinst: er is maar één secretaris en één OCMW-secretaris en door samenwerking kunnen allerlei diensten efficiënter en goedkoper werken. De tijdelijke frictiekosten zijn er enigszins als die bij ons, maar zoals ik al zei, wordt er minder geld aan besteed dan bij ons.

In de commissie Financiën heb ik duidelijk gemaakt dat het Gemeentefonds structureel moet worden hervormd. Er zijn 308 gemeenten in Vlaanderen. Een aantal ervan halen 10 percent van hun inkomsten uit het Gemeentefonds, sommige 40 percent. In de loop der jaren zijn er allerlei verschillen gegroeid en allerlei aanpassingen gebeurd, waarmee ik nu word geconfronteerd. Ik heb duidelijk gemaakt dat ik het niet zie zitten om nu, in een periode waarin er niet meer geld is, dat Gemeentefonds te wijzigen door geld af te nemen van een aantal gemeenten en dat te geven aan andere gemeenten. Dit is politiek niet haalbaar. Iedereen die dagelijks bezig is met politiek, zal dat ook begrijpen. Dat kunnen we niet maken. Wel heb ik gezegd dat ik wil dat we in deze regeerperiode samen werk maken van een structurele hervorming van dat Gemeentefonds, omdat de verschillen veel te groot zijn en een aantal gemeenten met grote problemen kampen. We moeten ervoor zorgen dat we die basis op objectieve gronden kunnen leggen. In latere regeerperiodes, wanneer het geld er wel is, kunnen we er dan voor zorgen dat dit kan worden ingevuld.

Als we daar werk van kunnen maken – nadat de grote interne staatshervorming is doorgevoerd – dan hebben we goed werk geleverd.

In alle geval moet het Gemeentefonds er later mee voor zorgen dat we sterke gemeenten hebben. Maar heel deze operatie – de eventuele vrijwillige fusies die tot stand zullen komen – heeft maar één doel: zorgen dat de efficiëntie verhoogt, dat de draagkracht van de gemeenten verhoogt en dat de dienstverlening aan de mensen verbetert. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Sas van Rouvoij: Voorzitter, minister, uw antwoord was omvangrijk en toch wel verhelderend, maar naar mijn aanvoelen op een aantal vlakken ook ontlusterend.

Ik verklaar me nader. In het begin stelde u dat er in hoofdorde, zo niet uitsluitend, drie middelen zijn om de bestuurskracht van kleine gemeenten of van gemeenten die worden geconfronteerd met bestuurszwakte, te verhogen. U hebt er drie geciteerd – ik heb ze genoteerd, maar ik ga ze niet herhalen – maar u vergeet er eentje. U vergeet om in eigen boezem te kijken. Als de bestuurskracht in Vlaanderen achteruit is gegaan, dan heeft dat vooral te maken met de diarree van Vlaamse regelgeving en vooral de wijze waarop de verkokerde Vlaamse administratie steden en gemeenten in het gareel dwingt. Ik heb dat niet gehoord. Met uitzondering van LDD en Vlaams Belang hebben alle andere partijen, over alle partijgrenzen heen, boter op hun hoofd. Dat is duidelijk, maar het besef is het begin van alle wijsheid. Beseft u dat de Vlaamse regelgever de laatste decennia fout is geweest en te veel verwacht of op een verkeerde manier dingen verwacht van de lokale besturen?

U verwijst herhaaldelijk naar Nederland. Nederland is niet voor alles een gidsland, maar wel op bestuurlijk vlak, evenals Denemarken. Volgens mij gaat uw vergelijking echter niet op, daar waar u niet of schijnbaar onvoldoende beseft dat de financiering van steden en gemeenten in Nederland, voor 95 percent van het Rijk komt. Dat is ook de klacht van de Nederlandse steden en gemeenten: hun eigen autonomie is zeer gering. Het is bijna verlengd bestuur, maar dan vanuit het Rijk. Ze worden bijna volledig gefinancierd door het Rijk en het deeltje lokale fiscale autonomie is zo goed als verwaarloosbaar. Als je vanuit deze context vertrekt, dan ziet het verhaal van Nederland er ten opzichte van Vlaanderen heel anders uit.

Ik kom tot de problematiek van het Gemeentefonds. Tot 2018 hebt u een kader. Het is minimaal, maar het is een kader en het geeft houvast. Daar hebt u gelijk in. De criteria zijn duidelijk en één plus één is iets meer dan twee. Daarstraks onderbrak ik u met de vraag: “Wat na 2018?” Die vraag zullen de gemeenten zich stellen, alvorens ze willen fusioneren. U kondigt een antwoord aan in het verloop van uw betoog, maar ik heb dat niet gehoord, behalve de stelling – en verbeter mij als ik u verkeerd heb begrepen – dat het fusioneren moet leiden tot schaalvoordelen – laten we hopen dat dat zo is, anders heeft het zijn doel gemist – die moeten leiden tot efficiëntiewinsten. Je moet er dus in feite niet van gewagen dat na 2018 één plus één meer is dan twee. Integendeel, u zegt dat men in Nederland zelfs zegt dat, nadat de fusie is verteerd en alles is geïmplementeerd, men op het einde van de rit zelfs met minder dotatie toekomt dan bij het begin van de fusieoperatie.

Heb ik het goed begrepen? U zegt: niemand gaat achteruit, maar zij die fusioneren zullen na 2018 ook niet vooruitgaan. Hun vooruitgang bestaat louter uit efficiëntiewinsten.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, ik wil twee punten toevoegen aan de vergelijking die u maakt met Nederland.

De Nederlandse gemeenten worden veel ruimer gefinancierd dan de Vlaamse. Hun vertreksituatie in de algemene financiering is natuurlijk al totaal anders.

Wat de schaalgrootte van gemeenten betreft, hebben ze al meer weg afgelegd dan Vlaanderen. De operaties die daar nu nog moeten gebeuren, zijn ‘finalisering’, terwijl wij in Vlaanderen een grote push moeten geven.

U zegt zelf dat meer dan de helft van de Vlaamse gemeenten kleiner is dan 14.000 inwoners. Er is inderdaad geen standaard voor wat een bestuurskrachtige gemeente is. Maar min of meer wordt aangenomen, toch in de literatuur, dat die schaal ligt op 15.000 inwoners. Laat ons eerlijk zijn: de goede stap naar vrijwillige fusie is een zeer voorzichtig stapje. Met een sterke bonus zouden meer gemeenten moeten kunnen worden betrokken, zodat de operatie grondiger is en aanleiding geeft tot meer fuserende gemeenten en niet beperkt blijft tot een aantal uitzonderlijke, particuliere gevallen.

In zijn vorig jaar bij Vanden Broele verschenen rapport, evalueert Koenraad De Ceuninck de fusies van 1977. Dit kan ons ook heel veel helpen als het gaat om de sociaal-economische positie van de gemeenten. Hij herhaalt wat wij eigenlijk intuïtief weten, namelijk dat de fusies van 1977 niet efficiënt zijn geweest en ook niet beantwoorden aan reële omschrijvingen en noden. Wij moeten daar lessen uit trekken, zodat we tot voldoende schaalgrootte en tot voldoende effecten op het bestuurlijke vlak kunnen komen.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, ik heb vastgesteld dat u de interne staatshervorming over twee ambtstermijnen zult uitspreiden. Moet ik dat interpreteren als een sollicitatie om nog eens minister te worden? De laatste die dat heeft gedaan, was Frank Vandenbroucke. Hij zei in debatten dat hij nog eens minister van Onderwijs moest worden. Dat belooft dus geen succes.

Er bestaat veel literatuur over de ‘optimal size of political entities’. Professor Spolaore, die trouwens werd uitgenodigd op een N-VA-congres, heeft daarover gesproken. Als u naar hem hebt geluisterd, dan zult u hebben gehoord dat het vergroten van politieke entiteiten kan leiden tot schaalvoordelen. Dat staat centraal in het hele debat. Maar het vergroten van entiteiten heeft ook een kost: een verlies aan democratie, een verlies aan homogeniteit. Dat is trouwens een van de belangrijke argumenten om België te splitsen. Dat zult u misschien ook wel hebben gehoord.

Er zijn dus twee variabelen. Als je vergroot, kunnen voordelen vergroten, maar er kan ook een verlies zijn aan democratie. Als je die wijsheid uit de staatsbestuurswetenschappen zou toepassen, moet je niet alleen kijken naar fusieoperaties maar eventueel ook naar defusieoperaties. Het kan zijn dat door een defusie de winst in homogeniteit en democratie veel hoger is dan de ‘diseconomies of scale’ in de dienstverlening. Door die bonus alleen maar aan fusies te geven, kijkt u eenzijdig naar de zaken. Dat is Vlaams jacobinisme in de stijl van Nederland: grote entiteiten die dan waarschijnlijk eenzijdig door de centrale overheid zullen worden bekeken. Ik ben een girondijnse liberaal.

Ik ken gevallen van de fusie van 1976 waar enorm inefficiënte zaken zijn gebeurd. Ekeren bijvoorbeeld is een deelgemeente van Antwerpen maar hoort helemaal niet thuis bij Antwerpen. De heer Dewinter zal mij geen gelijk geven want hij woont in Ekeren en zo kan hij meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen in Antwerpen. Mijn eigen gemeente, Drongen, is een plattelandsgemeente, die niet thuishoort bij Gent. Door alleen maar over fusies te spreken, vertrekt u van het dogma van de efficiëntie van de fusieoperaties van 1976. Waarom trekt u het niet open en waarom bent u niet bereid om te spreken over mogelijke

defusies en over aanhechtingen bij of fusies met andere gemeenten en waarom geeft u daar eventueel geen bonussen aan?

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, ik dank u voor uw verhelderende uitleg. Maar ik blijf een beetje op mijn honger zitten. Als ik uw redenering volg, kan ik alleen maar tot de conclusie komen dat wat nu voorligt, onvoldoende is om echt tot vrijwillige fusies te komen.

Ik denk gewoon na over de argumenten die de minister zelf heeft aangehaald. Ik wil de oefening even opnieuw maken. We zijn er bijna allemaal van overtuigd dat de lokale besturen in Vlaanderen, om efficiëntieredenen en om de dienstverlening ten aanzien van de burger te verbeteren, aan bestuurskracht moeten winnen. Op basis van dit belangrijk uitgangspunt is het in sommige gevallen wellicht nodig tot een schaalvergroting van de gemeentebesturen te komen.

Wij kiezen in dit verband voor de vrijwilligheid. Volgens de minister is dat in Denemarken en in Nederland ook op vrijwillige basis gebeurd. Dat klopt niet helemaal. In Denemarken heeft de centrale overheid duidelijk aangegeven wat de minimumschaal moest zijn. Dat is geen vrijwilligheid. In Nederland is ongeveer hetzelfde gebeurd. De overheid heeft in het verleden meer stokken dan wortels gebruikt om tot een schaalvergroting te komen.

We leven hier in een andere context. Indien wij louter en enkel op vrijwilligheid willen inzetten en geen verplichting willen opleggen of richting willen aanduiden, is deze financiële stimulans onvoldoende. De vergelijking met andere landen gaat in mijn ogen niet op. Die landen kennen een andere institutionele context. De heer van Rouveroy heeft het trouwens al gezegd. De Nederlandse gemeenten en de Vlaamse gemeenten worden op een heel andere wijze gefinancierd. In Nederland worden de efficiëntiewinsten van de dotatie afgehouden. Ik kan dat enigszins begrijpen. Dit kan in Vlaanderen niet worden toegepast. Indien de Vlaamse overheid dit wil stimuleren, moet de efficiëntiewinst bij de lokale overheden blijven. Dit kan voor de inwoners op een verlaging van de gemeentebelastingen neerkomen. In Vlaanderen vertegenwoordigen de gemeentebelastingen meer dan 50 percent van de gemeentelijke inkomsten. In Nederland is dat veel minder.

Indien we geloven dat een schaalvergroting van de gemeenten noodzakelijk is om tot een grotere efficiëntie en een betere dienstverlening voor alle Vlamingen te komen en indien we vinden dat dit allemaal op louter vrijwillige basis moet gebeuren, zonder stok of verplichting tot schaalvergroting, is deze stimulans onvoldoende.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Het is nodig gebleken de beslissing van de Vlaamse regering van afgelopen vrijdag te verduidelijken. De minister heeft duidelijk aangegeven binnen welk kader die beslissing tot stand is gekomen. De gemeenten die nu al openlijk of heimelijk aan een fusie denken, weten nu welk tijdpad hiervoor is uitgezet en aan welke omkadering ze zich kunnen verwachten. Het Vlaams Parlement weet nu welke decretale beslissingen nog moeten worden genomen.

Het is niet de eerste en zeker ook niet de laatste keer dat dit onderwerp tijdens een plenaire vergadering of een commissievergadering ter sprake komt. Ik wil nog even ingaan op wat de heer van Rouveroy daarnet heeft gezegd. Hoewel de minister dit misschien niet expliciet heeft vermeld, staat in het Vlaams regeerakkoord en in zijn eigen beleidsnota te lezen dat het de bedoeling is de plan- en rapportagelasten van de lokale besturen drastisch te beperken. We willen een hervorming doorvoeren.

De heer Bouckaert heeft een interessant element naar voren gebracht, met name de evaluatie van de fusieoperatie van 1976. Ongeveer 10 jaar geleden heb ik een studiedag over dit onderwerp bijgewoond. Ik ben tot de vaststelling gekomen dat de wijze waarop de fusies zijn verteerd en het beeld dat de gefuseerde gemeenten van zichzelf bieden, zich uit in vier of vijf sterk uiteenlopende types.

Ik wil even ingaan op zijn suggestie inzake mogelijke defusies. Ik wil dit enigszins nuanceren. We zouden in de commissie verder moeten nadenken over wat we willen doen met de huidige instrumenten voor de binnengemeentelijke decentralisering. Ik denk in dit verband onder meer aan de vorming van districten, zoals die in Antwerpen bestaan. In Gent is daar ook ooit over nagedacht. In het licht van de fusies en andere operaties moeten we dit onder ogen zien. Gaat het om een fusie van landelijke gemeenten? Gaat het om kleinere gemeenten die zich bij een centrumgemeente aansluiten? Er zijn verschillende types. Ik denk dat we de discussie over de binnengemeentelijke decentralisering in dit licht moeten bekijken.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Dehandschutter, als ik u zo bezig hoor, zullen we geen vereenvoudiging krijgen, maar denkt u erover om in Gent en andere plaatsen districten en dergelijke bij te creëren. Ik raad de N-VA aan om eerst woord te houden met betrekking tot de afschaffing van de provincies, en daar daadkracht te tonen. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Dat moet hier echt benadrukt worden, voorzitter, want blijkbaar wil men dat debat vandaag uit de weg gaan. Ik herhaal, minister, dat de Walen aan het besparen zijn.

De voorzitter: Dat is al gezegd, mijnheer Reekmans.

De heer Peter Reekmans: Ik weet het, voorzitter, maar sommige dingen kun je niet dikwijls genoeg zeggen. Dat is heel belangrijk.

Tot slot kondig ik namens de LDD-fractie een actualiteitsmotie aan, waar dat allemaal nog eens heel duidelijk in zal staan.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, ik weet dat de kracht in de herhaling zit, maar er wordt gevraagd om kort en krachtig te interveniëren en niet in herhaling te vallen. Ik signaleer dat maar even.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, collega's, ik stel vast dat het debat over de gemeenten door de heer van Rouveroy van Open Vld vaak wordt herleid tot een financieel verhaal. Ik heb in het begin van mijn betoog uitdrukkelijk gesteld dat het voor sp.a een verhaal over de dienstverlening moet zijn. De burger moet centraal staan. De dienstverlening aan de burger moet in eender welke gemeente op een zeker niveau staan.

Ik stel ook vast dat de grote voorstanders van het afschaffen van de provincies vaak ook pleiten voor bijkomende echelons. Ik wil er de nadruk op leggen dat die provincies wel degelijk democratisch verkozen zijn, vaak in tegenstelling tot de andere echelons.

Er komen nog een hele reeks andere uitdagingen op ons af, zoals een nauwere samenwerking tussen gemeente en OCMW. We zullen daar in de commissie en nadien in plenaire nog veel over kunnen discussiëren. We zullen daarbij geen enkel debat uit de weg gaan.

De heer Lieven Dehandschutter: Mijnheer Reekmans, een vermindering van het aantal provinciemandatarissen en een beperktere taakstelling staan in het regeerakkoord. Dat gaat dus in de richting van ons programma. Wat de binnengemeentelijke decentralisering betreft, moet u ons partijprogramma nog maar eens herlezen. Dat staat er wel degelijk in.

Tot slot, voorzitter, kondig ik namens de meerderheid een actualiteitsmotie aan.

De heer Marc Vanden Bussche: Het grootste probleem van de vrijwillige fusies ligt er mijns inziens in dat er afspraken zullen moeten worden gemaakt tussen de burgemeesters, de schepenen en de gemeenteraadsleden van de twee gemeenten die willen fuseren. Er zal overeen moeten worden gekomen wie geen schepenen meer zal zijn, wie geen burgemeester meer zal zijn enzovoort. Ik geloof er niet in dat men vrijwillig de tak zal afzagen waar men zelf op zit. Volgens mij is dat een onoverkomelijk probleem. Daarom meen ik dat we hier tijd aan het verliezen zijn.

Als men vaststelt dat de bestuurskracht vereist dat gemeenten een minimumaantal inwoners hebben, dan moet de overheid haar verantwoordelijkheid opnemen en dat opleggen. Mijns

inziens is dat de enige manier om vanuit Vlaanderen te besturen. Als men het op zijn beloop laat en overlaat aan het geloof dat de mensen zelf hun verantwoordelijkheid zullen opnemen, geloof ik niet in dat verhaal. De toekomst zal het uitwijzen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer van Rouveroi, u hebt gezegd dat mijn antwoord verhelderend maar ook ontluisterend was. Ik weet niet wat u daarmee bedoelt. Ik heb niets ontluisterends gehoord in uw repliek.

U zegt dat we, wanneer het gaat over de draagkracht van de gemeenten, ook de planlast en de betutteling onder ogen moeten zien. Ik ben uiteraard bereid om dat criterium mee in acht te nemen, maar u zegt daarmee niets nieuws. Dit maakt deel uit van het regeerakkoord. Dit is een van de essentiële doelstellingen van dit regeerakkoord, en we gaan dat ook nastreven.

U weet dat de steden en gemeenten volgens onze planning vanaf 1 januari 2013 nog slechts één plan moeten maken. Het wordt dan één meerjarenplan in plaats van de jaarlijkse sectoriële plannen en rapporten. De planlastvermindering, de terugdringing van de betutteling, zit daar zeker in. Wilt u dat als een van de criteria mee opnemen, ik heb daar geen moeite mee.

De heer Sas van Rouveroi: Maar het ontwerp was dat in 2018 één plus één maximaal twee is.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb het al gezegd: ik ga werken aan een fundamentele hervorming. Ik heb u de omstandigheden geschetst en wat ik wil met dit plan. Dat is belangrijk. De gemeenten die fuseren op vrijwillige basis, mogen niet minder hebben dan de andere. De meeste gemeenten zullen in principe – met het huidige Gemeentefonds – minder hebben dan één plus één is twee. Daarom bouwen we hier een garantie in. In afwachting van de hervorming verliezen ze niets. Ze krijgen die fusiebonus. Ze krijgen de garantie dat ze 6 jaar lang evenveel krijgen.

Dan moeten we alles opnieuw bekijken. Het is niet uitgesloten dat sommige gemeenten door deze fusies in categorieën terechtkomen waardoor ze aanspraak zouden kunnen maken op grotere aandelen en dergelijke. We gaan niet ad hoc voor één grote gemeente grote hervormingen doorvoeren. Ze krijgen dus die garantie. Dat moet geruststellend zijn.

Mijnheer Caron, in Nederland is de autonomie inderdaad veel kleiner. Dat is niet het model waar wij voor gaan. De Nederlandse gemeenten krijgen 95 percent van hun middelen als dotatie. Wij opteren voor een gemeentelijke democratie waarin de gemeente haar verantwoordelijkheid opneemt voor haar middelen. Ze moet zelf belastingen heffen. Er moet debat zijn over de inkomsten. Wij willen de essentie van de democratie beoefenen. Wij kiezen voor een democratie die te maken heeft met taksen en die staat voor representatie, taksen staan voor bevoegdheden. Dat is een ander model. Ik neem aan dat niemand in dit halfroond ervoor pleit om ons model af te schaffen. Bevoegdheid gaat samen met verantwoordelijkheid. De gemeente kan daarop worden afgerekend. Ik wil daarover gerust debatteren, maar ik kies niet voor die richting.

Mijnheer van Rouveroi, ik heb er helemaal niet voor gepleit dat de gemeenten die fuseren, minder zouden halen uit het Gemeentefonds. Integendeel, in de maatregelen die de regering heeft goedgekeurd, staat precies wat ik daarnet heb gezegd, namelijk dat ze boven op de bonus de garantie krijgen dat één plus één twee blijft of dat één plus twee drie blijft. Het zal niet minder zijn. Later komt de grotere hervorming.

De heren Caron en Van den Heuvel pleiten voor een sterkere bonus. Ik sluit me aan bij de heer De Loor. Het is niet de essentie om geld uit te delen. De essentie is om te komen tot een efficiëntieoefening. Het verwondert me een beetje, mijnheer Caron, dat u vanuit een partij die voor immateriële waarden staat, alles wil inzetten op geld. Het systeem bestaat ook in andere

landen. Gaat het bij ons werken? Ik weet het niet. In alle geval, het is een zeer interessante oefening.

We werken op basis van vrijwilligheid, mijnheer Van den Heuvel. Ik heb nergens in het debat gehoord dat we moeten overgaan tot gedwongen fusies. Ik neem aan dat u daar ook niet voor pleit. Het regeerakkoord zegt ‘vrijwillige fusies’, laat ons daar niet van afwijken. De heer Verfaillie heeft net ook nog voor vrijwilligheid gepleit. We moeten afwachten wat het gaat opleveren. Ik heb daar nog geen zicht op.

Er zijn al gemeenten gesprekken aan het voeren. U kent ze allemaal. Sommigen doen dat heel erg voorzichtig. Komt er een vloedgolf? Ik denk het niet. Als er op basis van dit systeem enkele fusies plaatsvinden, zullen we daar veel uit leren. We zullen zien of het systeem werkt, of het moet worden bijgestuurd, of we andere opties moeten nemen, wat de effecten zijn. We hebben daar geen enkele ervaring mee tot nu toe. We kennen alleen de federale gedwongen fusie van 1976, ingevoerd met een KB en bekrachtigd bij wet. Voor zover ik me herinner, was er weinig sprake van omkadering. Wij gaan daar nu wel voor zorgen.

Mijnheer Bouckaert, ik ken uiteraard Spolaore en zijn boek “The Size of Nations”. Ik heb de man hier uitgenodigd. Hij heeft een zeer interessante toespraak gehouden over homogeniteit en de ‘economies of scale’. Dat is de essentie van wat we nastreven. Het is geen ‘jakobinisme’ natuurlijk. We werken op basis van vrijwilligheid.

Mijnheer Van den Heuvel, u zegt net als de heer Caron dat de wortel te klein is. Dat is het eerste signaal in die zin dat ik vanuit uw partij opvang. Iedereen van de coalitie was er tot nu toe van overtuigd dat dit een mooie, voldoende bonus is om de frictie- en transitiekosten te doorstaan.

We zullen zien of dit inderdaad ook klopt. We zullen achteraf zien welke ervaring, welke lering we eruit kunnen halen.

Ik ben het eens met wat de heer De Loor heeft gezegd over de efficiëntieoefening, want daar draait het allemaal om. Het regeerakkoord gaat uit van vrijwilligheid. Ik denk dat ik heel weinig mensen ervoor hoor pleiten om dit op een gedwongen manier te doen. Dat zou trouwens een heel andere oefening vergen en we zouden het veel grondiger moeten aanpakken, veel meer vooraf moeten bestuderen met een aantal in te bouwen criteria. Dit is op basis van vrijwilligheid, maar het is de bedoeling om tot een grotere efficiëntie te komen.

Dit is een eerste belangrijke stap. De levendigheid van dit debat bewijst dit trouwens. Het is belangrijk dat die eerste stap nu wordt gezet. Of die effect zal hebben of niet, dat weet ik niet, maar in elk geval is dit de aanzet tot een debat, tot maatregelen die niet ontweken zullen kunnen worden in de komende periodes.

Mijnheer Bouckaert, ik heb helemaal niet de ambitie om dit te koppelen aan een verlenging van een termijn. Toen ik het had over meerdere periodes, had ik het erover dat de interne staatshervorming zal doorlopen over meerdere jaren binnen de gemeentelijke bestuursperiode, wat er onvermijdelijk toe zal leiden dat de Vlaamse bestuursperiode, of regeerperiode, dan afgelopen zal zijn. We zullen de interne staatshervorming niet op 1 januari 2013 in al haar facetten, in overdracht van alle mensen, bevoegdheden en middelen, in één keer kunnen doorvoeren, ze zal meerdere periodes kennen, maar het kader zal vastliggen en het zal niet belangrijk zijn wie het begeleidt of uitvoert. Wat deze Vlaamse Regering betreft, zullen alle maatregelen en beslissingen nu worden genomen, zowel op het vlak van de vrijwillige fusie als van de interne staatshervorming, een debat dat nog vele keren meer interesse zal wekken, mag ik hopen, en dat nog vele keren belangrijker is. Ik nodig u nogmaals uit om daarover intens mee te debatteren in het parlement. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door de heer Reekmans, door de heer Dehandschutter, door de heer van Rouveroy en door Groen! werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk om 16.50 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daar straks over uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

ACTUALITEITSDEBAT over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen

De voorzitter: Dames en heren, het debat is geopend.

De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, op de algemene jaarvergadering van Eandis werd vorige vrijdag verklaard dat door het succes van de zonnepanelen, vooral de grote projecten door bedrijven, en door de komst van windparken op zee de totale stroomfactuur in 2013 zal stijgen met minimum 20 procent. Netbeheerder Eandis vraagt daarom aan de overheid om een deel van die extra factuur nu al te mogen doorrekenen.

Minister, onverwacht is dit alles niet. De denktank Itinera schreef in juni 2009 in zijn studie 'The Day After': "Het blijven promoten van ultradure projecten zoals zonnepanelen, zal op termijn de prijs per kilowattuur gevoelig doen opdrijven terwijl het ecologische rendement van zonnepanelen twijfelachtig is. Maar Vlaanderen bleef – dogmatisch – investeringen in zonnepanelen subsidiëren."

Minister, het is ook niet voor het eerst dat ik hier vanop dit spreekgestoelte aantoon op welke verborgen manier de burger financieel gepakt wordt door de distributienetbeheerders, beter bekend als energie-intercommunales. Vorig jaar boekten de twaalf beheerders, gegroepeerd in Eandis enerzijds en in Infrac anderzijds, samen een omzet van 1,93 miljard euro, gas inclusief, en een winst van 345 miljoen euro. Dat is omgerekend een winst van bijna 18 procent op de omzet, een marge waar elk bedrijf onmiddellijk zou voor tekenen. Maar is dit vandaag nog wel te verantwoorden voor publieke nutsbedrijven?

Tussen 2007 en 2008 stegen de distributienettarieven onverklaarbaar met 35 procent. Wat deed u daar al aan het afgelopen jaar, minister? Niets. Ik wil deze willekeur in de distributienettarieven van elektriciteit blijven aanklagen. Het distributienetarief bedraagt ongeveer 30 procent van onze elektriciteitsfactuur en verdwijnt volledig in de zakken van de netbeheerders.

Nog vreemder is dat de distributienettarieven fel kunnen verschillen van streek tot streek, van intercommunale tot intercommunale. Minister, hoe legt u het volgende uit aan uw socialistische achterban en kiezers in Oost-Vlaanderen? De inwoners van de Oost-Vlaamse gemeenten betalen via Gaselwest maar liefst 230 euro voor hun distributiekost. Dat is 75 euro meer dan een gezin in pakweg Merksplas, dat via AGEM slechts 155 euro betaalt. Gaselwest, actief in Oost- en West-Vlaanderen, is de duurste.

Er zijn nog andere verschillen. Je verwacht dat de prijzen zijn gestegen om te investeren. Maar er gebeurden weinig tot geen investeringen door deze intercommunales. Schaalvoordelen zijn er blijkbaar ook niet. Het is eerder: hoe groter de netbeheerder, hoe duurder. Het verschil tussen Gaselwest en AGEM is immens.

Stel paal en perk aan de almacht van deze gemengde en zuivere intercommunales, minister. Als u echt sociaal bent, volgt u het gezond verstand dat zegt dat elke Vlaming hetzelfde zou moeten worden aangerekend voor de levering van elektriciteit. Vanzelfsprekend vinden deze

misbruiken ook plaats bij de distributie van aardgas. Een doorlichting van deze sector van intercommunales is hoognodig.

Ons land is qua energieprijzen nu al een van de duurste landen. Dat is nogmaals gebleken in een onderzoek van Test-Aankoop, dat de energieprijzen in acht Europese landen heeft vergeleken. Een alleenstaande met een jaarlijks verbruik van 1200 kilowattuur zou in Vlaanderen 306 euro moeten betalen. In Nederland is dat slechts 114 euro. België is hiermee 43 percent duurder dan de buurlanden. Voor een Belgisch of een Vlaams gezin met een gemiddeld jaarlijks verbruik van 3500 kilowattuur is de energiefactuur tot 17 percent hoger dan in onze buurlanden.

En dan zwijgt iedereen vandaag nog over de kosten van de zogenaamde slimme energiemeters. Eandis gaat binnenkort 1,5 miljard euro investeren voor de uitrol van de energiemeters. Minister, wie gaat dat betalen? Ik vrees dat het opnieuw de doorsnee burger zal zijn. We hoorden u daar nog niet over. Vlaanderen zal naar het schijnt straks een Vlaams energiebedrijf oprichten. Misschien kunt u even toelichten hoe dit energiebedrijf deze kosten kan opvangen.

In het regeerakkoord staat dat gezinnen gestimuleerd en ondersteund worden in verband met hun energieprofiel. Dat is heel onduidelijk voor mij. Wat dat in de praktijk betekent voor de burger, buiten betalen en betalen, zou ik graag vandaag vernemen. Ik kan niet anders dan hier aan de alarmbel trekken, want er is totaal geen sprake van een energiebeleid van deze regering, laat staan van een sociaal energiebeleid. Trouwens, minister, wie gaat tegen 2018 de 1 miljard euro op tafel leggen om Electrabel eindelijk uit alle gemengde intercommunales van de Eandis-groep te kopen?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mijnheer Reekmans, u gooit alles over het energiebeleid en de energieprijzen op een hoopje. Ik hoor uw gekende boutades over bepaalde intercommunales. Ik dacht dat dit debat ging over hoe we vanuit Vlaanderen de productie van groene stroom kunnen stimuleren en hoe we dat het best doen. Ik heb u daarover letterlijk nog niets horen vertellen. Ik zou graag eens weten wat uw visie is en wat we moeten doen om groene stroom te produceren. Ik neem aan dat u de doelstellingen deelt die we ons hebben gesteld vanuit Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik moet de heer Bothuyne toch een beetje tegenspreken. Ik geef hem gelijk dat LDD voor een open doel staat, maar blijkbaar weigert de bal binnen te koppen. Mocht ik in de plaats van de heer Reekmans zijn, ik zou dat al lang hebben gedaan. De voorzitter van LDD, de heer Dedecker zelf, heeft niets aan de verbeelding overgelaten.

Ik moet de heer Bothuyne wel tegenspreken wanneer hij stelt dat dit debat moet gaan over de manier waarop Vlaanderen groene stroom moet opwekken. Ik denk dat dit debat moet gaan over de wijze waarop wij de elektriciteitsfactuur beheersbaar moeten houden. Mijn fractie en ikzelf stellen vast dat het groenestroomverhaal de energiefactuur van de Vlaming dermate bezwaart dat een parlementair initiatief zich opdringt. Ik ga ervan uit dat dit een andere insteek is dan die van de heer Bothuyne. Ik hoop wel dat het dezelfde insteek is als die van de heer Reekmans, al heb ik dat tot nu nog niet mogen horen.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Bothuyne, klopt er iets niet wat ik zei? Is het niet juist dat 1,5 miljard euro boven ons hoofd hangt? Als dat zo is, dan verneem ik dat graag. Ik weet een zaak: het interesseert uw kiezers te vernemen wat hun energiefactuur zal kosten en of die betaalbaar blijft. Dat is het debat dat ik hier in het parlement wil voeren. Ik wil weten welke kosten er nog op ons afkomen. We zijn vandaag al de duurste. Dat is belangrijk.

Ik kom nu tot het onderwerp waar u ongeduldig op wacht. Mevrouw de minister, laat ons elkaar geen Liesbeth noemen, de vraag van energieverdeler Eandis om de prijzen met 20

percent te verhogen is voor mijn partij een voorbeeld van hoe staatsbemoedening compleet averechts kan werken. De mensen die meedoen of mee hebben gedaan aan de groene hype profiteren maximaal van toelagen, maar uiteindelijk wordt die subsidie verhaald op alle verbruikers. Elektriciteit die wordt opgewekt met zonnepanelen kost negen tot zelfs tien keer meer dan elektriciteit die wordt opgewekt in een klassieke centrale. De overheid vraagt dus te investeren in zeer dure energietechnologie.

Bovendien komt de helft van de groenestroomcertificaten in ons land uit biomassa, dat is afval van de landbouw, industrie en huishoudens. Daarom heeft men in Duitsland deze sector uitgesloten. Wij doen dit niet. Deze overheid heeft het kostenplaatje helemaal niet onder controle. En nu staat ze daar weer met open mond naar de gevolgen te gapen. De modale consument mag betalen, en u doet er niks aan, mevrouw de minister. Het Duitse economische onderzoeksinstituut, het RWI Essen, is duidelijk. Het heeft berekend dat het installeren van zonnepanelen en windmolens bij onze oosterburen tussen 2000 en 2010 respectievelijk 53,3 miljard euro en 20,5 miljard euro heeft gekost. De elektriciteitsprijzen zijn daar op 5 jaar tijd met 40 procent toegenomen.

Let's face it: de groene economie bestaat enkel bij de gratie van subsidies. En subsidies, dat is niets anders dan het toewijzen van eerder geïnd belastinggeld. Zo moet de belastingbetaler twee keer betalen voor zijn energie. Daarom moet er in dit land dringend worden geïnvesteerd in kernenergie, die bovendien schoner is dan windmolens of panelen. Kernenergie wekt geen CO₂ op, en is zes keer goedkoper dan stroom uit gasturbines. De vorige federale regering is plat op de buik gegaan voor de Franse elektriciteitsboeren van GDF Suez. Het enige wat die regering interesseerde, was het gat in de begroting te dichten. U had beter en optimaal samengewerkt met uw rode federale energiecollega, want vandaag is het resultaat over de hele lijn negatief.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: U hebt natuurlijk recht op uw mening, maar het zal u niet verbazen dat ik die niet deel. Maar hoe wil LLD tegemoetkomen aan de Europese doelstelling die oplegt dat we tegen 2020 13 percent uit hernieuwbare energie moeten halen? Geen probleem als u wilt investeren in kernenergie. Maar hoe wilt u die doelstelling dan halen? We zijn daartoe verplicht.

De heer Jan Penris: Mevrouw Homans, u hebt daar misschien wel een punt. Maar hoe wilt u dat realiseren zonder de consument daar extra voor te belasten?

De heer Peter Reekmans: Mevrouw Homans, ik buig me vandaag over de voorliggende factuur. Ik vat nog even samen waarover het gaat. In 2007 en 2008 stegen de distributiekosten met 35 percent. Ze verschillen nog altijd naargelang de plaats waar men in Vlaanderen woont. Ik vind dat het niet sociaal gerechtvaardigd is dat de enen meer moeten betalen dan de anderen. Dat is één.

Twee: de factuur voor de groenestroomcertificaten zal zorgen voor een stijging van de prijzen. Die factuur is door de meerderheid waartoe mevrouw Homans behoort, verkeerd ingeschat. En drie: wie zal de rekening betalen van de slimme meters: 1,5 miljard euro?

Ik hoop dat er nog partijen en parlementsleden zijn die het eindelijk eens opnemen voor de modale Vlaming, voor de lage inkomens die geen subsidies kunnen aanvragen, en die geen investeringen kunnen doen. Of die mensen hun elektriciteitsfactuur nog kunnen betalen, dat debat wil ik hier vandaag voeren. We moeten de lijsten van de mensen die hun factuur niet betaald krijgen, niet laten groeien.

Elektriciteit was een dure nieuwigheid voor onze groot- en zelfs overgrootouders. Gaat het opnieuw een luxeproduct worden voor onze kinderen, mevrouw Homans? De lokale adviescommissies (LAC's) van de OCMW's draaien vandaag al overuren. Energiefacturen

betalen brengt zelfs mensen in de problemen die nooit eerder een voet bij het OCMW hebben gezet. Wat gaat deze meerderheid daaraan doen in de komende maanden en jaren?

Minister, waar maakt u als energieminister nog het verschil? Dit is een asociaal beleid zonder voorgaande. Eerlijk gezegd, voor dit asociaal energiebeleid hebben we zelfs geen regering, laat staan een energieminister nodig. U staat erbij en kijkt ernaar, terwijl de modale Vlaming een dubbele energiefactuur betaalt voor de totale afwezigheid van een doortastend energiebeleid. Wat u de afgelopen dagen als maatregelen aankondigde, is minder dan niets, zelfs geen pleister op een houten been. In die optiek is mijn enige vraag, minister, wat gaat u eindelijk concreet doen om te beletten dat de verbruiker, het modaal Vlaams gezin, steeds opnieuw het gelag moet betalen via zijn of haar energiefactuur? (*Applaus bij LDD en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Reekmans, ik heb u aandachtig beluisterd. Ik dacht dat dit debat ging over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor de groene stroom in Vlaanderen. Ik heb ongeveer alles gehoord, van slimme meters tot kernenergie, van federaal tot Vlaams, van te laks tot alles. Maar mijnheer Reekmans, u mag de mensen niet bedriegen. U haspelt de energieprijzen en de distributienetprijzen door elkaar. U weet dat 57 procent van de elektriciteitsfactuur die we thuis ontvangen, gaat over de energieprijzen en 15 procent over de distributienetprijzen.

Voor 2013 is er geen sprake van een aanvraag tot stijging. De meerjarentarieven liggen vast, en we discussiëren hier over een stijging met 15 procent. De vraag is hoe we de distributienetkosten proberen te verminderen. U haspelt hier alles door elkaar. Maak de mensen niet wijs dat de energieprijzen met 20 procent stijgen, want dat is niet waar. Als de energieprijzen stijgen, heeft dat weinig te maken met de distributienetbeheerder, maar alles met de prijs van de olie op de markt.

De heer Peter Reekmans: Als dat geen populisme is, mijnheer Decaluwe. Dit is plat populisme en heeft niets met de realiteit te maken.

De heer Carl Decaluwe: Het is de harde realiteit. Als de olieprijs stijgt, dan stijgen de energieprijzen. Ik denk niet dat minister Van den Bossche en zelfs de federale regering bij machte zijn om tegen de oliebaronnen in te gaan. Dat is de essentie. Het enige dat we in Vlaanderen kunnen doen, is zo veel mogelijk energie besparen en er rationeel mee omgaan. Daar gaat het over. Uw verhakselde tussenkomst is puur populisme, mijnheer Reekmans. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Robrecht Bothuyne: Mijnheer Reekmans, ik heb daarnet een heel simpele vraag gesteld, maar helaas geen antwoord gekregen. Het gaat over het Vlaamse energiebeleid. Gaat LDD voor de Europees vastgelegde groenestroomdoelstellingen en doelstellingen inzake hernieuwbare energie of legt u dat naast zich neer?

U haspelt inderdaad alles door elkaar. Kernenergie is voorlopig nog geen Vlaamse bevoegdheid. Misschien moet u over enkele weken op een andere lijst gaan staan. Dan kunt u het debat voeren in de juiste kamer.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Bothuyne, het is heel duidelijk waar wij voor staan, maar u wilt het niet begrijpen. Ik kan dat snappen. Jullie moeten wat jullie hier vertellen, op elkaar afstemmen en dan liefst voor de zitting begint. Dan kan elk lid van uw fractie hier hetzelfde komen vertellen.

Het enige wat ons vandaag interesseert, is dat het modaal Vlaams gezin zijn elektriciteitsfactuur kan blijven betalen. U weet misschien niet dat die problemen bestaan, maar ik weet dat wel.

Mijnheer Bothuyne, een klein beetje respect. Dat was ooit een van uw slogans.

Mijnheer Decaluwe, Eandis is vandaag gecrasht op de uitbetaling van de groenestroomcertificaten en moet die nu doorrekenen. U zegt dat ik alles op een hoopje gooi. De slimme meters – 1,5 miljard euro – en de uitstap van Electrabel – 1 miljard euro – komen op ons af. Wie zal dat betalen? De meerderheid weigert daarop te antwoorden. Deze crash is ontstaan door deze meerderheid en door niemand anders. (*Applaus bij LDD en bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, minister, iedereen heeft de berichten gehoord en gelezen. Distributienetbeheerder Eandis kondigde recent aan dat de stroomfactuur 20 percent duurder zal worden door het succes van de zonnepanelen. Mijnheer Reekmans, ik dacht dat het debat daarover moest gaan. Ik zal me daar dan ook aan houden.

Iedereen kent het systeem. Iemand die zonnepanelen plaatst, krijgt een groenestroomcertificaat per 1000 kilowattuur groene stroom die opgewekt wordt. Dit groenestroomcertificaat wordt doorverkocht aan de distributienetbeheerders die dat certificaat op hun beurt doorverkopen aan leveranciers zodat zij kunnen tegemoetkomen aan de certificatenverplichting.

Het succes van de zonnepanelen is veel groter dan verwacht. Het gebeurt wel vaker dat men het succes van bepaalde initiatieven niet juist inschat en zelfs onderschat.

Het blijft natuurlijk wel een feit dat wij tegen 2020 bepaalde doelstellingen inzake hernieuwbare energie moeten halen. Minstens 13 percent van het totale aanbod aan energie moet uit hernieuwbare energie bestaan. Initiatieven die ons helpen bij het behalen van deze doelstellingen kunnen wij alleen maar aanmoedigen.

Eandis heeft berekend dat het succes van de zonnepanelen voor de periode 2009-2012 een extra uitgave van 300 miljoen euro betekent. Dat bedrag willen zij nu recupereren door de stroomfactuur met 20 percent duurder te maken. Hiervoor willen zij toelating vragen aan de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG).

Minister, u hebt daar tijdens het weekend al uitvoerig op gereageerd. U hebt aangekondigd dat u het ondersteuningsmechanisme voor groenestroomprojecten van grote bedrijven zult herbekijken. N-VA vindt het nogal kort door de bocht om enkel de grote bedrijven hiervoor verantwoordelijk te stellen. Niet enkel bedrijven zetten grote groenestroomprojecten op stapel, ook intercommunales doen dat. Ik denk dan aan de windmolenparken, zonnepanelendorpen enzovoort. We zijn ervan overtuigd dat u zich misschien hebt laten leiden door één groot project van één groot bedrijf dat de laatste tijd wel wat media-aandacht heeft gekregen. Wij zijn ervan overtuigd dat er ook andere bedrijven zijn die op een verantwoorde manier groenestroomprojecten op poten zetten. Probleem is wel dat deze bedrijven niet altijd de nodige steun en middelen krijgen om die projecten op poten te zetten. Met middelen bedoel ik niet alleen financiële middelen, maar bijvoorbeeld ook gronden en infrastructuur.

Minister, ik wil daarmee aantonen dat het wat kortzichtig is om de bedrijfswereld voor de meerkost te laten opdraaien. Eandis zou zich om de meerkost te recupereren ook kunnen richten tot de aandeelhouders, met name Electrabel, dat vooralsnog 30 percent van de aandelen bezit. Electrabel rekent wel kunstmatig hoge productiekosten aan, terwijl het de winst voor het openhouden van kerncentrales laat afvloeien naar Frankrijk. Dit vinden wij de wereld op zijn kop.

De heer Peter Reekmans: Mevrouw Homans, dat is het verhaal dat de minister ook in de media vertelde. Eandis zou beter niet bij de overheid komen aankloppen, maar bij de aandeelhouder Electrabel. Hoe de afspraken met Electrabel verlopen, wordt geregeld op federaal niveau. Men is plat op de buik gegaan om de begroting te doen kloppen.

Mevrouw Homans, denkt u nu echt dat, na wat er op het federale niveau is gebeurd, Electrabel hier nu toegevingen zal doen? Ik herhaal dat we in 2018 Electrabel moeten uitkopen. Daarmee is een bedrag van ongeveer 1 miljard euro gemoeid. Ik zal u ook de cijfers

voor Eandis geven. Dat bedrijf maakt zelf jaarlijks een winst van 18 percent. Heel veel Vlaamse bedrijven zouden daarvoor tekenen. We moeten ons de vraag durven stellen of publieke nutsbedrijven effectief die winstcijfers moeten halen. Ik denk dat de N-VA hierin een partner kan zijn. Het gaat om een nutsvoorziening voor de mensen. Het moet geen winstgevend bedrijf zijn.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Ik weet niet waar de heer Reekmans dat cijfer van 18 percent vandaan haalt. De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) staat enkel een billijke vergoeding toe. Die is stevig gereguleerd. Het komt erop neer dat Eandis en de distributienetbeheerders (DNB's) een vergoeding van 6 percent krijgen op het geïnvesteerd kapitaal. Dat is iets heel anders dan 18 percent winst.

Maar stel nu nog dat het cijfer van 18 percent correct is. Ik zie niet in wat het probleem zou zijn om Electrabel uit te kopen. Verschillende gemeentebesturen zouden dat liever vandaag dan morgen doen. Het is veel goedkoper om kapitaal aan te trekken dan voor die 18 percent. Een openbaar bestuur kan kapitaal aantrekken tegen 5 percent. Daarmee kan men dan Electrabel uitkopen en ook op die 30 percent die Electrabel nu heeft, de 18 percent winst, waar de heer Reekmans van uitgaat, opstrijken. Ik zie niet in waar uw economische logica zit. Ik zou u aanraden om de regels van de CREG ter zake grondig te lezen. De vergoeding van de netbeheerders is de WACC vermenigvuldigd met de RAB, de weighted average cost of capital maal de regulatory asset base. Dat komt erop neer dat men 6 percent krijgt op het geïnvesteerd kapitaal. Dat is iets heel anders dan de cowboycijfers van 18 percent. *(Applaus)*

De heer Jan Penris: Voorzitter, we zijn het erover eens dat de productie van groene stroom niet marktconform kan gebeuren en dat er dus subsidies nodig zijn om de groene stroom gefinancierd te krijgen. De vraag is wie uiteindelijk de rekening van die subsidies zal betalen. Eandis zegt dat dat de consument is. De wet staat toe dat die kost wordt doorgerekend aan de consument. Op het einde van de rit zal dat een meerkost van nu 20 percent betekenen. In Duitsland was dat op 10 jaar 40 percent. Wees daar maar van overtuigd.

Mevrouw Homans en haar partij zeggen dat de consument dat niet moet betalen. De kost zal verhaald worden bij een van de aandeelhouders van die distributeurs, bij Electrabel. Mevrouw Homans, ik volg u nog enigszins, want ik ben nog meer nationalist dan u. Ik vloek ook omdat Franse bedrijven hier gegenereerde winst afroemen naar het moederland en de aandeelhouders in dat moederland. U moet echter niet naïef zijn. Als we Electrabel en de aandeelhouders in Frankrijk daarover aanspreken, dan is ons geweten misschien gesust. Maar dat bedrijf zal de eindafrekening ook weer presenteren aan die brave Vlaamse consument. Hetzelfde zal gebeuren met die olieramp in Amerika. Obama zegt dat BP dat moet opkuisen. BP zegt dat ze dat zal doen. BP zal dat ook doen en zal die kost betalen. Maar wie betaalt de uiteindelijke kost aan de pomp? De prijs van de olie zal verhogen. Zo zal het ook gebeuren met de kost van de energie. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Decaluwe, ik zal het straks proberen uiteen te zetten. Het is een denkpiste die mevrouw Homans en haar partij misschien kan bevredigen.

Mevrouw Liesbeth Homans: Ik zal het er straks nog over hebben. Mijnheer Reekmans, op uw vragen heeft de heer Martens op een zeer uitgebreide en degelijker manier dan ik geantwoord. Ik trek zijn expertise ter zake niet in twijfel. *(Opmerkingen van de heer Peter Reekmans)*

Verder staat het voor de N-VA buiten kijf dat het systeem van de groenestroomcertificaten herbekeken moet worden. Ik dacht dat het debat vandaag daarover zou gaan. De minister heeft een schot voor de boeg gelost. We komen hier zelf nog met een aantal voorstellen naar voren. We zijn er wel van overtuigd dat de zaak herbekeken moet worden, maar het mag niet zo zijn dat een bepaalde groep wordt gevisieerd. Het mag niet ten koste gaan van particulieren, niet ten koste van kmo's en ook niet van de grote bedrijven. Het eerste doel

blijft immers de mensen aan te moedigen te investeren in hernieuwbare energie en rationeler met energie te laten omgaan. Dit zal ons ook in staat stellen de opgelegde doelstelling tegen 2020 te halen.

Vlaanderen werkt met een vast systeem: per 1000 kilowattuur opgewekte groene stroom krijg je momenteel een certificaat en dit wordt voor een bepaalde periode gewaarborgd. In Wallonië en Brussel daarentegen werkt men met een gedifferentieerd systeem dat bovendien maar garantie biedt voor een periode van 10 jaar. N-VA ziet wel iets in een dergelijk gedifferentieerd systeem. Het zal u misschien verbazen, maar we zijn ervan overtuigd dat je niet altijd zelf het warm water moet uitvinden en dat we ook wel eens iets kunnen leren van onze zuiderburen.

We zijn van oordeel dat we moeten evolueren naar een systeem waarin de waarde van het certificaat nauwer aansluit bij de effectieve meerkost van het opwekken van de groene stroom. Hier zouden we dan wel met verschillende parameters rekening moeten houden zoals de gebruikte technologie en de meerkost ervan. Een andere parameter zou de grootte van de installatie kunnen zijn, net zoals tijd. Technologieën worden na verloop van tijd ook meer rendabel. Men zou jaarlijks het systeem kunnen evalueren waarbij bijvoorbeeld de VITO een belangrijke rol zou kunnen spelen.

Trouwens, het regelmatig evalueren van een systeem is niet nieuw want ook de ecologiepremies worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig, bijgestuurd. Het huidige certificatenstelsel is volgens ons te statisch en houdt bovendien geen rekening met de marktprijs van energie die kan stijgen, maar hopelijk ook wel eens zal dalen.

Wat voor onze partij wel absoluut gegarandeerd moet blijven, is de rechtszekerheid voor de investeerder dat de investering na verloop van tijd zal lonen. Ook de gerealiseerde winst op de energiefactuur moet ten bate van de investeerder zijn. Voor wat hoort immers wat, en bovendien helpen alle initiatieven, hoe groot of hoe klein ze ook zijn, ons bij het verwezenlijken van de doelstellingen inzake hernieuwbare energie tegen 2020.

Ten slotte wil ik hier nogmaals pleiten voor meer homogene bevoegdheidspakketten. De heer Reekmans kan me hierin misschien wel gelijk geven, want dat heeft hij in de commissie al verschillende keren gedaan, net zoals de heer Penris overigens. Vlaanderen is momenteel bevoegd voor de distributienetten, terwijl de federale overheid dat voor de tarieven is. In het verleden hebben wij al meermaals aangekaart dat alle bevoegdheden die onder andere energie betreffen, naar de deelstaten zouden moeten worden overgeheveld. Nu is er absoluut geen duidelijk zicht op de kostenstructuur. Wanneer de bevoegdheden worden gekoppeld, kan de VREG zowel inhoudelijk als op vlak van de prijs een degelijke evaluatie maken. Bovendien zou Vlaanderen Electrabel dan kunnen verplichten meer te investeren in groenestroomproductie. Electrabel koopt nu immers wel de certificaten op de markt aan tegen 110 euro, waardoor de verplichting omtrent het quotum groene stroom behaald wordt, maar de Vlaamse consument draait op deze manier op voor de verplichtingen van Electrabel die alle winst naar Frankrijk laat vloeien. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, minister, collega's, het voordeel van het feit dat er al sprekers aan mij zijn voorafgegaan in het debat, is dat er al veel is gezegd. Derhalve kan ik kort zijn.

Vrijdagmiddag zijn we allemaal geschrokken van de mededelingen van Eandis dat ons aankondigde hoe dan ook op termijn een meerkost van 20 percent in de totale energiefactuur, 50 percent van de distributiekosten, te moeten aanrekenen. Eandis zou dat geleidelijk willen doen, gespreid over de volgende 2 jaar. Op het einde van de rit zal de consument hoe dan ook deze meerkost moeten betalen. We hebben het voorbeeld van Duitsland al aangehaald. Ook daar heeft men iets gelijkaardigs meegemaakt. Doordat de invoering van zonne-energie en windenergie niet marktconform kan gebeuren, moet er worden gesubsidieerd. Die meerkosten

voor de subsidie worden uiteindelijk gedragen door de consument. Voor de Duitse consument betekende dat op 10 jaar tijd een meerkost van 40 procent. Ook wij worden met die meerkost geconfronteerd.

We kunnen er misschien ideologisch blij over zijn dat we groene en schone energie aan het gebruiken zijn, want het sust ons groene geweten. Vooral de mensen die zonnepanelen plaatsen, hebben een gerust groen geweten. In 2007 waren er 3000 zonnecentrales. Op dit moment is er een zeer groot veelvoud van. Dat maakt dat de energiedistributeurs, onder andere Eandis, die daarvoor een aantal reserves hadden aangelegd, vandaag moeten vaststellen dat omwille van het succes van het verhaal, die reserves niet meer volstaan.

Ze hadden dat aanvankelijk op 80 miljoen euro begroot, maar stellen nu vast dat ze in 300 miljoen euro hadden moeten voorzien. Dat verklaart die meerkost en het feit dat onze energierekening op het einde van de rit, tijdens de volgende 2 jaar, zeker zal moeten stijgen.

De vraag is hoe we daar dan mee moeten omgaan. Dat moet de essentie zijn van het debat van vandaag. In allerhande commissies wordt steeds gesteld dat onze energierekeningen betaalbaar moeten blijven en dat we niet willen dat de zwaksten in onze samenleving worden geconfronteerd met onbetaalbare rekeningen. Daar hebben we steeds de mond van vol, maar laten we daar met zijn allen dan iets aan doen.

Vandaag stellen we echter vast dat, omdat de gedwongen invoering van die schone groene energie niet marktconform is geweest, aan onze klanten een meerkost moet worden aangerekend die sociaal onrechtvaardig en totaal onaanvaardbaar is. Het zijn de betere bourgeois-bohemians in de steden en de groene rand die zich zonnepanelen kunnen veroorloven en zo nog mooie extra winsten genereren. Dat is meegenomen. Mijnheer Decaluwe, het gaat over de grote bedrijven. Ik ken er een aantal in de haven. Het gaat over vrienden van mij. Het zijn die bedrijven die met dergelijke projecten niet alleen hun imago oppoetsen, maar ook nog eens extra winsten genereren. Het is de man in de straat, die het al moeilijk heeft, die op het einde van de rit de rekening van dit mooie verhaal moet betalen.

De heer Carl Decaluwe: Ik zal straks verder ingaan op wat de heer Penris probeert te ontwikkelen. Ook in de media wordt gesteld dat de hogere inkomens zagezegd alles krijgen en de sukkelaars niets. Daar valt natuurlijk wel iets voor te zeggen, maar men moet ook het totaalbeeld durven te bekijken. We werken aan gratis kilowatturen. Het gaat over bepaalde maatregelen qua rationeel energiegebruik (REG), die ook worden verrekend in die distributienettarieven. Dan is er een ander beeld, maar hier wordt er steeds iets uit gepikt en dat wordt dan zwart-wit gesteld. Ik zal straks een betoog houden over het totaalbeeld.

Ik heb ook gezien dat men twee bureaus heeft geïnterviewd, waarbij de ene het een schande vond dat hij moest betalen voor de andere, en waarbij die dan een flesje wijn zou geven. Dat is het niveau waarop men die problematiek naar voren probeert te brengen. Het is veel complexer dan dat. Voorzitter, daarom had ik een interpellatieverzoek in de commissie ingediend, om daar eens ten gronde over te debatteren. Maar goed, het is goed dat dit debat nu kan. Mijnheer Penris, u moet zich richten op het totaalbeeld en niet populistisch doen, zoals een aantal mensen dat proberen.

De heer Jan Penris: Mijnheer Decaluwe, nu doet u wat u de heer Reekmans verwijt. U verruimt het debat nu, en u hebt deels gelijk. De heer Reekmans heeft gezegd dat de beheerskosten van die distributeurs vaak de spuigaten uitlopen en dat de overheadkosten van een aantal van die bedrijven niet te rechtvaardigen zijn. U stelt dat die distributeurs nog worden geconfronteerd met een aantal taken die wij hen nota bene hebben opgelegd en die ze uiteindelijk ook aan de klant zullen moeten doorrekenen.

Dat is een deel van de kwestie, maar daarover gaat het vandaag niet. Vandaag gaat het alleen over de meerkosten die worden veroorzaakt door de invoering of de uitbouw van het groenestroomcertificatensysteem. U hebt gelijk: er zijn nog andere elementen die een meerkost voor de consument zullen betekenen. De heer Reekmans heeft er ook op gewezen.

De invoering van een slimme grid zal op het einde van de rit uiteindelijk ook haar weerslag hebben op de energierekening, maar daarover gaat het vandaag niet. Vandaag gaat het alleen over de groenestroomcertificaten, over hun kostprijs en de meerkosten die dat met zich meebrengt voor de klant, en over de vraag hoe we daarmee omgaan.

Uiteindelijk zal iemand die rekening moeten betalen. De politieke vraag die we ons moeten stellen, is: willen we wel die rekening betalen? Hebben we het ervoor over, om groen te zijn, dat we onze consumenten, die het vandaag al moeilijk hebben, een rekening voorleggen die met 20 percent stijgt, zoals ze in Duitsland op 10 jaar tijd met 40 percent is gestegen? Ik heb het er niet voor over, en mijn partij al evenmin. Ik heb geen groen geweten, ik heb een sociaal geweten. Ik wil dat de gewone mensen op het einde van de maand hun energierekening kunnen blijven betalen. Ik denk dat u dat allemaal wilt. Laten we dan maar op zoek gaan naar energiebronnen die zowel schoon als goedkoop zijn, en dat marktconform.

Mevrouw Homans, dan komt voor mij kernenergie terug in het vizier. Ik denk dat er voor kernenergie een belangrijke rol weggelegd moet blijven.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, ik heb gemerkt dat ieder zijn punt probeert te maken in het begin van het debat, in plaats van te wachten tot je vooraan staat. Ik zal dus ook even voor mijn beurt spreken omdat de heer Penris een aantal zaken aanhaalt waar ik het totaal niet mee eens ben.

De enige manier om de elektriciteitsfactuur, zeker voor armere gezinnen, betaalbaar te houden, zijn energiebesparende maatregelen. Dat is de nummer 1-maatregel die ervoor zorgt dat de elektriciteitsfactuur betaalbaar wordt, omdat er minder wordt verbruikt.

U haalt kernenergie aan. Mijnheer Penris, het Nucleair Forum heeft het voorbije weekend een bezoek aan Finland georganiseerd. Enkel Bart Martens en ikzelf waren daar aanwezig om de nieuwe kernreactor in aanbouw te bezoeken. Ik heb daar geen andere partijen gezien, wat natuurlijk een spijtige zaak is. Mocht er iemand, ook van uw partij, aanwezig geweest zijn, dan zou u ook geïnformeerd zijn over de prijs van de nieuwe centrale en de prijs van de berging van het radioactief afval. Dat zijn gigantische bedragen. Mijnheer Penris, ik vraag me echt af hoe wij dit in Vlaanderen en in België zullen financieren. Het gaat over miljarden euro's.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik was niet uitgenodigd in Finland. Ik moet trouwens niet naar Finland gaan om het probleem van kernenergie te bestuderen. Mijn ecologische voetafdruk staat me dat niet toe. Ik blijf liever in eigen land, in Doel. In Doel is er genoeg kennis, genoeg ervaring en zijn er genoeg mensen die mij willen inlichten om ingelicht te zijn. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum. Applaus bij het Vlaams Belang en CD&V)*

Ik heb regelmatig overleg met de mensen van Doel, zij het, mevrouw Homans, dat ze tot de clan van Electrabel behoren en dus tot nader order van een Franse maatschappij, maar zelfs met Franse maatschappijen moet men af en toe in overleg kunnen gaan.

Ik wil een eind weegs uw idee volgen om een groep die in dit land bepaalde voordelen geniet, te verplichten ook een sociale rol te vervullen. Maar ik stel u de vraag of het niet beter zou zijn – ik denk maar hardop – dat we in Vlaanderen het heft in eigen handen nemen.

We hebben de ambitie om een energiebedrijf op te richten, maar we weten nog niet goed wat we met dat energiebedrijf gaan doen. Zal dat een instelling zijn die alleen maar, zoals Freddy Van Gaever destijds zei, 'goedbedoeld breigoed' verkoopt, of zal dat een organisatie met een visie zijn die verder gaat dan wat we in Vlaanderen misschien gewoon zijn? Zou het een denkpiste kunnen zijn om in dat Vlaams energiebedrijf bijvoorbeeld – en nu word ik heel stout en ik loop voorop op wat de politiek ons morgen en overmorgen gaat brengen en wat de staatshervorming die ons te wachten staat, gaat brengen – zelf kernenergie te ontwikkelen en

zo energie te produceren die de consument in Vlaanderen ten goede komt? (*Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum*)

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, mevrouw Homans heeft het woord. Als u het woord vraagt, krijgt u het woord. Als iedereen hier de microfoon begint te grijpen en zomaar begint te roepen, dan wordt het hier een Babylonische spraakverwarring.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, ik deel met de heer Penris de passie voor het Vlaams energiebedrijf, maar ik denk dat we toch realistisch moeten blijven. De heer Penris weet ook dat er in de begroting slechts 200 miljoen euro is ingeschreven. Het lijkt me nogal onrealistisch om daarmee in Vlaanderen zelf kernenergie te gaan produceren. Wat niet is, kan misschien nog komen, maar ik denk dat u toch een beetje vooruitloopt op de zaken.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer Penris, als wij soms iets willen verwezenlijken, wordt er altijd verwezen naar een komende staatshervorming. Ik ben ervan overtuigd dat wij nu al, met de bestaande mogelijkheden en bevoegdheden die wij al hebben, veel kunnen doen. Als er zich op dit moment nieuwe spelers aandienen op onze markt, dan is er een problematiek van ruimtelijke ordening. Denk maar aan de discussies die we hebben gehad over steenkoolgascentrales of biomassa. Voor wat betreft de ruimtelijke ordening kunnen we zelf mee de verantwoordelijkheid opnemen om na te gaan waar we die centrales het best strategisch kunnen inplanten. Dat past perfect binnen onze bevoegdheden. Als we in Vlaanderen meer spelers toelaten, zullen we daadwerkelijk iets kunnen doen aan de energieprijzen.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, sorry voor mijn tussenkomst van daarnet zonder het woord te vragen.

Ik herhaal mijn vraag: wie zal die miljarden euro's ophoesten voor die kerncentrale die dan in Vlaamse handen zou zijn? Wie gaat dat betalen, mijnheer Penris? De consument?

De voorzitter: De heer Penris geeft non-verbaal aan dat hij niet wenst te antwoorden. De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister, collega's, het lijkt erop dat net nu hernieuwbare energie eindelijk van de grond komt en zonnepanelen een vaste waarde aan het worden zijn in onze straten, de controverse over de kostprijs ervan volop de kop opsteekt. Ik hoorde de heer Penris hier al zeggen dat het weer de gewone man is die de dada's en de gadgets van de bobo's moet betalen. Ik hoorde dat er hier sprake was van kostprijsstijgingen tot 20 percent en meer van de eindfactuur. Ik zag op tv dat er nieuwe burenruzies in de maak zijn. Mensen die zich geen zonnepanelen kunnen permitteren, gunnen hun burenen het licht op hun zonnedak niet meer. Kortom, het is paniek alom.

Minister, wij moeten eerst duidelijkheid krijgen over de reële kost van dit alles. Er was sprake van kostprijsstijgingen van 10, 20 en ik las in sommige kranten zelfs 30 percent. Maar dan gaat het vaak over de distributiekosten. Die maken op zich maar een derde uit van de totale kost. Het gaat vaak over geprojecteerde, toekomstige kosten, die geen rekening houden met de kostenbeheersingsmaatregelen die we al hebben ingezet. We moeten duidelijkheid krijgen over de mate waarin de netbeheerders dit in hun tarieven kunnen of mogen doorrekenen en hoe ze daarmee omgaan. Het Vlaams Energieagentschap moet daar nog wat nadere analyses maken. Maar in elk geval, de kosten die er ontegensprekelijk zijn, moeten beheerst worden.

Tijdens de vorige legislatuur, in 2009, hebben we daar al de eerste stappen gezet. Toen hebben we vorm gegeven aan een beleid dat een stabiel investeringsklimaat op peil wil houden voor investeringen in hernieuwbare energie, maar dat langs de andere kant ook oversubsidiëring wil vermijden. Specifiek voor de zonnepanelen zullen we de steun tegen 2020 afbouwen. Panelen die dit jaar in dienst worden genomen, krijgen per certificaat 100

euro minder dan panelen die vorig jaar in gebruik zijn genomen. We bouwen die steun gradueel af, samensparend met het goedkoper worden van die technologie.

Mijnheer Penris, een van de punten waarop ik u wil tegenspreken, is dat dit beleid moet leiden tot subsidies tot het einde der tijden. Dat is uitdrukkelijk niet het geval. De bedoeling van ons ondersteuningsbeleid is om via investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe technologieën, en via het creëren van een markt voor een toepassing van die nieuwe technologieën, de inzet daarvan te vergroten, zodanig dat die technologieën goedkoper worden. En dat lukt ons ook. Een zonnepaneel is vandaag al minstens 40 percent goedkoper dan een van 2008. We zien dat die technologieën gestaag goedkoper worden en dat we dus, samensparend met die goedkopere technieken, de subsidies verder kunnen afbouwen. Tussen dit en 10, 15 jaar zullen we die subsidies zelfs volledig kunnen laten wegvallen. Volgens het decreet dat wij de vorige legislatuur hebben goedgekeurd, houden ze voor de zonnepanelen op in 2020.

Op dat ogenblik zullen de hernieuwbare vormen van energie even goedkoop worden als de conventionele vormen van energie. De mensen die nu niet over voldoende geld beschikken om daarin te investeren, zullen dan op een goedkope manier toegang tot hernieuwbare energie krijgen.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Martens, u vindt dat de kosten moeten worden beheerst. Deze technologie en de zonnepanelen kosten nu al veel minder dan een jaar geleden. Ten gevolge van deze technologie en de plaatsing van zonnepanelen worden de slimme meters ook noodzakelijk. U weet dat dit op ons afkomt. Dit zal 1,5 miljard euro kosten. Wie moet dat volgens u betalen?

De heer Bart Martens: Met betrekking tot de slimme meters is een maatschappelijke kosten-batenanalyse uitgevoerd. Uit die analyse blijkt dat de maatschappelijke baten de investeringskosten ruimschoots overschrijden. De heer Reekmans heeft het over 1,5 miljard euro. Dat is inderdaad het investeringsbedrag zoals het nu wordt ingeschat. Daartegenover staat dat de meteropname minder zal kosten. Een slimme meter kan immers telemetrisch digitaal worden gelezen. Daartegenover staat tevens dat gezinnen zullen worden vergoed indien ze automatisch vanop een afstand hun diepvries voor een kwartiertje zullen uitschakelen. Ze zullen worden vergoed voor het produceren van negawatts. Het uitschakelen van verbruik zal maatschappelijk veel goedkoper zijn dan het inschakelen van piekvermogen op die momenten dat er een piekvraag is. We moeten al die baten op een rijtje zetten.

De heer Peter Reekmans: Na hoeveel jaar zal er een rendement zijn?

De heer Bart Martens: De investeringen moeten niet tijdens het eerste jaar worden betaald. Dat wordt allemaal netjes afgeschreven.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Martens, ik heb een concrete vraag gesteld. Durft u eerlijk zeggen na hoeveel jaar er een rendement zal zijn?

De heer Bart Martens: Mijnheer Reekmans, hebt u goed naar de communicatie hierover in de pers geluisterd? We voeren momenteel een proefproject uit. Het gaat hier om 4000 meter. Indien dit positief wordt geëvalueerd, zal in 2012 een proefproject voor 40.000 meter van start gaan. We moeten nagaan of dit net bidirectionaal kan worden aangestuurd. De stromen moeten in verschillende richtingen kunnen worden gestuurd. De nieuwe technologie moet kunnen worden geïmplementeerd. Indien de resultaten positief blijken, zal het licht op groen worden gezet voor een brede uitroiling over heel Vlaanderen.

Ik denk dat u zich hier aan de verkeerde kant van de geschiedenis plaatst. De vraag naar slimme netten is in het licht van het Pact 2020 gesteld. Alle maatschappelijke actoren die aan Vlaanderen in Actie hebben deelgenomen, hebben collectief gevraagd om onze netten tegen 2020 tot slimme netten uit te bouwen.

Dit is de enige manier om ons los te maken van de monopolisten op de stroommarkt die nu over enkele centrales beschikken en die hun stroom langs hoogspanning, middenspanning en laagspanning naar tienduizenden afnemers leiden. De toekomst is aan de prosumenten, de consumenten die ook producenten kunnen worden. Als ze een tekort hebben, kunnen ze stroom van het net afnemen. Als ze een overschot hebben, kunnen ze die stroom op het net plaatsen. Het gaat hier als het ware om een internet voor de elektriciteit.

Dit is de vraag die alle maatschappelijke stakeholders in Vlaanderen collectief hebben gesteld. Ik stel vast dat LDD hieraan voorbijgaat. U wilt bij de elektriciteitsnetten van de 19de eeuw blijven. U hoeft die modernisering en die ontwikkelingen niet. Ik laat die uitspraak uiteraard geheel voor uw eigen rekening.

Het beleid dat we nu in Vlaanderen willen voeren, is een beleid dat door alle maatschappelijke actoren in Vlaanderen wordt gevraagd. We zullen niet over een nacht ijs gaan. Pas nadat het pilootproject positief is geëvalueerd, zullen we een beslissing met betrekking tot de volledige uitroiling nemen.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Martens, volgens u is de toekomst aan de consumenten die ook produceren. Wilt u dat ook eens gaan vertellen aan al die mensen die hun energiefactuur amper kunnen betalen? Ik vind dat u op dit vlak eerlijk en sociaal moet zijn.

De heer Bart Martens: We zijn op dit vlak eerlijk en sociaal. We hebben voor de netbeheerders in een heleboel sociale openbaredienstverplichtingen voorzien. Dit moet hen in staat stellen de facturen beter te beheersen. Ik denk hierbij aan de budgetmeters en aan de 100 kilowattuur groene stroom. Ik denk aan de premies voor energiebesparing en aan de gratis energiescans die mensen kunnen krijgen. Al die maatregelen zijn erop gericht gezinnen in staat te stellen hun factuur te beheersen.

Volgens de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) kosten de steunmaatregelen inzake de groene energie, indien het succes van de zonnepanelen even groot blijft als tijdens de voorbije jaren, de netbeheerders in 2010 100 miljoen euro. Dat is 10 percent van het distributienettarief. Dat is minder dan 3 percent van het bedrag op de eindfactuur die de mensen ontvangen.

Wat ons betreft, is de vraag dus niet of hernieuwbare energie op grote schaal zal leiden tot grote commerciële toepassingen. De vraag is of we eigen bedrijven zullen hebben die op die golf mee kunnen. Daarom is het noodzakelijk dat we die technologie, nu ze nog in haar kinderschoenen staat, met voldoende steunmaatregelen ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Mijnheer Martens, u verwijst naar de vele sociale maatregelen die worden genomen om de elektriciteitsrekeningen vlotter te kunnen laten betalen. Ik veronderstel dat dat ook een maatschappelijke kostprijs heeft. Ik zou van u eens willen weten hoeveel dossiers er de laatste tijd zijn geopend bij de lokale adviescommissies (LAC's) en hoeveel er dat 5 jaar geleden waren.

De heer Bart Martens: Er is een duidelijke stijging merkbaar van klanten die gedropt worden door hun commerciële leverancier. Er zijn vandaag zelfs tv-programma's over mensen die spijtig genoeg in schuldenproblemen zitten. Uiteraard is dat een algemeen maatschappelijk probleem dat we het hoofd moeten bieden, maar ik denk eerlijk gezegd dat de netbeheerders daar hun rol in spelen en juist proberen om, via overleg in de LAC's, die mensen uit hun schuldenpiraal te krijgen. In tegenstelling tot andere schulden die die mensen opbouwen bij de aankoop van elektromateriaal en dies meer, wordt er hier op zijn minst voorzien in een methode om te bemiddelen en een schuldenafbetalingsplan op te maken, zodat die mensen niet verder wegzinken in hun miserie, maar net uit hun put kunnen worden gehaald.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Het is natuurlijk een complexe materie, maar ik heb soms het gevoel dat de mensen die daar vooraan staan, de materie nog complexer willen maken dan ze is. Eigenlijk moeten we een evaluatie maken van het subsidiebeleid dat we voeren met betrekking tot de groenestroomcertificaten. Ik heb daar nog geen helder ‘ja’ op gekregen, nog geen bevestiging dat dat inderdaad dringend moeten gebeuren. Dat lijkt mij nochtans echt cruciaal.

Ik hoor wat het systeem nu al kost. Stel dat steeds meer mensen instappen in het systeem van groenestroomcertificaten, is dat dan nog wel betaalbaar voor ons als overheid? Ook dat is een cruciale vraag. We zouden dat moeten promoten, zodat meer mensen kunnen instappen, ook mensen die het financieel moeilijk hebben. Misschien wordt het op termijn financieel interessanter, maar is het dan nog betaalbaar voor de overheid?

U zei daarnet dat die panelen steeds goedkoper worden, mijnheer Martens. Akkoord, maar is de prijs van de groenestroomcertificaten nu al afgestemd op de fabricatieprijs? Volgt u dat nauwkeurig op? Zijn daar tabellen van beschikbaar? Kunnen we dat dan ook meteen maar invoeren?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Ik wil mevrouw De Knop eraan herinneren dat het huidige systeem van groenestroomcertificaten is ontworpen door de vorige Vlaamse Regering, waar Open Vld mee aan participeerde. Maar dat was ze daarnet blijkbaar even vergeten.

De heer Bart Martens: Mevrouw De Knop, het is inderdaad zo dat het decreet voorziet in een afbouw van de subsidie, samen sporend met het goedkoper worden van die panelen, en in een driejaarlijks evaluatiemoment waarop net zal worden gedaan wat u vraagt. Dan zal opnieuw gekeken worden wat de kostprijs is van groene stroom, hoeveel we extra moeten toeleggen om die groene stroom rendabel te maken en in welke mate we de waarde van die stroomcertificaten kunnen afstemmen op die onrendabele top. Dat is perfect zo vastgelegd in het decreet. Ik ga er ook van uit dat de minister daar uitvoering aan zal geven en opnieuw zal bekijken in welke mate hier al dan niet sprake is van oversubsidiëring.

Zeker wat betreft de grote zonneparken van de kmo's, is er al sprake van subsidiëring. Als we de studies van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek mogen geloven, is wat we extra moeten subsidiëren aan dat soort grote zonneparken, veel lager dan wat er momenteel aan steun naartoe gaat. Het is niet onze bedoeling om investeringen van bedrijven minder rendabel te maken dan investeringen van particulieren, maar die oversubsidiëring, die er vandaag ontegensprekelijk is voor die zeer grote zonneparken, moeten we wegwerken, zodat we de kosten voor de consument verder kunnen beperken.

Ik kom tot mijn laatste punt. In de mededeling van Eandis was niet alleen sprake van de meerkost van de zonnepanelen maar ook van de windmolenparken op zee. Ik denk, eerlijk gezegd, dat daar, zoals mevrouw Homans al heeft vermeld, de historische monopolist, Electrabel om hem niet te noemen, ook op zijn verantwoordelijkheid moet worden aangesproken. Iedereen heeft het nu over die 100 miljoen euro die de zonnepanelen ons kosten. Electrabel maakte met de afgeschreven kerncentrales – afgeschreven in de periode vóór de vrijgemaakte markt – een winst van 1,5 miljard euro per jaar! Dat wordt ook doorgerekend in de facturen, mijnheer Penris. Ik vind dat we van de winst die vandaag integraal naar Parijs wordt doorgesluisd, op zijn minst een deel moeten gaan afromen om bijvoorbeeld die windmolenparken op zee mee te financieren zodat de consument dat niet alleen moet betalen via de doorgerekende transportkosten op zijn stroomfactuur. Laat ons die oude technologie laten meebetalen voor de nieuwe technologie. Zo zullen we de kosten kunnen drukken.

Mevrouw Irina De Knop: Uiteraard is er een termijn van 3 jaar. U gaf net aan dat het tegenwoordig veel sneller evolueert, dat de prijzen veel sneller dalen. Minister Van den Bossche is als minister van Energie bij machte om een decreetswijziging voor te stellen.

Telkens opnieuw als sp.a hier in de hoek wordt gedrumd, haalt u er de grote verhalen bij en is het de federale regering die in de fout gegaan is. Wij stellen hier en nu allemaal vragen over een Vlaamse subsidieregeling. We willen dat evalueren. Het hele energiebeleid is uiteraard veel ruimer, maar is nu niet aan de orde. Het valt niet onder onze bevoegdheid.

De heer Bart Martens: De aanleiding van dit debat was de kostprijsverhoging die in de pers is verschenen. Die heeft niet alleen te maken met de Vlaamse groenestroomcertificaten, maar minstens evenzeer met de federale ondersteuningsmaatregelen voor de windmolenparken op zee. Wij vragen u om u niet blind te staren op die 100 miljoen euro in 2010 voor die zonnepanelen. Kijk ook eens naar de 1,5 miljard euro winst die Electrabel met de melkkoeien van de afgeschreven centrales op onze markt maakt. Daar hebben we niets aan voor onze economie. Wij willen ook die middelen aanspreken om de technologie van de toekomst te financieren.

Collega's, het antwoord op dit vraagstuk moet een antwoord zijn van verdere kostenbeheersing en een andere financiering. Het antwoord mag niet zijn dat we het investeringsklimaat voor groene stroom – nu het eindelijk resultaat begint op te leveren – mogen ondergraven. We hebben juist meer investeringen in hernieuwbare energie nodig om die op termijn toegankelijk en betaalbaar te maken voor iedereen. Dat is de enige manier om de gezinnen onafhankelijk te maken van monopolisten, buitenlandse spelers en schaarser wordende, eindige energiebronnen. Juist die afhankelijkheid belooft ons nog veel verdergaande prijsstijgingen dan wat ons nu wordt voorgespiegeld omwille van de steunmaatregelen op het vlak van de hernieuwbare energie.

Kijk naar de Golf van Mexico, naar de rapporten over de beschikbare energievoorraden op wereldvlak, naar de mate waarin het energieverbruik van opkomende economieën zoals India, China en Brazilië aan het stijgen is. De kostprijsverhoging als gevolg daarvan zal veel hoger liggen dan de ondersteunende maatregelen van hernieuwbare energie ons vandaag kosten.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, minister, collega's, we hebben hier nu een uur geluisterd, maar eigenlijk hebben we, dat merkte mevrouw De Knop al op, over de herziening van de groenestroomcertificaten en het beleid gericht op de toekomst, niet zoveel gehoord.

Wat wij allemaal horen, is dat het niet eerlijk meer is, minister. Het is niet eerlijk, niet alleen omwille van het feit en het verhaaltje dat we zien op tv over de buur die moet meebetalen aan het zonnepaneel van een ander. Overheidsmiddelen: als je meer verdient, betaal je ook meer voor de infrastructuur van een weg, daar gaat het niet over.

Wat eigenlijk oneerlijk is, en dat weet u heel goed, want ik heb u daar in de commissie Energie al meermaals op gewezen en ik heb trouwens ook gevraagd of er een hoorzitting kon komen voor het actualiteitsdebat van vandaag, is dat het de bedoeling van de groenestroomcertificaten was om groene stroom in Vlaanderen te promoten. Op een bepaald moment, in 2006, was er een studie van de VITO en werd gezegd dat de productietechnologie voor 1000 kilowattuur energie komende van zonnepanelen, ongeveer 400 à 450 euro kostte. Men is gestart met een systeem dat een goed doel voor ogen had: investeringen aanwakkeren in de groene stroom waarbij men zei dat een stukje moest worden bijgepast voor de energie uit zonnepanelen, omdat die anders niet rendabel was in vergelijking met de gewone elektriciteit.

Welke evolutie merken we nu op? Tussen 2005 en 2010 is de kostprijs voor de zonnepanelen, want de productietechnologie dateert van 2005, enorm gedaald. Dat is de kern van de zaak, maar daarover heeft niemand iets durven zeggen. Het standpunt van Open Vld, dat ik straks zal verkondigen, is misschien een niet zo populair standpunt, maar het is alleszins wel een eerlijk en moedig standpunt. Het kan niet zijn dat de consument moet blijven meebetalen aan de productietechnologie die vandaag dubbel zo rendabel is geworden. Daar draait het allemaal om.

Men heeft op 1 januari 2010 het groenestroomcertificaat al verlaagd van 450 naar 350 euro, maar men merkt dat het een zodanig succes kent dat men op wereldvlak zonnepanelen is beginnen maken, onder meer in China. Ik heb overal rondgevraagd, ook bij mensen in de sector, en het blijkt dat die zonnepanelen vandaag kunnen worden aangekocht voor één derde van de prijs. Eén derde van de prijs heeft tot gevolg dat de productietechnologie per 1000 kilowattuur geen 350 euro meer waard is, maar eigenlijk aan een herevaluatie toe is.

En daarom, minister, menen wij dat u snel moet handelen. U hebt de bui zien hangen en u hebt ook altijd heel voorzichtig geantwoord in de commissie, maar wat ik u een beetje kwalijk neem, is dat u evenwel hebt getalmd. De VREG heeft al aangekondigd dat de subsidies overdreven zijn. Eandis trekt aan de alarmbel en zegt dat het 20 percent van de tarieven zal moeten verhogen via het distributietarief. Van sp.a hoor ik het pleidooi dat de herziening maar voor 2013 is. Als u op korte termijn niet ingrijpt, dan zal de factuur steeds meer oplopen en zal het niet om 20 percent gaan, maar om meer!

Eerlijkheidshalve, mijnheer Martens, ik heb uw visienota gelezen over sp.a en zelfs in deze nota, die u toch ook moet hebben, staat duidelijk dat indien men niet handelt, de kostprijs van het distributietarief van 80 euro naar 240 euro zal gaan.

Minister, ik vind dat dit geen eerlijk verhaal meer is. We moeten dit zeggen aan de bevolking. Heel het systeem van die zonnepanelen is niet langer houdbaar. We vragen aan u en aan de Vlaamse Regering dat u een maatregel zou nemen om vanaf 1 juli de groenestroomcertificaten versneld te verlagen van 350 euro naar 250 euro, en tegen het einde van het jaar nog een keer. We vragen dat omdat we denken dat alle projecten die nu nog lopen, allemaal tevens op het distributietarief zullen komen in de toekomst. Dit is niet eerlijk ten aanzien van de consument omwille van het feit dat de steun voor de productietechnologie, waarvoor de steun was bedoeld en heeft gediend, niet meer nodig is.

Als je zonnepanelen aan een derde van de prijs kunt leggen, moet je je subsidie niet via het distributietarief blijven doorrekenen. Alle grote spelers zeggen zelf dat het systeem om te lachen is. Maar de wetgeving is er. De decreetgever voorziet het. Dus investeren zij.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik vind het moeilijk om in de loop van het spel de spelregels te veranderen. Je hebt met mensen afgesproken wat het scenario is. Om dan versneld af te bouwen, daar zou ik moeite mee hebben.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik begrijp uw opmerking volledig. Zeker als jurist heb ik ook oog voor de rechtszekerheid. Voor wat in het verleden is toegekend, moeten we op de blaren zitten. Maar we mogen onze ogen niet sluiten voor de toekomst, zeker niet een minister van Energie. Ze zegt dat ze haar ogen toedoet tot 2013. Dan komt de herziening van Eandis en verhoogt de factuur met 20 percent. 4 jaar later zal het nog eens worden doorgerekend. Dat is een eerlijk verhaal.

We willen geen heksenjacht. We vragen niet om alle certificaten in te leveren of niets meer te geven voor de investeringen. Wij willen nieuwe maatregelen in de toekomst.

Mevrouw Patricia De Waele: Mijnheer Vandaele, u zegt dat we de spelregels niet kunnen wijzigen tijdens het spel. Hoe is dat dan gebeurd met de renovatiepremie?

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Over de renovatiepremie heb ik ook mijn mening gehad. Daar gaat het nu niet over. Ik waak erover dat de energie in Vlaanderen betaalbaar moet blijven. Dat is een collectieve verantwoordelijkheid. Nu omwille van electorale redenen zeggen dat er niets aan de hand is en de producenten de zwartepiet toespelen is ook niet eerlijk. We hebben juist een splitsing gehad tussen de producenten en de distributeurs. Zij kunnen via de regelgeving de investeringen die moeten gebeuren op het distributietarief doorrekenen. Deze kosten zal de VREG zeker toestaan.

Minister, wilt u het systeem van de groenestroomcertificaten aanpassen? Wij bekennen kleur. Wij willen vanaf 1 juli naar 250 euro en vanaf 1 januari 2011 naar 175 euro. Al het getalm zal enkel de rekening van de consument in de toekomst verhogen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, er is al veel gezegd. Er is in dit debat en in de kranten al veel gesproken over de stijging van de energieprijzen. Het is belangrijk om het tot zijn essentie terug te brengen: het gaat over de stijging van de distributienettarieven. Dat kan 1 tot 1,5 percent zijn.

De aanleiding is een algemene vergadering van Eandis. Waarom heeft Eandis dit op deze manier naar voren gebracht? Stelt men de vraag om een prijsverhoging te doen of wil men een signaal geven aan de politiek? Ik weet het niet.

De oorzaak is het succes van de zonnepanelen en de problematiek van de groenestroomcertificaten. De collega's hebben er al naar verwezen. In maart 2009 heeft het de vorige minister van Energie Crevits bloed, zweet en tranen gekost om het bedrag in dat decreet over de groenestroomcertificaten van 450 naar 350 euro te brengen. Het heeft veel moeite gekost om het systeem uitdovend te maken en de steun per kilowattuur naar beneden te halen.

Want het is onbetaalbaar. En het is ook zo dat een aantal grote projecten die in de steigers stonden – 50 hectare hier en 50 hectare daar – op zich financieel wel interessant zijn, maar gezien de milieudoelstellingen een budgettair zware dobber zijn. Bovendien is er het probleem van de solidarisering, een kwestie waarover we in de vorige legislatuur hebben gedebatteerd.

Uiteindelijk moet de modale consument voor alles opdraaien. In de uiteenzetting van mevrouw Van Volcem zit veel waarheid. Maar als we het systeem zouden afbouwen, dan kan dat enkel voor nieuwe projecten. De rechtszekerheid moet immers gewaarborgd blijven.

Steunend op het Regeerakkoord wil CD&V het debat wat opentrekken. In de totale elektriciteitsfactuur vormen de distributienettarieven, inclusief de openbardienstverplichtingen, ongeveer 15 tot 17 percent. Verschillende collega's zegden het al: het parlement en de regering leggen allerlei zaken op aan de distributienetbeheerders. Op een of andere manier wordt dat doorgeschoven. Men had het over de bobo's en de rijken die alles gratis krijgen, maar ik wil het hele plaatje zien. Er wordt ook gratis kilowattuur geleverd. We hebben daarover al gedebatteerd. Een evaluatie dringt zich misschien op. Misschien moeten de mensen die het echt nodig hebben meer krijgen, en de mensen die het niet nodig hebben, zouden misschien niets meer moeten krijgen. Toen ik nog voorzitter van de commissie Energiearmoede was, werden simulaties uitgevoerd waarbij iedereen won: de prijs per kilowattuur zou zakken, de zwaksten zouden meer krijgen dan vandaag en voor de distributienetbeheerder zou het ook voordeliger worden. Misschien moeten we dat eens goed bekijken.

Wat de toekomst betreft, moeten we het probleem globaal aanpakken. Afgelopen weekend hebt u het nog eens gezegd, en dat is geruststellend: de meerjarentarieven liggen vast tot 2013. Tot dan kan de consument dus geen hinder ondervinden. En we moeten nagaan of nieuwe projecten inzake zonnepanelen nog wel kunnen. De moraal van het verhaal is toch wel dat we niet alles zo maar naar de distributienetbeheerders kunnen doorschuiven. Zoals mevrouw De Knop zei, pleit ik ook voor een globale evaluatie.

Het belangrijkste lijkt me wel te zijn dat het systeem van groenestroomcertificaten uitdovend is. Misschien moeten we daar een datum op plakken, hoewel dat het risico inhoudt dat vlak voor die datum nog zeer veel dossiers worden ingediend. Uit de literatuur weten we ook dat het economisch omslagpunt van de fotovoltaïsche elektriciteit er misschien binnen 10 jaar aankomt. Dat kan budgettair natuurlijk zeer zwaar zijn.

Ook de SERV heeft een evaluatie gevraagd van het geheel, tegen 2012. Dat is belangrijk. We moeten dat in alle rust bekijken, samen met de meerjarentarieven die dus vastliggen tot 2013. Ook de cijfers van Eandis en de marktwerking van de certificaten kunnen tegen het licht worden gehouden. De heer Aviel Verbruggen heeft over dat laatste een aantal waardevolle ideeën geformuleerd.

De kostprijs zou misschien door de grote producenten moeten gedragen worden. Mevrouw Homans had het daarover. Maar over welke wapens beschikken we om te verhinderen dat de grote producenten dat doorschuiven naar de gewone consumenten? Dat moet eens samen met de federale collega's worden bekeken.

Er is ook verwezen naar de aanpassing van de netten voor de decentrale producties. Dat is steeds succesvoller, niet alleen voor zonnepanelen, maar ook voor warmte-krachtkoppeling en biomassa. De investering van 280 miljoen euro zal op de een of andere manier moeten worden verrekend.

Mijnheer Reekmans verwijst naar de slimme meters. Daarvoor komt een kost van 1,5 miljard euro op ons af, maar er zijn ook veel baten. Dit moet allemaal eens samen worden bekeken en geëvalueerd. Ook voor de goede werking van de markt is er meer interconnectie nodig. Groenestroomcertificaten, zonnepanelen, het is veel ruimer dan dat. Ik roep dan ook op om dit op die manier te benaderen. We hebben daarvoor nog wat tijd.

De CD&V-fractie stelt duidelijk dat het potentieel aan hernieuwbare energie maximaal moet worden aangesproken. We zullen altijd ondersteuning nodig hebben om dat te doen. Waarom is zonne-energie populair geworden? Zonder subsidies en ondersteuning zouden we nooit staan waar we vandaag staan. We moeten dit evalueren en downsizen.

Minister, misschien moeten we ook onderzoeken welke maatregelen de grootste toegevoegde waarde hebben voor het milieu, het gezin en de consument. Ik denk dat het niet de zonnepanelen zijn. Isolatie is veel efficiënter. Als we de distributientarieven willen drukken, moeten we alle openbare dienstverplichtingen op een efficiënte manier evalueren en de nodige conclusies durven trekken.

Bepaalde acties hebben een heel hoge kostprijs, maar op het vlak van energie-efficiëntie en zelfs sociaal scoren ze heel laag. Vaak gaat het over goedbedoelde symbooldossiers. We moeten alle heilige huisjes neerhalen en rustig evalueren in het belang van het milieu en van de consument, vooral de zwakste consument. Op die manier kunnen we misschien tot een efficiëntere bijsturing komen. De overheidsmiddelen zijn schaars.

Minister, we hebben enkel gepraat over Eandis. Er is echter nog een andere distributienetbeheerder. Hebt u diezelfde signalen ontvangen van die andere distributienetbeheerder? Het is wellicht interessant om dat te horen. Daarover bestaat ook een benchmark. We moeten goed kijken waarover het gaat.

Minister, u hebt ook een differentiatie aangekondigd inzake de groenestroomcertificaten. U verwees naar de grote projecten. Wat bedoelt u daarmee? In welke mate is een evaluatie van de openbardienstverplichtingen niet dringend? Moet de overheid de prioriteiten niet vastleggen met de nadruk op de grootst toegevoegde waarde op het vlak van het milieu en de zwaksten in deze maatschappij? *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, toen ik de voorbije dagen de reacties las op de aankondiging van Eandis, dan waren er enkele zaken die me stoorden. Ik heb bijvoorbeeld sterk de indruk dat groene stroom steeds meer in een slecht daglicht wordt gesteld. Zonder te denken aan grote complottheorieën, stellen we toch al enkele maanden vast dat er stelselmatig kritiek wordt geuit op hernieuwbare energie. Kritiek op zich is goed, nuttig en nodig, maar stilaan – dat merk je aan die Facebookgroep – wordt ook het fundament van ondersteuning van groene stroom in vraag gesteld, en dat vind ik problematisch.

Dat fundament stelt dat zolang groene stroom duurder is in productie dan vervuulende stroom, er financieel wordt bijgesprongen. Voor alle duidelijkheid: energiebesparing is nog belangrijker dan de productie van hernieuwbare energie, in die zin dat een dak nu goed geïsoleerd moet zijn vooraleer zonne-energie wordt ondersteund. Maar uiteindelijk is het toch perfect verdedigbaar dat we met z'n allen groenestroomproductie stimuleren, net zoals iedereen ook meebetaalt aan andere maatschappelijk belangrijke correcties.

Misschien moet ik ook even in de kantlijn vermelden dat voor kernenergie ook heel wat kosten worden verhaald op de burger. Het is niet altijd even duidelijk waar die zitten, onder andere in de algemene middelen. Ik denk dan aan het Studiecentrum voor Kernenergie.

Minister, ik vrees dat door de berichtgeving van de laatste maanden het draagvlak voor groene stroom aan het afnemen is, terwijl het net alle hens aan dek zou moeten zijn om onze klimaatdoelstellingen te halen, om onze afhankelijkheid van vervuulende fossiele brandstoffen te doen afnemen en ook om groenestroomproductie steeds goedkoper te maken. We zullen dus de keuze moeten maken of we nu echt de kaart willen trekken van groene stroom of niet.

We hebben met een kleine delegatie van dit parlement een bezoek gebracht aan de kerncentrale in Finland. Dat was heel interessant. Ik ben er echter van overtuigd dat dit niet de oplossing is voor het energievraagstuk. De olieramp in de Verenigde Staten illustreert ook wat onze olieafhankelijkheid kan teweegbrengen.

Dat betekent niet dat we groene stroom mogen oversubsidiëren. We zullen moeten bepalen welke groene stroom we sterk willen ondersteunen via de groenestroomcertificaten. Nu worden bijvoorbeeld elektriciteit uit afvalverbranding, bijstook in inefficiënte steenkoolcentrales en centrales op palmolie ondersteund via het systeem van groenestroomcertificaten. Om het systeem betaalbaar te houden, maar ook omwille van ecologische overwegingen en het behouden of versterken van het draagvlak bij de burger, moeten we ook hier keuzes durven maken. Het wordt dus tijd dat we een uitzuivering organiseren van het systeem voor groenestroomcertificaten.

Minister, stilaan verschuift de vraag van 'Zullen we de Europese doelstellingen halen voor hernieuwbare energie tegen 2020?' naar 'Op welke manier zullen we die Europese doelstellingen halen?' Daar zult u de komende weken en maanden uitsluitsel over moeten geven. Ik denk dan aan het nationaal actieplan hernieuwbare energie dat binnenkort moet worden ingediend bij de Europese Commissie.

Tot slot wil ik nog kort iets zeggen over het mattheuseffect en de groenestroomcertificaten. Het is duidelijk dat de wijziging van het subsidiemechanisme voor groene stroom naar een investeringsmechanisme, zoals dat van de groenestroomcertificaten, vooral de goede middenklasse ten goede komt. Vandaar dat we ook moeten inzetten op een derdebetalersstelsel voor onder meer zonnepanelen, zodat de overheid, de netbeheerder of het privébedrijf zonnepanelen financiert of prefinanciert voor mensen die het niet kunnen betalen. Via het uitgespaarde verbruik kunnen de investeringen worden afbetaald.

Minister, de tarieven van de distributienetbeheerders worden vastgelegd voor een periode van 4 jaar. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van de vraag van Eandis om die tarieven aan te passen/te verhogen?

Bent u bereid om de groenestroomcertificaten aan te passen voor afvalverbrandingsovens, steenkoolcentrales met biomassa bijstook of palmoliecentrales? Op welke manier zult u dat doen?

Wanneer komen er volwaardige duurzaamheidscriteria voor biomassa en biogas?

Hoe kan worden vermeden dat Eandis in de toekomst alle noodzakelijke investeringen voor de expansie van groene stroom, zoals de aanpassing van het net tot een smart grid, de

installatie van slimme meters, enzovoort, gaat doorrekenen aan de consument? In welke mate zal een Vlaams energiebedrijf daar een rol in spelen?

Mijn volgende vraag overstijgt de Vlaamse bevoegdheid. Ze is echter wel relevant. Is er met de federale regering overleg geweest of zijn er afspraken gemaakt over de besteding van de middelen van de nucleaire rente? Ik denk dan aan het Fonds voor Hernieuwbare Energie. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Collega's, ik zal beginnen met een aantal zaken duidelijk te stellen. Vlaanderen haalt op dit moment 2,2 percent. 2,2 percent van onze energie is hernieuwbaar. We moeten 13 percent halen. Dat betekent dat we nog een hele weg hebben af te leggen. We willen en moeten die weg afleggen tegen 2020. Dat betekent dus ook dat we het samen eens moeten zijn over een manier om dat te doen. Dat is een engagement en verplichting die we moeten nakomen.

De tweede belangrijke doelstelling voor Vlaanderen is natuurlijk ervoor zorgen dat we ook zo veel mogelijk energie niet nodig hebben. Energie besparen is nog altijd de goedkoopste energie. Verschillende parlementsleden hebben daar ook naar verwezen.

Net zoals andere vormen van energie heeft groene energie een kost. Ik neem het een aantal van de mensen die het woord heb genomen kwalijk dat ze zeggen dat kernenergie geen kost heeft. De kost op de kerncentrales is weliswaar afgeschreven, maar de lusten daarvan liggen niet bij de consument, wel bij Electrabel. Het is misschien wel goedkoop op dat vlak, maar niet voor de consument. Een aantal mensen hebben ook verwezen naar het feit dat er een niet-onbelangrijke kost is voor de berging van kernafval. Die kost is ook verrekend in de stroomfactuur. Vele consumenten weten dat misschien niet, maar dat bedrag wordt betaald via de stroomfactuur. Daar waar het goedkoper had gekund, is de winst voor Electrabel en daar waar er een kost is, betaalt de consument. Ik zeg dat toch maar even omdat men doet alsof kernenergie én goedkoop is voor de consument, én 'schoon'. Dat schone slaat dan wellicht op een aantal andere aspecten dan het geproduceerde afval. Dat moest me toch even van het hart.

Er is ook een kost voor de groene energie. En zoals u allen weet, als iets iets kost, dan moet er ergens geld worden gehaald en verrekend. Soms doet men dat via de algemene middelen, die we innen via de belastingen. Soms gebeurt dat door iets te verrekenen in een tarief. Voor energie is het logisch om dat te doen via een tarief, omdat er op die manier een stimulans is om zuinig om te springen met een schaars product. Dat is niet onbelangrijk.

Wat ook belangrijk is, is dat we elke vorm van energiearmoede tegengaan. Ook daarover heeft men het gehad. We moeten ervoor zorgen dat iedereen zich voldoende kan bevoorraden met energie. Maar dat is een doelstelling naast die andere, namelijk ervoor zorgen dat we allemaal zo zuinig mogelijk omspringen met energie.

Men heeft me ook gevraagd om een aantal cijfers te checken. Ik moet toch zeggen dat ik ietwat verbaasd was over de aangehaalde percentages. De stroomprijs wordt voor één derde bepaald door het distributienetwerk. Dat betekent dus dat als er al een vraag is van Eandis, en op die vraag heeft de CREG nog niet geantwoord, voor een toelating om de tarieven te laten stijgen met 20 percent, dan gaat het niet om 20 percent op uw factuur. Want zo werd dat wel uitgelegd. Dat betekent 20 percent op het tarief van de DNB, zijnde Eandis. Dat betekent één derde van dat effect op uw eindfactuur. En dan moet de CREG die verhoging nog toestaan. Of de CREG die verhoging toestaat, is momenteel niet duidelijk. Er zijn meerjarentarieven afgesproken. Eandis stelt dat ze niet echt rekening heeft gehouden met het succes van de zonnepanelen en dat ze sneller door wil verrekenen.

Het is misschien logischer om juist te kunnen uitrekenen wat iets kost en om grote schokeffecten in de prijs te vermijden. Maar daarnaast is het ook zo dat de prijs vastligt en dat

Eandis niet zomaar kan vragen aan de CREG of dat ze daar kan afdwingen om die prijs te mogen doorrekenen. Ik heb dat ook heel duidelijk gezegd.

De tarieven zijn natuurlijk een federale bevoegdheid. Het zou beter zijn mochten we met een homogener pakket aan het werk kunnen, maar dat is helaas niet het geval. Of de verhoging oorbaar is, moet worden beoordeeld door de CREG.

Mij is opgevallen dat Infrac met heel andere informatie komt. Infrac zegt me dat het de tarieven niet moet verhogen. Het kent ook een stijgend succes van zonnepanelen en een verhoging van de uitgekeerde groenestroomcertificaten. Op een jaar tijd gingen de uitgekeerde certificaten van 8 miljoen euro naar 22 miljoen euro. Infrac zegt dat het niet nodig is om die kosten nu door te rekenen en het hoeft die achteraf ook niet te compenseren, want het budget van Infrac is in orde. Men heeft bespaard op onder andere operationele kosten.

Het is belangrijk om dat te vermelden omdat dat toch een heel ander geluid is bij deze distributienetbeheerder. We moeten alles eens naast elkaar leggen en bekijken hoe het komt dat de ene zo een verhoging ambieert en de andere zegt dat dat niet nodig is. Dat verdient een nadere studie van de boekhoudingen. Ik stel voor om dat in alle rust eens te bekijken want ik heb daar zelf ook een aantal vragen bij.

Het aandeel van de totale elektriciteitsfactuur was in 2009 1,4 percent voor wat betreft groene energie. Bij ongewijzigd beleid en op het jaar dat het het allerduurste wordt, namelijk in 2018, zal maximaal het aandeel van de elektriciteitsfactuur 4 tot 7 percent bedragen voor de groenestroomopwekking. Dat zegt de VREG. Dat zijn heel andere cijfers, maar we mogen ervan uitgaan dat ze kloppen.

Het succes van de zonnepanelen is inderdaad groot. Bij Infrac is er een stijging van 8 miljoen euro naar 22 miljoen en bij Eandis is er een stijging 31 miljoen naar 110 miljoen. Dat is grofweg een verdrievoudiging van de cijfers.

Als dat onmiddellijk zou worden aangerekend – maar daarvoor moet Eandis toestemming hebben en Infrac vraagt niet eens om dat te mogen doorrekenen –, dan nog zou dat een stijging van 5 percent op de factuur betekenen. Ik heb geprobeerd te begrijpen hoe men aan die hallucinante cijfers komt. Sommigen zeggen zelfs dat er een meerkost zou zijn van 50 percent. Ik heb dat niet kunnen reconstrueren op basis van de cijfers van de VREG. Ik geef grif toe dat het hoge cijfers zijn. Ik wil u ook even meegeven – want sommigen van u hebben ernaar verwezen – dat er andere betalingen zijn die gebeuren door Eandis. Ik heb het meest recente cijfer van uitbetaalde dividenden, namelijk van 2008. Dan bedroeg het dividend dat Eandis aan Electrabel heeft uitgekeerd, 72,5 miljoen euro. In datzelfde jaar bedroeg de uitgave aan groenestroomcertificaten 6,7 miljoen euro. We moeten de dingen in het juiste perspectief zien. Er zijn grote bedragen, maar er zijn nog een aantal andere grote bedragen en daar heb ik Eandis niet over horen klagen. Dat moet me ook even van het hart in dit debat.

Waar we investeren in decentrale productie, zal onze afhankelijkheid van een aantal producenten, ik bedoel degene die het monopolie in handen heeft, verminderen. Het belang dat Electrabel in dezen heeft, is helemaal anders dan het maatschappelijke belang.

Ik ben het eens met een aantal mensen die zeggen dat de doelmatigheid voorop moet staan als het gaat over een subsidiëringsbeleid om groene stroom te stimuleren. Ja, we moeten stimuleren, maar dat moet ook doelmatig gebeuren. We weten dat technologieën snel veranderen en de kostprijs ervan ook. Er kunnen nieuwe fiscale maatregelen zijn. Er zijn ook andere randfactoren waardoor het opportuun is om die maatregelen vaak te evalueren.

Men vraagt me om erover na te denken om de evaluatie vervroegd te doen. Normaal is die gepland in 2012. Ik wil dat voor een aantal aspecten absoluut doen. Er is geen reden waarom we dat niet kunnen bekijken. Het spreekt voor zich dat we de data zoals voorgesteld in het decreet, aanhouden, namelijk om de 3 jaar een evaluatie. Als er een specifieke maat-

schappelijke aanleiding is om een aantal aspecten eerder te bekijken, dan kunnen we dat doen, maar voor alle duidelijkheid, zonder aan onze grote algemene doelstelling te raken, zijnde het bereiken van 13 percent hernieuwbare energie.

Wat kunnen we zoal onderzoeken? Er zijn een aantal suggesties geweest. Wat zonne-energie betreft, kunnen we een aantal aspecten evalueren. Er werd me gezegd dat ik eens het financieel rendement onder de loep moet nemen. Ik ben het ermee eens dat dit een degelijk en goed rendement moet zijn. Het moet ook niet overdreven zijn. Een degelijk en goed rendement moet volstaan.

Daarvoor moeten we twee dingen bekijken. Er is de minimumprijs van de certificaten, die nu inderdaad van 450 naar 350 euro is verlaagd. Die moeten we bekijken. Nu is voorzien in een degressiviteit in de tijd. We moeten bekijken of het zinvol is om te voorzien in een degressiviteit naargelang de grootte, de oppervlakte van een installatie. Mevrouw Homans, dat betekent niet noodzakelijk dat, hoe groter het bedrijf is, hoe meer we dit degressief zullen toepassen. Het gaat echt over de grootte van de installaties, ongeacht wie die installatie heeft geplaatst.

Laat me duidelijk zijn: ik viseer in dezen niet de bedrijven, al is het vaak zo dat vooral bedrijven zich kunnen veroorloven om dergelijke mega-installaties te zetten. Zoals u echter zegt, kunnen dat net zo goed intercommunales zijn. Dat spreekt vanzelf.

Er zijn ook vragen geweest om een en ander uit te zuiveren. Mijnheer Sanctorum, ik ben het met u eens dat we onder meer de bijstook van biomassa en de verbranding van restafval eens moeten bekijken. We moeten er allemaal over waken dat we reële groene stroom subsidiëren. Ook moeten we, waar de investering klein is in verhouding tot de subsidiëring, zoals bij de bijstook, dat durven bekijken. Daar hebt u een punt.

Een aantal technologieën zijn vandaag niet in de regeling opgenomen, zoals voorvergistings gecombineerd met compostering. Misschien is het interessant om die steun ter zake eens te bekijken. Die is erg gering.

Ik ben dus bereid om een aantal dingen te bekijken. Een aantal maatregelen kunnen eventueel een milderend effect hebben op de prijs, maar ik zal u niets wijsmaken: groene stroom heeft een kostprijs, net als elke manier van stroom opwekken. Alleen denk ik dat, niet enkel om milieuredenen, maar ook omwille van de onafhankelijkheid qua energiebevoorrading, het interessant is en noodzakelijk blijft te investeren in die decentrale productie, in die groene energie.

Er moet dus aan die randvoorwaarden worden voldaan van een toename van decentrale en kleinschalige productie. Ik geloof daar echt in, net als deze regering. We moeten een mix van hernieuwbare energiebronnen hebben, een duidelijke en haalbare tijdshorizon en een draagvlak bij de sector. Als daaraan wordt voldaan, dan kunnen we een aantal maatregelen nemen, zonder aan de rechtszekerheid voor investeerders te tornen, want dat is natuurlijk belangrijk.

Ik ben het niet eens met Open Vld dat we over 7 weken al de prijzen van de certificaten met 100 euro moeten doen dalen, en nog een aantal maanden nog eens met 75 euro. Toen het ging over de renovatiepremie, heeft de regering het verwijt gekregen dat de aanpassing te snel is gevolgd op de beslissing. Ik heb toen gezegd dat de budgettaire context ons daartoe verplichtte. U weet: daar gaat het ook om het geld van de mensen. Mevrouw Van Volcem, als u iets bestelt met belastinggeld, dan haalt u dat ook weg bij de mensen. Misschien heb ik bijvoorbeeld uw renovatie wel betaald. Dat kan. Of uw buurvrouw heeft misschien uw renovatie betaald. Ook dat gebeurt immers met algemene middelen. Als u dus rechtszekerheid vraagt met betrekking tot het ene, kunt u misschien ook consequent zijn wat het andere betreft.

Momenteel staan een aantal projecten op stapel. Ik zal niet degene zijn die nu gaat zeggen aan al die mensen en kmo's die iets hebben gepland en besteld en dat over een paar weken of maanden geïnstalleerd willen zien, dat het me spijt, maar dat we de regels helemaal hebben veranderd. Neen, we zullen bekijken welke bijstellingen er kunnen gebeuren, maar ik zal niet alles en iedereen in de rechtsonzekerheid onderdompelen. We moeten nu, op korte termijn beslissen, om op middellange termijn een belangrijk effect te hebben en te voorkomen dat de stroomprijs op lange termijn te veel zou stijgen, omwille van een ondoelmatige subsidiëring. Dat wil ik niet op mijn geweten hebben. Laten we dat alstublieft niet doen als een kip zonder kop, en daarmee bedoel ik niemand in het bijzonder. Laten we dat rustig doen, en op een redelijke manier. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Peter Reekmans: Minister, met wat u vandaag hebt verteld, weet ik eigenlijk niets nieuws, buiten datgene dat ik verleden week in de krant heb gelezen. Ik heb hier enkele dingen aangehaald. Sommige leden vinden dat ik alles op één hoopje gooi.

In deze tijden van crisis hebben heel veel mensen het moeilijk om hun facturen te betalen. Bovendien weten we – u hebt er zelf nooit op kunnen antwoorden omdat u in bevallingsverlof was, maar minister Lieten heeft geantwoord – dat we in een land leven waar van streek tot streek en van intercommunale tot intercommunale een andere distributiekost wordt aangerekend. In uw eigen streek zijn er verschillen tot 75 euro per gezin, gewoon om elektriciteit in uw stopcontact te krijgen. Als u dat nog niet kunt gelijkschakelen, dan hou ik mijn hart vast voor wat er nu op ons afkomt. U kunt natuurlijk zeggen dat Infrac van de heer Stevaert geen problemen heeft – het zou me verbazen mochten er wel zijn. Ik denk dat Eandis ons een eerlijk en correct beeld geeft.

De heer Martens zei dat de uitrol van de slimme meters nog niet zeker is. Eén ding is wel zeker: Eandis gaat 1,5 miljard euro investeren om 5 miljoen slimme meters te plaatsen. Dat is de intentie van Eandis. Ook dat zal betaald moeten worden. Waar gaan we de middelen halen om in 2018 Electrabel uit te kopen uit Eandis? Wie gaat dit betalen?

U hebt veel verteld, maar ik heb nergens gehoord hoe u de factuur stabiel gaat houden. Ik hou mijn hart vast voor hoever de energieprijs nog uit de pan zal swingen.

De heer Jan Penris: Ik heb het antwoord van de minister beluisterd en ik heb nog drie kleine opmerkingen.

Minister, ik heb u een beetje – schamper is misschien een zwaar woord – cynisch horen doen over die 'schone' kernenergie. U wijst ons terecht op het feit dat er natuurlijk het probleem is van het kernafval. Maar ik wil u er toch op wijzen dat het leren omgaan met dat afval een meerwaarde betekent voor onze Vlaamse kenniseconomie. Wij hebben wat dat betreft heel wat ervaring. Wij weten ook hoe we met die dingen moeten omgaan. Wij weten ook hoe we onze centrales veilig kunnen en moeten bouwen. Ik zou daar niet schamper en niet cynisch over doen, want voor Vlaanderen is dat een niet onbelangrijk element in, wat ik noem, de kenniseconomie.

U hebt een punt, op voorzet van de heer Decaluwe, als u zegt dat Infrac en Eandis totaal andere cijfers brengen. Ik kan er een aantal redenen voor bedenken: het consumentenprofiel kan verschillend zijn, Infrac heeft 110 gemeenten, Eandis heeft er wel wat meer, maar ook het budgettaire beleid van de firma's kan verschillend zijn. Misschien is Eandis iets voorzichtiger bij het aanleggen van reserves dan Infrac. Ik weet dat niet, maar u hebt gelijk dat we dat zouden moeten weten. Voormalig minister Marino Keulen had een slagzinnetje: 'Met en weten.' Ik denk dat we dat hier ook moeten doen en dat we daaruit kunnen leren waarom de twee maatschappijen zo verschillend zijn.

Minister, u geeft toe dat groene stroom zijn kost heeft, maar u vindt het dat waard omdat we zo onafhankelijkheid verwerven van de monopolisten of bijna-monopolisten uit deze regio. U hebt daar een punt. Ik wil ook van dat monopolie of dat bijna-monopolie af. Ik ga niet zover

als onze voorzitter, die in de vorige legislatuur de mensen van Electrabel ‘gangsters’ noemde, maar ik heb het met die maatschappij ook niet gemakkelijk, dat mag u gerust weten.

Het antwoord dat ik vandaag heb proberen te suggereren, is het volgende: plaats naast de centrales van die monopolist eigen centrales en gebruik de infrastructuur die er nu is, zodat er geen meerkost moet worden aangerekend aan de consument voor het ombouwen van de verdeelinfrastructuur, wat u van plan bent. Inderdaad, groene energie heeft een meerkost, maar het ombouwen van de verdeelinfrastructuur heeft ook nog eens een meerkost, en op het einde van de rit vrees ik dat de energiefactuur onbetaalbaar zal worden.

Maar over dit zullen wij van mening blijven verschillen. Uit de confrontatie der ideeën kan alleen maar meer licht komen.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, ik wou nog even reageren op twee puntjes van de heer Reekmans.

Hij komt nog eens terug op de verschillen in distributietarieven in de verschillende distributienetzones. Ik vind het merkwaardig dat collega Reekmans als heraut van de vrije markt daar een probleem van maakt. Ook de kostprijs van bouwgrond verschilt overal. Het is zo dat de kosten van de distributienettarieven de reële kosten van de netten in die gebieden weerspiegelt.

Zolang dat het geval blijft, zolang de netbeheerder niet wordt toegestaan om superwinsten te maken en zolang de kostprijs gereguleerd blijft en een afspiegeling is van de reële kosten, zal dat ook zo blijven.

Mijnheer Reekmans, u zegt dat die slimme netten al allemaal beslist zijn en dat de 1,5 miljard euro al bijna is uitgegeven. Ik heb u daarnet proberen duidelijk te maken dat dat niet zo is. Er is nu een proefproject van vierduizend meters. Volgend jaar komt er een van veertigduizend meters. Pas dan zal de go/no-gobeslissing worden genomen over het al dan niet uitrollen van dat systeem over heel Vlaanderen. Dat zal alleen maar gebeuren als de evaluatie positief is, als de maatschappelijke baten veel hoger zijn dan de investeringskost.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, met uw opmerking over de renovatiepremie bent u niet consequent. U hebt meteen een nieuwe renovatie ingevoerd zonder één dag overgangsregeling, en u hebt daarbij uw communicatie zeer tendentius gevoerd. U zei dat marmeren faience en dergelijke moesten verdwijnen. Ik heb uw tendentieuze communicatie aangeklaagd, en ook het feit dat er totaal geen overgangsmaatregel was. Wij stellen een overgangsmaatregel voor, een die alleen in de toekomst van toepassing is.

Bovendien is uw communicatie over het feit dat Eandis die kosten niet zal mogen doorrekenen op dat distributietarief niet juist. U zei dat zij dat niet mogen doorrekenen, dat zij dat pas in 2013 voor het eerst zullen mogen doorrekenen. Aan de ene zijde heb je een opsplitsing tussen beheersbare en niet-beheersbare kosten, maar de niet-beheersbare of voorziene kosten kunnen zij wel effectief doorrekenen vanaf 2013. Dat wil ik hier nog eens onder de aandacht brengen. Het heeft totaal geen nut om tot 2013 de ogen te sluiten.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik vind het alvast heel positief dat u daarnet zei dat u het systeem van de groenestroomcertificaten voor afvalverbranding en biomassa-bijstook wilt herzien. Kunt u een tipje van de sluier oplichten? Misschien kunt u vertellen wat u precies van plan bent? Misschien kunt u een tijdslijn geven?

U haalde daarnet het cijfer van 5 percent aan. Dat is iets totaal anders dan wat Eandis heeft gesteld. Ik stel mij vragen bij dat grote verschil. Betekent het dat Eandis aan stemmingmakerij heeft gedaan? Wat is dan de agenda van die stemmingmakerij?

U bent niet dieper ingegaan op het Vlaams energiebedrijf. Ik weet dat dat niet uw bevoegdheid is. De bevoegde minister is net aangekomen. Zal dat Vlaams energiebedrijf een

belangrijke rol spelen bij het uitwerken van het systeem van de ‘smart grids and smart metering’? Of zal het enkel gaan over kapitaalinjecties in een aantal groene-energiebedrijven?

U hebt ook niets meer gezegd over de nucleaire rente. Misschien kunt u zeggen of er afspraken zijn met de federale overheid?

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Van Volcem, ik had niet de indruk dat ik in mijn antwoord mijn ogen aan het sluiten was. Ik heb u zelfs gezegd dat we vervroegd zullen evalueren. Ik heb alleen gezegd dat we dat niet gaan doen als een kip zonder kop. Ik weet niet wat u nu nog wilt horen. Ik heb erkend dat wij eventueel maatregelen kunnen nemen. Ik heb er zelfs een aantal opgesomd. Ik begrijp uw kritiek niet.

Ik heb ook gezegd dat Eandis niet zomaar zelf kan beslissen om de factuur met 20 percent te verhogen. De CREG zal daarover beslissen. Dat is de federale regulator. Ik kan die tarieven niet bepalen. Ik weet wel dat Vlaanderen een indirecte impact heeft op die tarieven omdat wij regelgeving maken en zeggen aan de distributienetbeheerders dat zij verplicht zijn om bepaalde certificaten uit te betalen die zij op hun beurt als kost kunnen doorrekenen als de CREG dat goedkeurt.

Ik ben ervan overtuigd dat we een indirect effect op de prijs kunnen hebben. Alle bevoegdheden inzake de tarieven bevinden zich echter bij de federale overheid en bij de regulator. Eandis kan die beslissing niet zomaar nemen. Dat is wat Eandis heeft gecommuniceerd. Het zou om een verhoging van de stroomfactuur gaan en iedereen zou 20 percent meer moeten betalen. Dat lijkt me veeleer een onvoorzichtige communicatie. Eandis had kunnen verklaren dat de meerkost van de groene energieproductie ergens moet worden verhaald. In dat geval was de communicatie allicht evenwichtiger verlopen. Volgens mij is hierover minstens onvoorzichtig gecommuniceerd.

De heer Penris heeft nog een vraag over de meerwaarde van onze kenniseconomie gesteld. De nucleaire centrales zetten ongetwijfeld een aantal onderzoekers aan het werk. Ik ga er echter van uit dat de groene economie voor onze export en voor onze economie een veelvoud aan investeringen inhoudt van wat de onderzoekers in kernenergie op dit vlak betekenen. Indien we het over de impact op onze economie hebben, kunnen we de cijfers van de groene economie met grote fierheid naast de cijfers van de heer Penris leggen.

Mijnheer Reekmans, er is nog niet beslist overal slimme meters te plaatsen. Momenteel loopt een proefproject in twee tijden. De Vlaamse Regering wil hierover niet zomaar een beslissing nemen. We willen zien wat de concrete voordelen van een dergelijk systeem zijn. Op basis van die voordelen zullen we zorgvuldig afwegen of we hier al dan niet mee voortgaan en of we al dan niet tot een algemene uitroiling zullen overgaan. Dit is ook de reden waarom we die proefprojecten hebben opgezet. We moeten weten of dit technisch kan werken. We moeten de impact op de maatschappij en op de consument kennen. Beide proefprojecten zullen tussentijds tweemaal worden geëvalueerd.

De voorzitter: Minister, de heer Reekmans zou graag het woord nemen. Ik stel voor dat u eerst uitspreekt. Elke keer iemand zijn naam uitspreekt, gaat zijn vinger automatisch de hoogte in. Het lijkt op de hond van Pavlov.

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Sanctorum, u hebt me gevraagd een aantal tipjes van de sluiers op te lichten. Minister Lieten kan allicht een aantal van die tipjes oplichten. Misschien moet u haar hierover eens een paar vragen stellen. Wat de andere tipjes van de sluiers betreft, wil ik eerst overleg plegen met de overige leden van de Vlaamse Regering. We moeten nagaan welke maatregelen we precies op welke termijn kunnen nemen. Ik verwacht tevens een aantal rapporten van de administratie en van de sector. Ik ben bereid alle cijfers in die rapporten met u in de commissie te bespreken. Over de maatregelen kan ik op dit ogenblik nog niet gedetailleerder zijn. Over de nucleaire rente heb ik in elk geval geen afspraken gemaakt.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, ik moet u tegenspreken. Ik reageer niet continu. In dat geval zou u volgens mij trouwens gestresseerd geraken.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, u weet niet of ik al niet gestresseerd ben.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, ik ga ervan uit dat u de rust zelve bent.

Minister, als het over de kosten gaat, blijft u een bocht nemen. U weet nochtans dat die kosten op ons afkomen. U kunt niet verkondigen dat u steeds meer in zonnepanelen wilt investeren zonder ook slimme meters te plaatsen. Vroeg of laat moeten die slimme meters er komen. We kunnen de consument niet zonder meters laten produceren. Die productie moet worden gemeten. U weet maar al te goed dat dit moet worden ingevoerd.

Er zijn proefprojecten. Ik stel u enkel een duidelijke vraag. Er komen twee belangrijke kosten op ons af. Iemand zal de uitroiling van de slimme meters na de proefprojecten moeten betalen. Ik vraag u wie dat zal zijn. In 2018 moet Eandis Electrabel uitkopen. Dat zal 1 miljard euro kosten. Wie zal dat betalen? Dat zijn concrete vragen. Indien u hier vandaag geen antwoord op kunt geven, wachten ons nog heel hoge energiefacturen.

Minister Freya Van den Bossche: Algemeen gezien, zijn er twee manieren om een kost door te trekken. We kunnen dit met de algemene middelen betalen. Daarvoor moeten we belastingen innen. We kunnen dit in het tarief voor het gebruikte product verrekenen. Dat zijn de twee mogelijkheden. We zullen daarover nog een beslissing nemen.

De heer Peter Reekmans: Minister, blijkbaar hebt u hier nog geen visie op. Dat is een heel sterk beleid.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door Groen!, door het Vlaams Belang, door Lijst Dedecker, door Open Vld en door de meerderheid werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk om 18.45 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daar straks over uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het akkoord binnen de regering rond de visienota kinderopvang als aanloop naar het kaderdecreet ter zake

ACTUELE VRAAG van de heer Tom Dehaene tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de visienota voor het kaderdecreet inzake kinderopvang

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Minister, het is de derde keer in 4 maanden tijd dat ik hier sta om u in de plenaire vergadering via een actuele vraag te bevragen over de stand van zaken in het kaderdecreet Kinderopvang. Voor de derde keer op rij gebeurt dat naar aanleiding van artikelen die we in de media moeten lezen. Ik vind dat niet zo leuk. Wij hebben tot op heden nog altijd geen enkel document gezien in dit parlement, laat staan dat we het al besproken zouden hebben.

Vrijdag laatstleden was het opnieuw raak. De heer Crombez kon blijkbaar niet weerstaan aan de drang om in de pers een aantal krachtlijnen uit de doeken te doen van de visienota die

voorafgaand aan het kaderdecreet zou worden voorgelegd. Die visienota moest bovendien nog diezelfde dag door uzelf aan de ministerraad ter goedkeuring worden voorgelegd, weliswaar zonder dat ze daar geagendeerd stond. Sta mij toe te zeggen dat dat toch wel heel raar is. U kon dan ook niet anders dan op het einde van de dag zelf te communiceren, kwestie van de heer Crombez niet met alle aandacht te laten lopen.

Los van de stijl, heb ik ook inhoudelijk een aantal opmerkingen. Ik vind het een beetje ongelukkig dat u nu bij de ouders de verwachting creëert alsof er plots geen problemen meer zullen zijn op de dag dat het kaderdecreet er ligt, en dat de ouders dankzij de 10.000 bijkomende plaatsen binnen de 3 maanden gegarandeerd een plaats zullen krijgen. Eén ding wordt er wel niet bij gezegd, namelijk dat die bijkomende 10.000 plaatsen pas tegen 2020 zouden worden gerealiseerd. Er zal met andere woorden 10 jaar overheen gaan om die 10.000 plaatsen te creëren.

Ik wil in de marge even meegeven, minister, dat er in de vorige legislatuur 11.000 plaatsen zijn bijgekomen dankzij de zelfstandige kinderopvanginitiatieven.

In de visienota wordt ook gewag gemaakt van het feit dat de lokale besturen die loketfunctie zullen moeten verzorgen en bemannen of bevrouwen. Dat is weer een bijkomende structuur en een bijkomende administratie. Dat zal weer allemaal moeten worden gedragen door de lokale besturen. Ik dacht dat we met z'n allen een pleidooi hielden voor vereenvoudiging en minder bureaucratie. Waarom niet sneller en meer plaatsen creëren door een betere ondersteuning en inbreng voor de zelfstandigen, zodat we vrij snel over al die plaatsen kunnen beschikken?

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Voorzitter, minister, dames en heren, ik ben ook geschrokken van de berichten in de pers op de dag dat de regering de nota moest bespreken. Ik las titels als 'Overheid zorgt zelf voor opvang voor uw kind' en 'Overheid garandeert opvang voor elk kind: 25.000 extra plaatsen'. Ik was nog niet lang terug in het land en ik dacht even dat ik geen Nederlands meer verstond.

Ik wist uiteraard dat er gewerkt werd aan een nota die als basis zou dienen voor het uiteindelijke kaderdecreet. Ik kon me niet herinneren dat die zaken in de nota zouden worden opgenomen.

Minister, wat heeft die Vlaamse Regering nu juist beslist? Komt er een absoluut recht voor kinderopvang voor alle kinderen onder 3 jaar?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik zet alles even op een rij. De Vlaamse Regering heeft een akkoord gesloten over de principes voor de opbouw van dat kaderdecreet. Die visie van de regering werd voor advies voorgelegd aan het Raadgevend Comité, de Strategische Adviesraad en dergelijke. We wachten op hun reacties.

Als de tekst uiteindelijk geformaliseerd wordt in een decreet en een budgettair traject krijgt, willen we tegen 2016 die 10.000 plaatsen realiseren. Dat zijn de normen uit het Pact 2020. Op termijn willen we dat groepad voortzetten.

– *De heer Carl Decaluwe, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Het groepad moet er uiteindelijk voor zorgen dat de ouders redelijk gerust kunnen zijn dat ze binnen een redelijke termijn en in de eigen regio een opvangplaats vinden. Dat is de ambitie. Ik heb dat zeer goed gecommuniceerd: als we dat willen vertalen in een recht, moeten we in de eerste plaats een groepad uittekenen. Ik ben absoluut geen naïeveling. Ik geloof niet dat de rechten die we in een wet inschrijven vanzelf worden gerealiseerd op het terrein. Zo gaat dat niet. Als we ouders garanties willen bieden, moeten we een kaderdecreet maken, een vergunningstelsel en een groeitraject van capaciteit. Ik heb er nooit een geheim van

gemaakt dat dat jaren in beslag zou kunnen nemen. Het is in ieder geval de bedoeling dat ouders daar extra op kunnen vertrouwen, alleen zal dat enkele randvoorwaarden vergen die wij moeten invullen.

Het plan richt zich uiteraard naar alle vormen van kinderopvang, en gaat uit van het idee dat we een vergunningenstelsel nodig hebben waarmee we de kwaliteit, capaciteit en betaalbaarheid op een goede manier kunnen regelen.

Ik ben verbaasd door de suggestie dat het probleem van een tekort aan plaatsen – ik hoop dat u kwaliteitsvolle plaatsen bedoelt – zou kunnen worden opgelost door binnen de huidige regelgeving ongebreideld verder te groeien. Iedereen in dit parlement heeft mij er herhaaldelijk – naar aanleiding van incidenten – op gewezen dat er problemen zijn met de kwaliteit en dat er een systeem moet komen om garanties in te bouwen.

We moeten dus naar een vergunningenstelsel gaan dat voor alle initiatiefnemers van toepassing is. We moeten naar een uniforme manier van financieren. De ‘inkomensgerelateerdheid’ moet haar plaats krijgen. We moeten dat met een groeipad inzake capaciteit doen, mevrouw Van der Borght. We zullen daarbij ook het statuut van de onthaalouders betrekken, dat zal u niet verbazen. Het feit dat een aantal initiatieven onder een ander paritair comité ressorteren maakt tevens deel uit van de budgettaire context waarin we dat moeten realiseren. Dat ligt op de tafel. Als we de nodige adviezen hebben, zal de regering daaromtrent een standpunt innemen en een decretale tekst schrijven.

Mevrouw Vera Van der Borght: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Het is enigszins genuanceerd. Net als de heer Dehaene was ik geschrokken van die krantenkoppen. We hebben na de bespreking van uw beleidsnota en de begrotingsbesprekingen ook de regelgevende agenda gezien. Daarin stond heel duidelijk dat u dit jaar het kaderdecreet zou voorbereiden, dat het in 2011 klaar zou zijn. In de krantenartikels van vorige vrijdag stond enkele keren ‘2012’.

De VVSG sprak ervan dat we het kaderdecreet en de uitvoeringsbesluiten binnenkort mogen verwachten.

Wat mij vandaag interesseert, is exact wanneer we het kaderdecreet mogen verwachten. Dat we al meerdere keren stukjes ervan via de pers hebben vernomen, heeft tot gevolg dat we de discussie ook altijd in stukjes voeren. U verwees terecht naar de hoorzitting over het statuut van de onthaalouders, maar daar zijn we ook nog niet uit, want die hoorzitting heeft heel wat teweeg gebracht.

Ik vind dat we de discussie in haar totaliteit moeten voeren en liefst in het parlement. Op basis van een ontwerp kunnen we een aantal hoorzittingen houden zodat we een goed kaderdecreet kunnen maken, maar voor we hoorzittingen kunnen houden, moeten we eerst kunnen beschikken over een document om op basis daarvan inhoudelijk te discuten.

Graag kreeg ik van u duidelijkheid over de timing: wanneer kunnen we het kaderdecreet verwachten?

De heer Tom Dehaene: Minister, ik dank u voor uw antwoord en verduidelijking. Het is belangrijk dat we de mensen geen valse verwachtingen geven. Het is ook belangrijk dat u zegt dat er niet alleen geld nodig zal zijn voor de uitbreiding, maar ook voor het hele kader, waar misschien nieuwe zaken instaan. Dat is een belangrijk signaal, want de hele sector riep en roept nog steeds om een nieuw kaderdecreet en ik ben blij dat we er eindelijk werk van maken, zoals u al had aangekondigd in uw beleidsnota.

Ik ga ervan uit dat we de visienota, nadat die van het raadgevend comité terug naar de regering zal gaan, uitvoerig kunnen bespreken in de commissie zodat we niet moeten wachten op het kaderdecreet maar we onze bedenkingen al kunnen formuleren, waarmee we dan rekening kunnen houden bij het uiteindelijke decreet.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, minister, ik wil me graag aansluiten bij deze vraag naar aanleiding van de principenota die blijkbaar vorige vrijdag werd goedgekeurd. Net zoals de heer Dehaene was ik toch ook verwonderd bij het lezen van de krantentitels, want ze spraken boekdelen en hebben de ongelooflijke verwachting gecreëerd dat in de toekomst alle problemen opgelost zullen zijn. Als we dit van naderbij bekijken, zien we dat de oplossing zeker nog niet voor morgen is. Ouders die vandaag op de wachtlijst staan, hebben absoluut geen boodschap aan deze nota. Of sterker gezegd: de artikelen die erover verschenen zijn en de communicatie die erover is gebeurd, hebben valse hoop gecreëerd.

Ik durf erop aan te dringen, minister – en ik richt me onmiddellijk ook tot de voorzitter –, om voorafgaand aan het ontwerp van decreet te komen tot een evenwichtig debat in de commissie, uiteraard nadat u alle adviezen hebt ingewonnen, rekening houdend met alle aspecten van dit zeer ingewikkelde dossier over onder andere de zelfstandige opvang en de gesubsidieerde opvang, maar zeker, en niet in de laatste plaats, over het statuut van de onthaalouders, want daarover heeft zowel deze Vlaamse Regering als de federale regering reeds jaren hoop gecreëerd, hoop die nog altijd niet in realiteit werd omgezet.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, minister, mijn eerste werk in dit parlement was de commissie ad hoc, ik meen in september van vorig jaar, waarbij we een aantal incidenten in de kinderopvang hebben besproken. De algemene teneur was toen dat we moeten werken aan een herziening van de wetgeving inzake kinderopvang, dat we moeten zorgen voor een duidelijk kaderdecreet waarbinnen heel de kinderopvang kan worden ingepast en waarbij we ook werken aan een uitbreiding van het kinderopvangaanbod. Ik ben heel blij dat die visienota er nu is, want dat is een duidelijk teken dat er ook aan wordt gewerkt door de meerderheid.

In de persberichten las ik onder meer een reactie van mevrouw Van der Borgh met de nogal zware uitspraak dat met het lokale loket kinderopvang de keuzevrijheid van ouders zou worden beperkt, dat ouders door de invoering van een dergelijk loket niet meer zou kunnen kiezen waar ze hun kinderen kunnen plaatsen. Dat lokale loket kinderopvang zal heel belangrijk zijn en de lokale besturen zullen daarin een grote rol spelen. Ik had graag van u vernomen hoe u de planning ziet en in welke mate u de volgende maanden de lokale besturen in heel dit proces zult betrekken. Het lokale loket zou immers in eerste instantie vanuit het lokaal bestuur georganiseerd moeten worden. Ik kreeg daarover graag wat informatie.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Het jaar 2020 wordt een magisch jaar en zo te zien ook voor kinderopvang. Ik sluit me aan bij de sprekers die zeggen dat ouders vandaag geen boodschap hebben aan een verhaal dat pas in 2020 definitief zal worden vastgelegd. Tegen dan zijn we al lang ingehaald door een nieuwe demografische evolutie.

Wat mij stoort, is dat ik niets hoor over de zelfstandige sector en hoe we die kunnen betrekken bij een oplossing voor het probleem van kinderopvang. De voorstellen die hier op tafel liggen hebben een veel te hoog staatsgehalte. Wij pleiten als LDD nog altijd voor subsidies voor de consument, de ouder, onder de vorm van kinderopvangcheques, laat ons zeggen, en wij willen de zelfstandige sector erbij betrekken. Dan pas zullen we op korte termijn het probleem van kinderopvang de baas kunnen.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Ik pik in op de discussie over de timing. Als de regering nog bezig is aan een decreet, krijgen ouders die vandaag een probleem hebben inderdaad geen antwoord. Het belangrijkste is dat er vanaf het begin duidelijk is gezegd dat er middelen worden vrijgemaakt voor extra plaatsen dit jaar. Die zullen er ook zijn. Dat staat los van het decreet. Er is ook voldoende aandacht voor de problemen vandaag.

Er is een paar keer een koppeling gemaakt naar het statuut van de onthaalouders. We hebben een hoorzitting gehad die niet alle fracties tot op het einde hebben kunnen uitzitten. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Ik spreek daar helemaal geen waardeoordeel over uit. We moeten hier op Vlaams niveau, hoe moeilijk dat ook zal zijn, niet wachten op wat er federaal zal gebeuren met dat statuut van de onthaalouders. De timing zal nu nog wat later zijn, vermoed ik. Minister, kunnen de werkzaamheden, die nu op volle snelheid zitten, doorgang vinden zonder dat we de details kennen? Dat zou beter zijn.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Kinderopvang is de voorbije jaren de inzet geweest van nogal wat politiek gemanoeuvrer. Ik verwijs naar de flexibele opvang in de vorige legislatuur. Open Vld wilde absoluut kinderopvangcheques, sp.a wilde 50-plussers tewerkstellen, CD&V wilde meer middelen voor gemandateerde voorzieningen.

Ik had gehoopt dat het deze legislatuur anders zou zijn en dat het aangekondigde kaderdecreet het onderwerp zou vormen van een rustig en overwogen debat. Niet dus. Bij de eerste stap, de visienota, vond sp.a het al nodig om een schot voor de boeg te geven en eigen prioriteiten te leggen nog voor de Vlaamse Regering beslist had. Ik betreur dat omdat de kinderopvang voor mij belangrijk genoeg is.

Ik ben blij dat de voorzitter aankondigt dat we over die visienota een gesprek ten gronde zullen hebben in de commissie. We moeten kijken of we dat doen voor de adviezen van allerlei organisaties of tegelijkertijd. Ik ben vragende partij om over de partijgrenzen heen een sereen debat te voeren in het belang van al wie bezig is met kinderopvang in Vlaanderen.

Minister Jo Vandeuren: De commissie en het parlement beslissen over hun werkzaamheden. Ik wil signaleren dat op bepaalde plaatsen, zoals het Raadgevend Comité, verenigingen zoals de VVSG aanwezig zijn. Er zijn momenten dat heel wat geledingen en geïnteresseerde partijen betrokken worden. Het is belangrijk dat we die adviezen inwinnen en kijken naar de overtuigingen en bezorgdheden.

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Mijnheer Crombez, we moeten bij de implementatie en de besluitvorming rond het decreet niet wachten op de akkoorden over het statuut. Dat is een deel van het verhaal, maar je moet het ene niet echt verbinden aan het andere. In 2010 hebben we al een deel van het groeipad opgezet. Er zijn inspanningen gedaan.

Ik begrijp de opmerkingen over de privésector in deze fase van het debat niet goed, ofwel gaan we ermee akkoord dat we voor alle initiatiefnemers een aantal kwalitatieve voorwaarden opleggen, en dan moeten we het hebben over de vraag of ze te hoog of te laag liggen. Ik zie niet goed in wat het discriminerende zou zijn in een algemeen vergunningenstelsel dat door iedereen moet worden gerespecteerd.

Ik denk dat in een volgende fase moet worden nagegaan wat de gevolgen zijn. Maar in deze fase is de keuze voor een algemeen vergunningenstelsel toch een keuze die breed wordt gedragen? Die keuze vloeit immers voort uit wat hier in het parlement al zo vaak is gezegd, en wat me toch de indruk gaf dat daarvoor een maatschappelijk draagvlak bestaat.

Ik laat me niet vastspinnen op een precieze timing. Maar het feit dat ik naar de regering ben gegaan met een visietekst om principes vast te leggen en die wil toetsen bij partijen en belanghebbenden, toont aan dat we progressie in het debat willen en de zaak willen klaarmaken voor een implementatie op het terrein. Dat zal niet zo eenvoudig zijn en daartoe zullen overgangsbepalingen nodig zijn.

Ik verheel niet dat dit niet het enige dossier is waarvan ik hoop dat het vooruit kan gaan. Het nieuwe sociaal beleid is een belangrijke prioriteit. We zullen dus proberen om een goed ritme

aan te houden, maar de implementatie met een vingerknip realiseren kan niet. Het wordt een verhaal met een belangrijke transitie waarvoor ook een budgettair traject zal moeten worden afgelegd, zo niet is dat decreet niet realiseerbaar.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Uiteraard kan dat niet met een vingerknip: ik beseft dat maar al te goed. Ik herhaal evenwel nogmaals dat in de timing stond dat de voorbereiding voor 2010 is. Die is inderdaad volop bezig, en daarover verschijnen met de regelmaat van een klok artikels in de media. De afronding was gepland voor 2011. Ik krijg daarover graag duidelijkheid. Wordt het 2012, zoals in de persberichten van afgelopen weekend staat? Is het vrij recent, zoals de VVSG laat uitschijnen? Ik denk dat we daarover toch een antwoord van u zouden mogen verwachten.

Ik ben blij dat het debat er komt, nu de commissievoorzitter zich daartoe heeft verbonden. Minister, u wil ik toch vragen om die persaffaires stil te leggen. Het is niet goed dat we een visie ontwikkelen op basis van wat in de pers verschijnt, maar zonder dat we beschikken over een degelijk document en zonder een degelijk debat. Als u daar werk van maakt, dan vindt u in ons een goede partner.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Ik dank de minister voor zijn bijkomend antwoord. Dit is een zeer belangrijk decreet, en ik vind de manier van werken goed. Laat ons starten met een visienota en die uitvoerig bespreken in het parlement en met de sector, zodat we aan een breed gedragen decreet kunnen werken dat 20 of 25 jaar kan meegaan. De commissie moet daar de nodige tijd voor uittrekken. Dat staat ondertussen geen uitbreiding in de weg. We werken daaraan, en de ouders die een opvangplaats voor hun kinderen hebben, zijn erg tevreden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de groeiende sociale gezondheidskloof

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, collega's, gisteren hadden we naar aanleiding van een vijftal 'incidenten', zoals het in de vragen om uitleg stond, een debatje met minister Lieten over armoede en de Armoedebareometer die eigenlijk niet veel goeds voorspelt.

We worden dagelijks om de oren geslagen met nieuwe cijfers die aantonen dat de kloof tussen arm en rijk in Vlaanderen en in België toeneemt. Noch de pers, noch dit land, noch deze regio liggen daar echt wakker van. Dat komt omdat het beleid steeds meer voor en door een middenklasse wordt gevoerd. Het mattheuseffect doet zich meer dan ooit gevoelen. Het jongste debat over de zonnepanelen wees een beetje in dezelfde richting. Wie profiteert van de belastingaftrek? Dat is de hardwerkende Vlaming. Blijkbaar gebeurt dat ook in de gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg.

Vandaag kregen we nieuwe cijfers die aantonen dat de ongelijkheid voor de dood toeneemt, zoals Herman Deleeck dat in zijn laatste werk voor hij zelf stierf, noemde. Dat wil zeggen dat een laaggeschoolde man gemiddeld 7,5 jaar vroeger sterft dan een hooggeschoolde man. Dat is een vaststelling, maar wat veel erger is, is dat die kloof toeneemt. In 1991 was die kloof 2 jaar, nu is dat 7,5 jaar. Andere cijfers leren ons dat, als het gaat over gezonde jaren die je nog hebt te verwachten, de kloof nog groter is. Een hooggeschoolde vrouw van 25 jaar, heeft nog 47 gezonde levensjaren voor de boeg. Een laaggeschoolde vrouw van 25 jaar, heeft nog 29 jaar te gaan. Dat is een verschil van 18 jaar. Mensen met een lagere opleiding hebben in 42 procent van de gevallen te maken met chronische ziektes, zoals suikerziekte, kanker en bloeddrukstijgingen, tegen 14 procent van de hooggeschoolde mensen.

Minister, er is een heel duidelijk mattheuseffect in onze preventieve gezondheidszorg. U moet dringend het preventieve gezondheidsbeleid van Vlaanderen laten screenen op het mattheuseffect. Wat doet u met die cijfers? Bent u bereid om een actieprogramma uit te werken om de middelen die aan preventieve gezondheidszorg worden besteed, in deze regio meer te laten terechtkomen bij de mensen die dat het meest nodig hebben, de laaggeschoolden?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw Vogels, het zal u misschien verbazen, maar hier lig ik wel degelijk wakker van. Dit is trouwens niet nieuw. U weet heel goed dat er in Vlaanderen een ongelijkheid is in de toegang tot gezondheid. Ik heb dat al op veel plaatsen gezegd. We hebben een debat over de toegang tot de gezondheidszorg, maar een even pertinent, zo niet pertinenter debat gaat over de toegang tot gezondheid.

De laatste dagen lig ik wakker van andere dingen, maar u mag gerust zijn dat ik dit gezondheidsbeleid een van de belangrijkste problemen vind. Ik vind het moeilijk om in dit pingpongspel van vraag en antwoord een adequaat en punctueel antwoord te geven omdat de redenen van die ongelijkheid veelzijdig zijn. Het gaat over arbeids- en huisvestingsomstandigheden, het betreft dus niet alleen de effecten van de gezondheidsdoelstellingen of preventieve acties, als het gaat over het realiseren van gezondheidsdoelstellingen. Dat zou een echte verenging zijn.

Bovendien is het moeilijk om de effecten van een en ander te meten, zeker op korte termijn. Ik ben ervan overtuigd dat die effecten er zijn, maar het is soms niet gemakkelijk om die op korte termijn in beeld te brengen.

Voor deze nieuwe informatie in de media verscheen, heb ik gevraagd aan mijn administratie om al onze gezondheidsdoelstellingen en alle acties die we daarop enten, te screenen op de vraag of we daarmee de moeilijkst bereikbare doelgroepen bereiken. Het is mijn overtuiging dat we onze acties om de gezondheidsdoelstellingen te realiseren, zullen moeten concentreren, niet op de meest evidente groepen, maar op de groepen die het meest relevant zijn, en die het moeilijkst te bereiken zijn. We zijn daarmee bezig.

In mijn overleg met de Logo's die geïnstalleerd zijn, heb ik de afspraak gemaakt om in de maand oktober te proberen een overzicht te geven van de best practices van projecten op het terrein die erop gericht zijn een of meerdere gezondheidsdoelstellingen in de wereld van mensen binnen te brengen die op een traditionele manier niet zouden worden bereikt. We gaan de screening doen en de verzameling van de goede praktijken.

In de meeste gezondheidsdoelstellingen, in de oude maar ook in de meest recente, zitten er heel wat projecten die specifiek dat soort overtuiging willen omzetten in concrete acties. Zo zijn er projecten over de rugpreventie en over de strijd tegen het roken. We hebben ook heel specifieke projecten om jonge mensen te ondersteunen die in milieus zitten met een groter risico.

U weet ook dat onze screeningsprogramma's en vaccinatieprogramma's heel breed worden uitgerold. Via Kind en Gezin en alle andere betrokkenen behoren we tot de Europese top. Er zijn goede voorbeelden. We gaan dat met de LOGO's opnemen. Wij zijn ook van plan om het geheel van de doelstellingen te screenen vanuit die zorg.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, ik ben blij dat u positief antwoordt op die screening. De vraag is natuurlijk hoe lang dat zal duren en wanneer we de resultaten krijgen. Minister Lieten heeft gisteren aangekondigd dat ze haar armoedeactieplan allicht nog voor het zomerreces zal indienen. Het zou dan ook goed zijn indien een en ander daarin verwerkt zou kunnen worden. U zegt terecht dat het ook te maken heeft met leefomstandigheden die niets te maken hebben met uw beleid. Ik word soms heel woest wanneer ik sommigen hoor zeggen dat het niet erg is wanneer in bepaalde wijken infrastructuur wordt gebouwd, omdat daar

laaggeschoolden wonen die toch niet reageren. De overheid moet daar rekening mee houden. Ik zal minister Lieten daar verder over ondervragen zodra haar actieplan is ingediend.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Minister, we hebben daar gisteren inderdaad een bijzonder interessant debat over gevoerd in de commissie, zowel met u als met minister Lieten, naar aanleiding van de problematiek van de toenemende kloof tussen arm en rijk. Vandaag werden we geconfronteerd met nieuwe cijfers in verband met de gezondheidskloof. Die cijfers zijn bijzonder choquerend. Mevrouw Vogels heeft het “de ongelijkheid voor de dood” genoemd. Als zelfs dat al wordt bepaald door het gegeven of iemand al dan niet geschoold is, laat staan hooggeschoold of zonder diploma, dan is het erg gesteld.

Ik sluit me aan bij deze vraag, maar niet om opnieuw heel lang te gaan onderzoeken. Er zijn meer dan voldoende studies en onderzoeken. U gaat screenen maar ook daar is het belangrijk dat dit niet te lang duurt. De problematiek komt al aan bod sinds 1995 en is spijtig genoeg alleen toegenomen. Ik vraag u om concrete maatregelen uit te werken. Ik denk dat iedereen in dit parlement het erover eens is dat toegang tot gezondheid voor iedereen gelijk moet zijn. Dat moet dan ook een prioriteit zijn van uw beleid.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Mevrouw Vogels, ik betreur uw uitlatingen bij de aanhef van uw vraag, als zouden wij daar niet van wakker liggen. De minister heeft erop gewezen dat er in het regeerakkoord en in het beleid daadwerkelijk aandacht wordt besteed aan deze problematiek. Over de partijgrenzen heen en over de grenzen van meerderheid en oppositie focussen we ons meer dan voldoende op deze problematiek. Ik ben het wel met u eens dat we dat intensiever en nauwgezetter moeten doen. Ik hoop dat we daarmee de bedenkingen over een deel van de doelgroep, die soms ten onrechte leven, niet beamen. In de toekomst moet er wel nog meer aandacht gaan naar die problematiek.

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw Vogels, wanneer er een coördinerend minister is in de strijd tegen de armoede, dan moet het luik dat mijn bevoegdheid betreft, geïntegreerd worden in dat plan. Ik ben me ervan bewust dat deze problematiek ons aandeel is in dat armoedebestuur. We zullen die projecten concretiseren. Bij de realisatie van de gezondheidsdoelstellingen gaat een deel al in die richting. Ik heb echter geen moeite met de teneur van uw suggestie.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik wil de collega's permanent wakker en alert houden voor de armoedeproblematiek. U ligt er misschien wel van wakker maar de politiek in het algemeen doet dat, wat mij betreft, onvoldoende.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

VERZOEKSCHRIFT over een uniforme evaluatieregeling voor het personeel van intergemeentelijke verenigingen – 495 (2009-2010) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme.

Mevrouw Vissers, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Voorzitter, collega's, op 20 november 2009 werd een verzoekschrift ingediend over een uniforme evaluatieregeling voor het personeel van intergemeentelijke verenigingen. Het verzoekschrift werd op 3 december 2009 ontvankelijk verklaard door

de parlementsvoorzitter en voor behandeling verwezen naar de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme.

Het verzoekschrift werd geagendeerd op de commissievergadering van 19 januari 2010. De commissie besliste het verzoekschrift naar de Vlaamse Regering te verwijzen, teneinde over de inhoud van het verzoekschrift het standpunt van de regering te vernemen. De bevoegde minister van Binnenlands Bestuur, de heer Bourgeois, heeft dit standpunt aan de Vlaamse Regering meegedeeld en overgemaakt aan de commissie, die het verzoekschrift en het regeringsstandpunt besprak op 20 april 2010.

De verzoeker vraagt aan het Vlaams Parlement een decreet goed te keuren met een gedetailleerd en volledig uniform evaluatiestelsel voor het personeel van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Tijdens de bespreking verwijst de commissievoorzitter naar het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen. Zij merkt op dat, om tegemoet te komen aan de wensen van de verzoeker, het niet noodzakelijk is dat het Vlaams Parlement zelf een volledige regeling zou uitwerken voor het personeel van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. De decreetgever heeft dit ook niet nodig geacht voor de personeelsleden van de gemeenten, de provincies en de OCMW's. Het verdient aanbeveling om desgewenst het decreet van 6 juni 2001 aan te passen en hierin een uitvoeringsbevoegdheid voor de Vlaamse Regering op te nemen. Op die manier krijgt de Vlaamse Regering een opdracht om minimale voorwaarden te bepalen naar het voorbeeld van de bestaande regelingen in het Gemeente-, het OCMW- en het Provinciedecreet.

De regering kondigt een algemene evaluatie aan van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking in 2011, in overleg met de vertegenwoordigers van de lokale besturen, en stelt voor dat in dat kader een bevoegdheid in het decreet wordt ingeschreven, zodat de Vlaamse Regering een aantal beperkte minimale voorwaarden kan vastleggen.

De commissie stemde in met het antwoord van de Vlaamse Regering en besliste om het samen met het commissieverslag aan de verzoeker te bezorgen. (*Applaus*)

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Gwenny De Vroe, de heer Sven Gatz, mevrouw Mercedes Van Volcem en de heren Lode Vereeck, Ivan Sabbe, Filip Watteeuw en Hermes Sanctorum betreffende diplomatieke initiatieven tijdens het EU-voorzitterschap om nieuwe olierampen met olieplatforms in de diepzee te vermijden – 512 (2009-2010) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Gatz bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van mevrouw De Vroe, de heer Gatz, mevrouw Van Volcem en de heren Vereeck, Sabbe, Watteeuw en Sanctorum over diplomatieke initiatieven tijdens het EU-voorzitterschap over het vermijden van nieuwe olierampen met olieplatforms in de diepzee.

Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, collega's, de ramp ten gevolge van de ontploffing van het boorplatform in de Golf van Mexico laat niemand onberoerd. Sinds 20 april stroomt er elke dag 800.000 liter olie in de zee. De risico's die gepaard gaan met dergelijke installaties voor de leefomgeving, de biodiversiteit en de economie zijn duidelijk te groot om over te laten aan de regels van de individuele staten. Met ons voorstel van resolutie willen we

de Vlaamse Regering opdragen om van het Belgisch EU-voorzitterschap gebruik te maken om dit thema op Europees niveau aan te kaarten.

Zoals u allen weet, vangt het EU-voorzitterschap aan op 1 juli 2010. In ons voorstel vragen we de Vlaamse Regering niet meer dan op dit terrein initiatieven te nemen tijdens dat voorzitterschap. We geven de Vlaamse Regering de ruimte om die opdracht naar eigen inzicht concreter in te vullen en er intern en met de andere gewesten in België en regeringen buiten België over te overleggen. Zo kan de Vlaamse minister van Leefmilieu, die de EU-raad zal voorzitter, het parlement nog voor 1 juli feedback geven over welke initiatieven ze juist wil nemen.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, collega's, we stellen voor het voorstel naar de commissie te verwijzen en dat het daar dan snel wordt behandeld.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, we hebben vastgesteld dat een aantal oppositiepartijen een voorstel van resolutie hebben ingediend over olierampen met olieplatformen in de diepzee.

Ook al behoort onze fractie niet tot de medeondertekenaars, ook wij zijn tegen olierampen in de diepzee. Na rijp beraad zijn we binnen onze fractie tot die conclusie gekomen. De vraag is alleen welke diplomatieke initiatieven tijdens het EU-voorzitterschap kunnen worden ontwikkeld. Daar zou ik graag een antwoord op krijgen.

Het toeval wil dat we gisteren met de commissie voor Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden een bezoek hebben gebracht aan de Vlaamse permanente vertegenwoordiging binnen de Belgische permanente vertegenwoordiging bij de Europese Unie. Daar hebben we kunnen leren dat het vaststellen van het programma van het Belgisch voorzitterschap niet zo evident is. Als ik me niet vergis, collega's, zijn er nu al 56 Vlaamse prioriteiten. Die moeten binnen de Belgische prioriteiten worden ingevoegd en dat moet allemaal tegen 13 juni op tafel liggen.

Voorzitter, als men dit ernstig meent, moet men ook eens horen wat de minister-president als hoofd van de Vlaamse Regering daarover denkt en op welke manier dat praktisch nog bij de Vlaamse prioriteiten in te voegen is. Als men dit ernstig wil behandelen, stel ik voor dat we dit naar de commissie brengen. Mocht het in de commissie Buitenlands Beleid komen, dan wil ik me als commissievoorzitter engageren om dit zo snel mogelijk behandeld te krijgen. Dit nu even stemmen, terwijl vorige week een voorstel van resolutie vanuit onze fractie over iets dat daadwerkelijk hoogdringend is, hier botweg werd weggestemd, lijkt me de wereld op zijn kop. Dus, voorzitter, sluit ik me aan bij het CD&V-voorstel om dit naar de commissie te verwijzen.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, ik weet niet of de heer Martens, voorzitter van de commissie voor Leefmilieu, aanwezig is, maar kan dit bij hoogdringendheid op de agenda van de commissie geplaatst worden?

De voorzitter: U gaat er dus van uit dat uw voorstel tot spoedbehandeling zal worden verworpen.

Mijnheer Martens, er is een vraag van mevrouw De Vroe of dat in de commissie Leefmilieu bij hoogdringendheid kan worden geagendeerd. Ik leid uit de non-verbale communicatie van de heer Martens af dat dat in orde is. *(Opmerkingen van de heer Karim Van Overmeire)*

Excuseer, het gaat over de commissie Buitenlands Beleid. Bent u het daar ook mee eens, mijnheer Van Overmeire?

De heer Karim Van Overmeire: Ik wil tegenover mevrouw De Vroe nog wel eens bevestigen dat ik me wil engageren om dat zo snel mogelijk en zo degelijk mogelijk te behandelen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van mevrouw De Vroe, de heer Gatz, mevrouw Van Volcem en de heren Vereeck, Sabbe, Watteeuw en Sanctorum over diplomatieke initiatieven tijdens het EU-voorzitterschap over het vermijden van nieuwe olierampen met olieplatforms in de diepzee naar de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking verwezen.

Het incident is gesloten.

■

MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik heb nog twee huishoudelijke mededelingen. Er is heel duidelijk in het Uitgebreid Bureau afgesproken dat er in de plenaire vergadering niet wordt getelefoneerd. Deze beslissing is met eenparigheid genomen. Ik zie dat er voortdurend leden aan het telefoneren zijn. We hebben duidelijk afgesproken dat dat niet gebeurt.

Ik vraag ook dat in het Koffiehuis niemand anders aanwezig is dan de volksvertegenwoordigers zelf. De onthaalmedewerkers spreken daar volksvertegenwoordigers over aan en ze worden gewoon uitgelachen. Ik vind het een heel vervelende opdracht maar ik heb me als voorzitter voorgenomen om af en toe het Koffiehuis in te gaan. Ik zal die mensen heel beleefd vragen om het Koffiehuis te verlaten. Er wordt naar de onthaalmedewerkers niet geluisterd. Er zijn volksvertegenwoordigers die mij zeggen dat ze het vervelend vinden dat mensen die geen volksvertegenwoordiger zijn, in het Koffiehuis rondlopen. De onthaalmedewerkers vragen dat op een heel beleefde manier maar ze worden gewoon uitgelachen. Goed, dan zal ik als voorzitter optreden. U kunt zeggen dat dat een verkleuring is van het parlement, maar dat neem ik er dan bij.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Erik Tack, Felix Strackx, Christian Verougstraete en Frank Creyelman tot besluit van de op 20 april 2010 door de heren Johan Deckmyn en Filip Watteeuw in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de stand van zaken in het actieplan Vlaanderen in Actie en over de monitoring van het Pact 2020 en de resultaten van Vlaanderen in Actie – 490 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Koen Van den Heuvel en Eric Van Rompuy, mevrouw Griet Smaers en de heren Kris Van Dijck, Jan Peumans en Peter Vanvelthoven tot besluit van de op 20 april 2010 door de heren Johan Deckmyn en Filip Watteeuw in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de stand van zaken in het actieplan Vlaanderen in Actie en over de monitoring van het Pact 2020 en de resultaten van Vlaanderen in Actie – 496 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord;
20 leden hebben neen geantwoord;
13 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Sas van Rouveroij, mevrouw Annick De Ridder en de heren Marnic De Meulemeester en Sven Gatz tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies – 515 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
52 leden hebben ja geantwoord;
62 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

Reden voor onthouding?

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, ik heb een stemafpraak met de heer Vandenbroucke.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Lieven Dehandschutter, Jan Verfaillie en Kurt De Loor tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies
– 517 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

62 leden hebben ja geantwoord;

19 leden hebben neen geantwoord;

33 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Peter Reekmans, Lode Vereeck, Boudewijn Bouckaert en Marc Vanden Bussche tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies
– 518 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

45 leden hebben ja geantwoord;

69 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Bart Caron en Filip Watteuw tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de financiële bonus voor de vrijwillige fusie van gemeenten en de toekomstige rol van de provincies – 519 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

6 leden hebben ja geantwoord;

62 leden hebben neen geantwoord;

47 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jan Penris, Chris Janssens en Wim Wienen en de dames Marleen Van den Eynde en Marijke Dillen tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 516 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Er worden nu nog een aantal actualiteitsmoties ingediend. Normaal moet u tien minuten tijd hebben om ze te lezen, maar ik veronderstel dat u het eens bent om er nu over te stemmen.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, dit is een gek systeem. We hebben allemaal een computer die we hier mogen gebruiken voor onze werkzaamheden. Is het niet mogelijk om die moties gewoon te verzenden zodat we op de computer kunnen volgen, want dit is zo'n verspilling van papier? Het is veel te laat nu om het nog te lezen. Kan het Bureau eens niet onderzoeken of ze digitaal kunnen worden verzonden en digitaal kunnen worden gelezen?

De voorzitter: Wij zullen uw suggestie verder onderzoeken en evalueren en we zullen u de resultaten meedelen.

Begin van de stemming.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

25 leden hebben ja geantwoord;

69 leden hebben neen geantwoord;

19 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Peter Reekmans, Lode Vereeck en Jurgen Verstrepen en mevrouw Patricia De Waele tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 520 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
19 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de dames Mercedes Van Volcem en Irina De Knop en de heer Sven Gatz tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 521 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
46 leden hebben ja geantwoord;
62 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Hermes Sanctorum tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen – 522 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
5 leden hebben ja geantwoord;
81 leden hebben neen geantwoord;
28 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Bart Martens, mevrouw Liesbeth Homans en de heer Carl Decaluwe tot besluit van het op 5 mei 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de gevolgen van het huidige subsidiesysteem voor groene stroom in Vlaanderen

– 523 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
62 leden hebben ja geantwoord;
31 leden hebben neen geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 12 mei 2010 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.09 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Frank Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Peter Vanvelthoven, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteuw, Wim Wienen, Veli Yüksel

Afwezig met kennisgeving

Ivan Sabbe, Bart Tommelein: ambtsverplichtingen;

Vera Jans, Sabine Poleyn, Ulla Werbrouck: gezondheidsredenen.

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Peter Reekmans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle

Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

■

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, An Michiels, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Wim Wienen, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten

ONTHOUDINGEN:

Boudewijn Bouckaert, Bart Caron, Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

■

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Filip Watteeuw, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Genez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDING:

Mieke Vogels

■

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Genez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Stefaan

Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

■

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Kathleen Martens, An Michiels, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

■

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Filip Watteeuw

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceyskens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Katleen Martens, An Michiels, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Wim Wienen

■

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Peter Reekmans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten

■

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Peter Reekmans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten

■

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Katleen Martens, An Michiels, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Dirk Van

Mechelen, Karim Van Overmeire, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

■

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Bart Caron, Dirk Peeters, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Filip Watteeuw

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Kathleen Martens, An Michiels, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brussee, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Vera Van der Borgh, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels

■

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Genez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Frank Creyelman, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Kathleen Martens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Dirk Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Filip Watteuw, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brussee, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Mieke Vogels

■

